

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

โศจิรัตน์ อาจแก้ว

6520840432029

185 หน้า (5 เล่ม)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2567

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

โศจิรัตน์ อาจแก้ว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2567
(ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

CHARACTERISTICS OF 21ST CENTURY SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING FUNCTIONAL COMPETENCY OF TEACHERS IN SCHOOLS UNDER LOEI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

SOJIRAT ARDKAEW

A THESIS PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY OF EDUCATION
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
2024

(COPYRIGHT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	:	**คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑**
ชื่อนักศึกษา	:	**โศจิรัตน์ อาจแก้ว**
ชื่อปริญญา	:	**ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**
สาขาวิชา	:	**การบริหารการศึกษา**
ปีพุทธศักราช	:	**2567**
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	:	**ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จักรกฤษณ์ โพดาพล**

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ .....
(พระครูศรีวีรคุณสุนทร, ผศ.ดร.)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

ประธานกรรมการ .....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยา ภาวะบุตร)

กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก) .....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จักรกฤษณ์ โพดาพล)

กรรมการ .....
(พระครูปลัด จักรพล สิริธโร, ดร.)

กรรมการ .....
(ดร. กรรณิกา ไวโสภา)

กรรมการ .....
(รองศาสตราจารย์ บุญช่วย ศิริเกษ)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thesis Topic	:	Characteristics of 21ST Century School Administrators affecting Functional Competency of Teachers in Schools under Loei Primary Educational Service Area Office 1
Student's Name	:	Sojirat Ardkaew
Degree Sought	:	Master of Education
Program	:	Educational Administration
Anno Domini	:	2024
Advisor	:	Asst. Prof. Dr. Chakgrit Podapol

Accepted by the Faculty of Education, Mahamakut Buddhist University in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Education (Educational Administration)

Dean of Faculty of Education .....
(Phrakhrusriveerakhunsunthon, Asst. Prof. Dr.)

Thesis Committee:
Chairman .....
(Assoc. Prof. Dr. Chaiya Pawabutra)

Member (Advisor) .....
(Asst. Prof. Dr. Chakgrit Podapol)

Member .....
(Phrakrupalad Chakkrapol Siritharo, Dr.)

Member .....
(Dr. Kunnika Vaisopha)

Member .....
(Assoc. Prof. Boonchuay Sirikase)

Copyright of Mahamakut Buddhist University

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	:	**คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1**
ชื่อนักศึกษา	:	**โศจิรัตน์ อาจแก้ว**
ชื่อปริญญา	:	**ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**
สาขาวิชา	:	**การบริหารการศึกษา**
ปีพุทธศักราช	:	**2566**
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	:	**ผศ.ดร. จักรกฤษณ์ โพดาพล**

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 2) เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 4) เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 294 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.945 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2) การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มี

ความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง (r_{XtYt} =.729)

4) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีจำนวน 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม (X_1) ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (X_4) และด้านความคิดสร้างสรรค์ (X_5) โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 59.80 และมีความคลาดเคลื่อน เท่ากับ $\pm$.23605 ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานตามลำดับ ดังนี้

$$Y_t' = 1.361 + .437X_1 + .139X_4 + .109X_5$$

$$Z_{Y_t'} = .529Z_1 + .186Z_4 + .151Z_5$$

คำสำคัญ: คุณลักษณะ, ผู้บริหารสถานศึกษา, ศตวรรษที่ 21, สมรรถนะประจำสายงาน

ABSTRACT

Thesis Topic	:	**Characteristics of 21st Century School Administrators Affecting Functional Competency of Teachers in School under Loei Primary Educational Service Area Office 1**
Student's Name	:	**Sojirat Ardkaew**
Degree Sought	:	**Master of Education**
Program	:	**Educational Administration**
Anno Domini	:	**2023**
Advisor	:	**Asst. Prof. Dr. Chakgrit Podapol**

The objectives of the research were (1) to study the level of the 21st century characteristics of school administrators under the Primary Educational Service Area Office Loei 1 (PESAO Loei 1), (2)to study the performance of the teachers, based on the functional competency, in the schools under PESAO Loei 1, (3) to study the relationship between the 21st century characteristics of school administrators and the functional competency-based performance of teachers under PESAO Loei 1, and (4) to study the 21st century characteristics of school administrators influencing the teacher's functional competency performance under PESAO Loei 1. The sample group was a total of 294 administrators and teachers under PESAO Loei 1. The research instrument used for data collection was the five-level rating scale questionnaire with the reliability of 0.945. The descriptive statistics used for data analysis comprised frequency distribution, percentage, arithmetic mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation coefficient, and the stepwise multiple regression analysis.

The research results were as follows:

1. The 21st century characteristics of school administrators under PESAO Loei 1 was found to be totally and separately at a high level.

2. The functional competency-based performance under PESAO Loei 1 was found to be totally and separately at a high level.

3. The relationship between the 21st century characteristics of school administrators and the functional competency-based performance in the schools under PESAO Loei 1 was positively correlated at the statistical significance of .01 and with the high level of correlation (r_{XtYt} =.729).

4. Three aspects of the 21st century characteristics of school administrators under PESAO Loei 1 were morality and ethics (X_1), ability to utilize technology (X_4), and creativity (X_5) encompassed three aspects, these aspects could predict teacher's functional competency performance in school at the .01 level of significance, namely moral & ethics (X_1), ability to use technology (X_4), and creativity (X_5). Those three aspects with the forecasting power of 5 9 .8 0 %, and the Standard Error Estimate of ±0.23605 and could be written in the following equations:

The unstandardized forecasting equation was written as

$$Y_t' = 1.361 + .437X_1 + .139X_4 + .109X_5$$

The standard forecasting equation was written as

$$Z_{Y_t'} = .529Z_1 + .186Z_4 + .151Z_5$$

Keywords: Characteristics, School Administrator, 21st Century, Functional Competency

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยได้รับความเมตตากรุณาอย่างสูงจากบุคคลหลายฝ่ายที่ได้ช่วยเหลือในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณสถาบันองค์กรและบุคคลที่ได้ให้ความช่วยเหลือดังต่อไปนี้

ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง และคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้วิชา แนะแนวทางการเขียนวิทยานิพนธ์แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำและเติมเต็มเกี่ยวกับความถูกต้องของเนื้อหาในเล่มวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จักรกฤษณ์ โพดาพล ที่ให้ความอนุเคราะห์รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ สละเวลาตรวจสอบข้อบกพร่องต่าง ๆ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาของวิทยานิพนธ์ที่ถูกต้องสมบูรณ์ จนสำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งถึงพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาติ บางวิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักดินาภรณ์ นันที ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประสงค์ หัสรินทร์ ดร. อรุณี ราชพัฒน์ และนางกัญญาณัฐ สิมสวัสดิ์ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถาทำให้ได้ข้อมูลอย่างครบถ้วนและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลวิจัย จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยทุกท่านที่ได้ให้ความสะดวกด้วยดีเสมอมา รวมทั้งนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษารุ่น 65 ทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา

ความสำเร็จและความภาคภูมิใจอันเกิดจากความสำเร็จครั้งนี้ ขอขอบพระคุณครอบครัวของผู้วิจัยที่ส่งเสริม สนับสนุน และเป็นกำลังใจสำคัญให้แก่ผู้วิจัยตั้งแต่เริ่มเรียนจนถึงจบการศึกษาจนทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คุณงามความดีและประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอใช้เป็นเครื่องสักการบูชาคุณพระรัตนตรัย พระคุณของมารดา บิดา ครูอาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ที่มีคุณค่ายิ่ง ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้กล่าวมาแล้ว ขอจงได้รับส่วนแห่งความดีนี้ทุกท่านเทอญ

โศจิรัตน์ อาจแก้ว

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... **จ**

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... **ช**

กิตติกรรมประกาศ ..... **ฌ**

สารบัญ ..... **ญ**

สารบัญตาราง ..... **ฐ**

สารบัญภาพ ..... **ณ**

บทที่ 1 บทนำ **1**

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย 1

1.2 คำถามการวิจัย 5

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย 6

1.4 สมมติฐานการวิจัย 6

1.5 ขอบเขตการวิจัย 6

1.6 กรอบแนวคิดของการวิจัย 8

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ 9

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 12

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง **13**

2.1 แนวคิดคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 14

2.1.1 ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา 14

2.1.2 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา 14

2.1.3 ความหมายของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา 16

2.1.4 ความหมายของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 18

2.1.5 ความสำคัญของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 19

2.1.6 องค์ประกอบของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21..... 20

2.2 แนวคิดการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน 34

2.2.1 ความหมายของสมรรถนะ 34

2.2.2 ประเภทของสมรรถนะ 35

2.2.3 สมรรถนะครู 41

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

2.2.4 ความหมายของสมรรถนะประจำสายงานของครู 42
2.2.5 ความสำคัญของสมรรถนะประจำสายงานของครู 43
2.2.6 องค์ประกอบของสมรรถนะประจำสายงานของครู 45
2.3 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 47
2.3.1 บริบทพื้นที่ 47
2.3.2 สภาพปัญหา 49
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 50
2.4.1 งานวิจัยในประเทศ 50
2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ 54

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย 56
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 56
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 57
3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ 58
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล 60
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล 61
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย 63

บทที่ 4 วิธีดำเนินการวิจัย 65
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 65
4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล 66
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 67

บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 89
5.1 สรุปผลการวิจัย 90
5.2 อภิปรายผลการวิจัย 94
5.3 ข้อเสนอแนะ 101
5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ 101
5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป 102

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บรรณานุกรม **103**

ภาคผนวก **113**

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 114
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย 116
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย 122
ภาคผนวก ง แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม 128
ภาคผนวก จ แบบสอบถามที่เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย 136
ภาคผนวก ฉ ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 146
ภาคผนวก ช ตัวอย่างการวิเคราะห์ผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป 150

ประวัติผู้วิจัย **165**

สารบัญตาราง

ตารางที่ **หน้า**

2.1 สังเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 25

4.1 แสดงจำนวนและร้อยละสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน..... 68

4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวม..... 70

4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยรวมและรายข้อ 71

4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านวิสัยทัศน์ โดยรวมและรายข้อ..... 72

4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านภาวะผู้นำ โดยรวมและรายข้อ 73

4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี โดยรวมและรายข้อ 74

4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านความคิดสร้างสรรค์ โดยรวมและรายข้อ 75

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวม..... 76

4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ..... 77

4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการพัฒนาผู้เรียน โดยรวมและรายข้อ..... 78

4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยรวมและรายข้อ..... 79

4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยรวมและรายข้อ..... 80

4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านภาวะผู้นำครู โดยรวมและรายข้อ..... 81

4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ..... 82

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

4.15 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1..... 84
4.16 แสดงผลการวิเคราะห์ความเป็นอิสระของตัวแปรพยากรณ์ ค่าสถิติ Tolerance และ Variance Inflation Factor: VIF..... 86
4.17 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวม..... 87

สารบัญภาพ

ภาพที่ **หน้า**

1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย 9
2.1 โมเดลภูเขาน้ำแข็ง 37

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ท่ามกลางกระแสหลักความท้าทายของศตวรรษที่ 21 ที่เต็มไปด้วยความซับซ้อนของสิ่งแวดล้อม โลกคนรุ่นใหม่กำลังเผชิญกับผลกระทบที่สำคัญ กระแสเหล่านี้รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของประชากรไปสู่สังคมผู้สูงอายุ ความขัดแย้งทางการเมือง ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัลและวิทยาศาสตร์ ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ทั้งหมดนี้ล้วนท้าทายวิถีชีวิตของคนรุ่นใหม่แต่เราต้องเผชิญกับแรงผลักดันเชิงกลยุทธ์ในการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่มุ่งยกระดับคุณภาพการศึกษา ควบคู่ไปกับเป้าหมายการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมถึงทิศทางการพัฒนาประเทศไทยสู่ Thailand 4.0 ซึ่งรวมถึงการปฏิรูประบบการศึกษาด้วยกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อทิศทางการพัฒนาประเทศไทยในด้านการพัฒนาด้านการศึกษาโดยเฉพาะความท้าทายในการสร้างคนรุ่นใหม่ที่มีความต้องการกำลังคนที่มีทักษะในศตวรรษที่ 21 จึงมีความจำเป็นที่ประเทศไทยต้องปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้ระบบการศึกษาเป็นกลไกหลักของการขับเคลื่อนประเทศ ซึ่งทางด้านการศึกษาตามที่ระบุไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2579) เกี่ยวกับปัญหาการศึกษาที่ยังมีปัญหาหลายประการนับตั้งแต่ปัญหาคุณภาพและมาตรฐาน ซึ่งเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างและระบบการจัดการที่ต้องได้รับการปรับปรุงเป็นลำดับแรก และการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ยังขาดความคล่องตัว ยังมีความเหลื่อมล้ำในด้านความเสมอภาคทางการศึกษา รวมทั้งปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม ขาดความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะของคนไทยส่วนใหญ่ ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ที่ต้องปรับเปลี่ยน ให้รองรับกับความท้าทาย จึงมีความจำเป็นที่ประเทศไทยต้องปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้ระบบการศึกษาเป็นกลไกหลักของการขับเคลื่อนประเทศ ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับใหม่ กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) และกรอบทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) เพื่อให้สามารถนำพาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในอีก 20 ปีข้างหน้า (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, หน้า 4)

การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียนถูกคาดหวังอย่างมากหลังจากได้มีการปฏิรูป ระบบการศึกษา ภายหลังจากที่ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มีการควบคุมคุณภาพของสถานศึกษา ด้วยระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามที่บัญญัติไว้ในหมวดที่ 6 มาตรา 47

ระบุว่า “ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง” และตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความคล่องตัว สามารถบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาได้สะดวกและมีประสิทธิภาพ เน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันทำแผนการตัดสินใจเพื่อให้การบริหารจัดการศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) กำหนดไว้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561, หน้า 1-2)

ในการบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องประกอบด้วยปัจจัยหลายประการ อันได้แก่ สภาพโรงเรียน สภาพชุมชน คุณภาพของครูความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน คุณลักษณะของผู้บริหาร ผู้บริหารต้องรู้และเข้าใจหน้าที่ตามกระบวนการบริหาร ผู้บริหารโรงเรียนจะเป็นผู้กำหนดนโยบาย วางแผน ควบคุม กำกับดูแลการปฏิบัติงานภายในโรงเรียน ผู้บริหารจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญและมีส่วนรับผิดชอบต่อการศึกษา เพราะความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษานั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญ จะเห็นได้ว่าผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีความสำคัญยิ่งต่อความประสบความสำเร็จของโรงเรียน จะสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหาร ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้นำบุคลากรในโรงเรียนให้ดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้กำหนดไว้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546, หน้า 1)

การจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน บุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้การพัฒนาคนเกิดการขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา เพราะผู้บริหารต้องเป็นผู้ประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2549, หน้า 12) จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการบริหารจัดการการศึกษาของสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารจัดการศึกษาสถานศึกษาจะเกิดประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งจะดำเนินงานจนประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด ศูนย์กลางขององค์กรทั้งหมด ความสำเร็จขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพ ความตื่นตัว ความมียุทธวิธีประสบการณ์ ความคิด ความเป็นเลิศทางวิชาการ และอุทิศตน ความเสียสละ และความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งหมายถึง ผู้บริหารที่สร้างแรงจูงใจและกระตุ้นครูให้นำนโยบายการศึกษาออกปฏิบัติและดำเนินการเพื่อผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ในลักษณะของชีวิตในสถานศึกษา (กุลจิรา รักษนคร, 2563, หน้า 330)

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทในการจัดการการศึกษา โดยมีหน้าที่ให้บริการหรือให้ข้อชี้แนะที่เกี่ยวข้องกับการจัดกระบวนการสอน เช่น การนิเทศการจัดการศึกษา และการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาต่าง ๆ โดยเฉพาะในบริบทการศึกษาปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจในการตัดสินใจและกำหนดนโยบายต่าง ๆ ของสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงควรมีคุณสมบัติที่ดีและมีคุณธรรม จริยธรรมที่ดี รวมถึงมีจรรยาบรรณวิชาชีพที่ดีในฐานะผู้บริหารมืออาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้และความสามารถ เพื่อขับเคลื่อนและบริหารจัดการโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ (ธีระ รุญเจริญ, 2550, หน้า 7) ซึ่งคุณลักษณะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าการเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพเป็นกลไกสำคัญในการบริหารจัดการการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของผลลัพธ์ที่เกิดจากการบริหารจัดการสถานศึกษาจนนำไปสู่ความสำเร็จ และมีความสามารถในการยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีคุณลักษณะที่ดี มีความรู้เกี่ยวกับหลักการ ทักษะ วิธีการทางทฤษฎี และปฏิบัติตนตามหลักคุณธรรมและจริยธรรม และสามารถบูรณาการประสบการณ์ในการบริหารจัดการการศึกษาในปัจจุบันเพื่อนำพาองค์กรสู่ความสำเร็จ (กุลจิรา รักษนคร, 2563, หน้า 329)

สำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดสมรรถนะครูที่จะใช้ในการประเมินการปฏิบัติงานของและบุคลากรทางการศึกษา คือ สมรรถนะหลัก (Core Competency) กำหนดไว้ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ คือ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม และจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู และสมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ประกอบด้วย 6 สมรรถนะ คือ การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน การบริหารจัดการชั้นเรียน การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ภาวะผู้นำครู และการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ส่วนหนึ่งเพื่อผลประโยชน์ของครู โดยใช้เป็นเกณฑ์พิจารณาการขอรับหรือต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ การเลื่อนขั้นเงินเดือน และการยกย่องเชิดชูเกียรติ อีกส่วนหนึ่งเพื่อผลประโยชน์ของผู้เรียน คือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และได้รับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และส่วนสุดท้ายเพื่อผลประโยชน์ของสถานศึกษา คือ การพัฒนาขีดความสามารถของครูให้โดดเด่นมีสมรรถนะที่ดีอยู่ในระดับสมรรถนะสูงมากยิ่งขึ้น แต่ปัจจุบันนี้ยังพบปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กไทยต่ำกว่าเกณฑ์และนับวันจะต่ำลงอีกเรื่อย ๆ ถ้าไม่ได้รับการแก้ปัญหาที่ถูกจุด (สำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, หน้า 3) อีกส่วนหนึ่งเพื่อผลประโยชน์ของผู้เรียน คือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและได้รับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและส่วนสุดท้ายเพื่อผลประโยชน์ของสถานศึกษา คือ การพัฒนาครูเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ โดยพัฒนาขีดความสามารถของครูให้มีความโดดเด่น (วนิดา ภูวนารถนุรักษ์, 2552, หน้า 77)

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประสิทธิผลในการปฏิบัติงานตามสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของครู โดยส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ หากครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ก็จะสามารถมีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้มากขึ้น และประโยชน์อีกประการคือผู้เรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงตามไปด้วย (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553, หน้า 18) ครูผู้สอนจะมีการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานได้อย่างมีประสิทธิภาพคุณภาพเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารจะต้องมีความรู้เรื่องการบริหารโรงเรียน กระบวนการบริหาร ทักษะสำหรับผู้บริหาร การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2548, หน้า 22 –23) ซึ่งสอดคล้องกับ (กิตติพงษ์ ด่างเกษี, 2565, หน้า 34) กล่าวว่า สมรรถนะประจำสายงานของครู มีความสำคัญต่อองค์กร ผู้บริหาร และบุคลากรในการวางแผน การบริหารทรัพยากรมนุษย์ และการพัฒนาบุคลากรในองค์กรให้มีประสิทธิภาพ และประสบความสำเร็จตามที่องค์กรต้องการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร นำไปสู่ความมีประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากร

ครูเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาดังที่กล่าวมาแล้วนั้น แต่ยังมีผู้ที่มีอิทธิพลเหนือครู คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาไม่เพียงแต่มีอำนาจเหนือครูเท่านั้น แต่ยังมีอิทธิพลในทุกด้านของการจัดการการศึกษา โดยเฉพาะในสถาบันการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจในการจัดการและกำกับดูแลในเรื่องงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป เพื่อให้โรงเรียนมีความเป็นอิสระ ยืดหยุ่น และสามารถบริหารจัดการและดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักการบริหารจัดการแบบกระจายอำนาจ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งในการนำองค์กรไปสู่เป้าหมายโดยเฉพาะอย่างยิ่งในความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษาในยุคปัจจุบัน (รุ่ง แก้วแดง, 2553, หน้า 9) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จึงมีอิทธิพลต่อครูในทางด้านการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานของครู ซึ่งนับว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และคุณภาพผู้เรียน เพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมได้อย่างสันติสุข (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553, หน้า 56)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นหน่วยงานหลักที่มีภารกิจเกี่ยวกับการจัดและการส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีหน้าที่จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐาน และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546

กำหนดให้มีแผนพัฒนามาตรฐาน และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยมีการกำหนดกรอบในการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ มีสมรรถนะเพื่อให้การปฏิบัติงานตามภารกิจมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน มีปัจจัยที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการบริหาร ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาบางส่วนปฏิบัติตามไม่ตรงคุณวุฒิ การพัฒนาตนเองขาดความต่อเนื่อง บุคลากรบางส่วนมีความตระหนักในการปฏิบัติงานและพัฒนางานให้เกิดประสิทธิผลน้อย และมีการขาดความคิดสร้างสรรค์ในการเพิ่มประสิทธิภาพของงานในหน้าที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการเสริมสร้างความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ตามศักยภาพที่มีอยู่อย่างเต็มความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะที่กำหนด โดยนำจุดแข็งและจุดที่ควรปรับปรุงที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา มาใช้ในการวางแผนพัฒนาการศึกษา พ.ศ. 2566-2570 ต่อไป (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1, 2566, หน้า 11-12)

ด้วยความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ซึ่งผลการวิจัยที่ได้จะใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน อันจะนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาในอนาคตต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยตั้งคำถามการวิจัย ดังนี้

1.2.1 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 อยู่ในระดับใด

1.2.2 การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 อยู่ในระดับใด

1.2.3 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 อย่างไร

1.2.4 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 อย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1.3.1 เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1.3.2 เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1.3.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1.3.4 เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1.4 สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1.4.1 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1.4.2 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อย่างน้อย 1 ด้านส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1.5 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาหัวข้อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาในการวิจัยครั้งนี้

1.5.1.1 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยมีนักวิชาการ

และนักวิจัย ได้คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่สอดคล้องกันทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย

1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

2) ด้านวิสัยทัศน์

3) ด้านภาวะผู้นำ

4) ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

5) ด้านความคิดสร้างสรรค์

1.5.1.2 การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู ผู้วิจัยได้ศึกษาจากกรอบการประเมินสมรรถนะประจำสายงานของครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ประกอบด้วย 6 ด้าน

1) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

2) ด้านการพัฒนาผู้เรียน

3) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน

4) ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

5) ด้านภาวะผู้นำครู

6) ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

1.5.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.5.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ปีการศึกษา 2566 .กลาง 48 โรงเรียน และขนาดเล็ก 88 โรงเรียน ซึ่งมีผู้บริหารสถานศึกษา 113 คน ครูผู้สอน 1,140 คน รวมประชากร 1,253 คน

1.5.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ปีการศึกษา 2566 ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p.608 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 43) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 294 คน ซึ่งการได้มาของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) กำหนดขนาดโรงเรียนเป็นชั้น โดยคำนวณเทียบบัญญัติไตรยางศ์ จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 27 คน และครูผู้สอน จำนวน 267 คน

1.5.3 ตัวแปรที่ศึกษา

1.5.3.1 ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย

1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

2) ด้านวิสัยทัศน์

3) ด้านภาวะผู้นำ

4) ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

5) ด้านความคิดสร้างสรรค์

1.5.3.2 ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำนวน 6 ด้าน ประกอบด้วย

1) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

2) ด้านการพัฒนาผู้เรียน

3) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน

4) ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

5) ด้านภาวะผู้นำครู

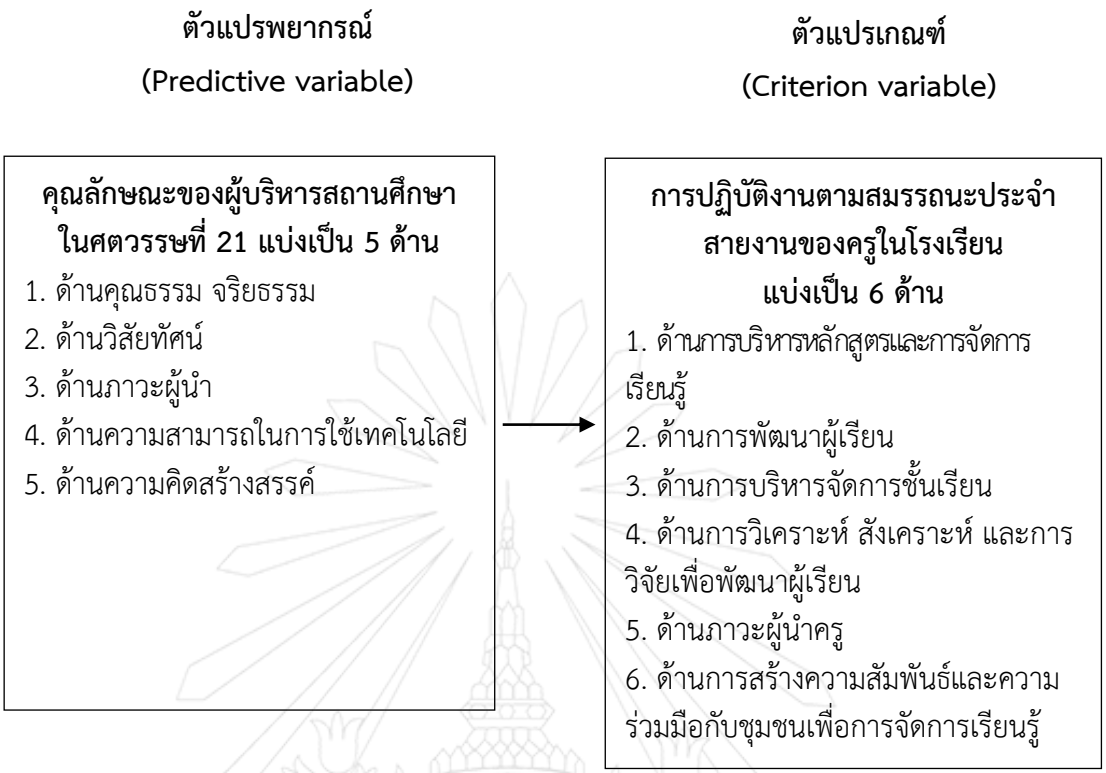
6) ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

1.6 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีของนักการศึกษามาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

1.6.1 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ใช้แนวคิดของคนึงนิตย์ กิจวิธี (2561), ชิดกมล ยะสุรินทร์ (2562), ศวัสมน แป้นทิม (2562), รัตติกาล ลำอิน (2562), อดิศร ศรีเมืองบุญ (2563), กุลจิรา รักษนคร (2563), ณภัทสรณ์ นรกิจ (2564), สิริพร ราศี (2564), วาสนา สุดหนองบัว (2564), สายชล มัตถะปะโท (2564), แพรุ่ง สิโนรักษ์ (2565), Ferrari (2018), Castro (2022) ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านวิสัยทัศน์ 3) ด้านภาวะผู้นำ 4) ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี 5) ด้านความคิดสร้างสรรค์

1.6.2 การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน ศึกษาจากกรอบการประเมินสมรรถนะประจำสายงานของครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2) ด้านการพัฒนาผู้เรียน 3) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน 4) ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5) ด้านภาวะผู้นำครู 6) ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ สามารถแสดงเป็นกรอบแนวคิดดังภาพที่ 1.1 ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยมีนิยามศัพท์เฉพาะดังนี้

1.7.1 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการมีคุณธรรม จริยธรรมในการบริหารองค์การ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล พัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีภาวะผู้นำปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการ และมีความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่เพื่อขับเคลื่อนสถานศึกษาให้ทันสมัยและบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงพฤติกรรมคุณงามความดี ประพฤติตนอยู่ในหลักศีลธรรมอันดีงาม ตัดสินใจในหลักเชิงจริยธรรม มีจิตสำนึกและเสียสละเพื่อสังคม ยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพชั้นสูง มีความยุติธรรมเป็นที่ตั้ง และสนับสนุนด้านคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน

2) ด้านวิสัยทัศน์ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคต โดยมีการกำหนดทิศทางในการบริหารสถานศึกษาอย่างชัดเจน สร้าง

วิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและนำเสนอวิสัยทัศน์สู่ชุมชน มีการกำหนดยุทธศาสตร์ในการมุ่งมั่นพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ วิเคราะห์และแก้ไขปัญหาได้อย่างมืออาชีพ มีความกล้าที่จะเปลี่ยนแปลงเพื่อค้นพบสิ่งใหม่ สร้างความเข้าใจและร่วมมือกับองค์กรสู่การปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมาย

3) ด้านภาวะผู้นำ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการจูงใจบุคคลในองค์กรและผู้ร่วมงานปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความกล้าตัดสินใจ กล้าเผชิญหน้ากับปัญหา มีการโน้มน้าวและกระตุ้นให้ใช้ทักษะ ความรู้ ความสามารถในการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง สร้างแรงบันดาลใจให้คนในองค์กรและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์

4) ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีการแสดงออกถึงความสามารถในการนำความรู้ทางด้านเทคโนโลยีมาใช้เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการวางแผน การตัดสินใจ บริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ มีการนำเทคโนโลยีมาใช้บริหารงานด้านต่าง ๆ ในสถานศึกษา สร้างเครือข่ายข้อมูลระบบสารสนเทศเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ตลอดจนมีการนำเทคโนโลยีสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคลในองค์กรนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ให้มีประสิทธิภาพ

5) ด้านความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการคิดหลากหลายทิศทาง ที่นำไปสู่การคิดที่แปลกใหม่ มีการบูรณาการเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์ ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์ มีความยืดหยุ่นทางความคิด สนับสนุนความคิดเห็นของผู้อื่น ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างอย่างสร้างสรรค์ และส่งเสริมให้บุคคลในองค์กรมีความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาตนเองในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ

1.7.2 การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีความรู้ ความสามารถ ทักษะในการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ส่งผลให้มีการปฏิบัติงานได้ตามเกณฑ์มาตรฐานหรือสูงกว่ากำหนด ตลอดจนสร้างผลงานที่โดดเด่นกว่าบุคคลอื่น ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

1) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้อย่างสอดคล้องและเป็นระบบ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีและการวัดประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

2) ด้านการพัฒนาผู้เรียน หมายถึง ความสามารถในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม การพัฒนาทักษะชีวิต สุขภาพกายและสุขภาพจิต ความเป็นประชาธิปไตยความภูมิใจในความเป็นไทย การจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

3) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน หมายถึง การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ การจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา การกำกับดูแลชั้นเรียนรายชั้น/รายวิชา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน

4) ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจ แยกประเด็นเป็นส่วนย่อย รวบรวม ประมวลหาข้อสรุปอย่างมีระบบและนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งสามารถวิเคราะห์องค์กรหรืองานในภาพรวมและดำเนินการแก้ปัญหาเพื่อพัฒนางานอย่างเป็นระบบ

5) ด้านภาวะผู้นำครู หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมของครูที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ส่วนบุคคลและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน โดยปราศจากการใช้อิทธิพลของผู้บริหารสถานศึกษา ก่อให้เกิดพลังแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ

6) ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การประสานความร่วมมือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีและเครือข่ายกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

1.7.3 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1.7.4 ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1.7.5 ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1.7.6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 หมายถึง สำนักงานที่จัดตั้งขึ้น ให้บริหารกำกับ และดูแลโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1.7.7 สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ปีการศึกษา 2566

1.7.8 ขนาดของสถานศึกษา หมายถึง ลักษณะของสถานศึกษาโดยจำแนกตามจำนวนของนักเรียน โดยสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำแนกเป็น 3 ขนาด ดังนี้

1) สถานศึกษาขนาดเล็ก หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน

2) สถานศึกษาขนาดกลาง หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121-600 คน

3) สถานศึกษาขนาดใหญ่ หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 601-1,500 คน

4) สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,501 คนขึ้นไป

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยครั้งนี้ มีประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ดังนี้

1.8.1 ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลสารสนเทศในการส่งเสริมและเสริมสร้างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1

1.8.2 ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารสถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจถึงการสร้างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และนำมาพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1

1.8.3 ผู้บริหารสถานศึกษาตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง เข้าใจถึงสภาพการปฏิบัติงาน ปัญหาและข้อเสนอแนะในการสร้างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู และกระตุ้นผู้เกี่ยวข้องได้นำข้อมูลสารสนเทศในการสร้างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานของครูให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าตำรา เอกสาร ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ดังนี้

2.1 แนวคิดคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
- 2.1.1 ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา
- 2.1.2 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา
- 2.1.3 ความหมายของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา
- 2.1.4 ความหมายของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
- 2.1.5 ความสำคัญของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
- 2.1.6 องค์ประกอบของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

2.2 แนวคิดการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน
- 2.2.1 ความหมายของสมรรถนะ
- 2.2.2 ประเภทของสมรรถนะ
- 2.2.3 สมรรถนะครู
- 2.2.4 ความหมายของสมรรถนะประจำสายงานของครู
- 2.2.5 ความสำคัญของสมรรถนะประจำสายงานของครู
- 2.2.6 องค์ประกอบของสมรรถนะประจำสายงานของครู

2.3 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1
- 2.3.1 บริบทพื้นที่
- 2.3.2 สภาพปัญหา

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.4.1 งานวิจัยในประเทศ
- 2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 แนวคิดคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

2.1.1 ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา

มีหน่วยงาน นักวิชาการ ได้ให้ความหมายผู้บริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 4) ให้นิยามว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งทั้งของรัฐและเอกชน

พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา (2546, หน้า 2) ให้นิยามผู้บริหารสถานศึกษา หมายความว่า บุคคลซึ่งปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาปฐมวัย ขั้นพื้นฐาน และอุดมศึกษาต่ำกว่าปริญญาทั้งของรัฐและเอกชน

ข้อบังคับคุรุสภา (2556, หน้า 66) ให้นิยาม ผู้บริหารสถานศึกษา หมายความว่า บุคคลซึ่งปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาปฐมวัย ขั้นพื้นฐาน และอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาทั้งของรัฐและเอกชน

ศิริลักษณ์ มีจันโท (2560, หน้า 12) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลที่มีวิชาชีพรับผิดชอบการบริหารสถานศึกษา มีหน้าที่ในการอำนวยการ ประสานงานโดยอาศัยอำนาจหน้าที่เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

รัชภูมิ พระพรม (2562, หน้า 16) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง บุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นผู้นำและบริหารจัดการภารกิจของโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมาย โดยใช้ความรู้ความสามารถในการปกครองบังคับบัญชา สร้างความสามัคคี ประสานงาน และตัดสินใจ ทั้งนี้เพื่อให้บังเกิดผลสำเร็จของงานอย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่รับผิดชอบ ควบคุม กำกับดูแล อำนวยความสะดวกในสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษาบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.1.2 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

มีหน่วยงาน นักวิชาการ ได้กล่าวถึงแนวคิดที่มีความสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2547, หน้า 33-34) พระราชบัญญัติ ระเบียบราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พุทธศักราช 2547 มาตรา 27 ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา และมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. ควบคุม ดูแลให้การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาสอดคล้องกับนโยบาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการตามที่ ก.ค.ศ. และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษากำหนด

2. พิจารณาเสนอความดีความชอบของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3. ส่งเสริม สนับสนุนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4. จัดทำมาตรฐาน ภาระงานสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

5. ประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

6. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่น หรือตามที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาหรือคณะกรรมการสถานศึกษามอบหมาย

ธีระ รุญเจริญ (2550, หน้า 7) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษา เป็นผู้ทำหน้าที่ให้บริการงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา การนิเทศ และการบริหารการศึกษาในหน่วยงานการศึกษา รวมทั้งการกำหนดนโยบายของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีคุณลักษณะที่ดี ตลอดทั้งจรรยาบรรณวิชาชีพที่ดี เป็นผู้นำวิชาชีพที่จะต้องมีสมรรถนะ ความรู้ความสามารถ จึงจะนำไปสู่การบริหารที่มีประสิทธิภาพ

เลิศณรงค์ นามวงศ์ชัย (2562, หน้า 44) กล่าวว่า ผู้บริหารผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีบทบาทที่แสดงออกถึงภาวะผู้นำในการบริหารสถานศึกษา ได้แก่ บทบาทในการบริหารงาน ส่งเสริมการจัดการศึกษาในโรงเรียน คอยสนับสนุนการทำงานและพัฒนาครูเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี เป็นผู้กำหนดทิศทาง เป็นนักจัดองค์การ เป็นผู้สร้างแรงจูงใจ และที่สำคัญการเป็นผู้นำทางวิชาการ ที่จะนำพาสถานศึกษาประสบความสำเร็จ

เฉลิมเกียรติ สุ่มเงิน (2562, หน้า 16) กล่าวว่า บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน เป็นการควบคุมจัดการดูแลกลุ่มบุคคลภายในสถานศึกษานั้น ให้ได้ร่วมมือกันเพื่อพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนเพื่อให้ครู นักเรียน หรือสมาชิกของสังคม ให้มีประสิทธิภาพบรรลุ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของสถานศึกษานั้น ๆ

ธวัชชัย ทัพคำภา (2563, หน้า 17) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการจัดการโรงเรียนให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนดเท่านั้น แต่จะมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างชุมชนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ผู้บริหารโรงเรียนจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทและหน้าที่สำคัญอย่างยิ่งในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยการคิดการตัดสินใจ การร่วมมือประสานงานกับบุคคลทั้งภายในองค์กรของตนเองและภายนอกองค์กร

กฤษณพงษ์ ศรีทรัพย์ (2565, หน้า 24) กล่าวว่า บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีบทบาทที่แสดงออกถึงภาวะผู้นำในการบริหารสถานศึกษา ได้แก่ บทบาทในการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารทั่วไป มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลนำไปสู่การปฏิบัติต้องเป็นผู้นำทางวิชาการเป็นผู้ประสานงาน ดูแลควบคุมตัดสินใจแก้ปัญหา และประเมินผลเกี่ยวกับงานในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีบทบาทที่แสดงออกถึงความเป็นผู้นำในการบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ได้แก่ บทบาทในการบริหารงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหารบุคคล งานบริหารงานทั่วไป ตลอดจนการมีบทบาทในการสร้างสัมพันธ์กับชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง คอยประสานความร่วมมือกับคนภายในองค์กรและคนภายนอกองค์กร เพื่อให้การดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์

2.1.3 ความหมายของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา มีนักวิชาการได้ให้ความหมายหรือคำจำกัดความไว้หลากหลาย ซึ่งอาจจะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละบริบท ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และเลือกความหมายที่มีความสอดคล้องกับหัวข้อของการวิจัย มีดังต่อไปนี้

สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2548, หน้า 101) กล่าวว่า “Trait” หรือ “คุณลักษณะ” หมายถึง คุณลักษณะที่ถูกปรุงแต่งต่าง ๆ เฉพาะรายบุคคล (Individual attributes) ประกอบด้วยพื้นฐานของบุคลิกภาพภาวะด้านอารมณ์ ด้านจิตใจ (Temperament) ความต้องการ (Needs) แรงขับ (Motives) ค่านิยม (Values) เป็นบุคลิกภาพที่ค่อนข้างถาวร แสดงออกมาในแต่ละสถานการณ์ รวมไปถึงความมั่นใจในตนเอง (Self – Confidence) วุฒิภาวะทางอารมณ์ (Emotional maturity) ความมั่นคงของอารมณ์ (Emotional stability) ระดับของพลัง (Energy level) และความสามารถในการทนทานต่อความเครียด (Stress tolerance) เป็นต้น

คนึงนิตย์ กิจวิธี (2560, หน้า 7) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารที่เป็นความรู้ความสามารถหรือทักษะที่ช่วยให้ผู้บริหารปฏิบัติงานให้สำเร็จ ประกอบด้วย ด้านการเป็นนักคิดวิเคราะห์ และคิดสร้างสรรค์ ด้านการสร้างเครือข่ายชุมชน ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการสื่อสารและทักษะการใช้เทคโนโลยี ด้านความซื่อสัตย์และคุณธรรม และด้านความมุ่งมั่นและพากเพียร

ชุติมา สุทธิวารี (2560, หน้า 42) ได้กล่าวว่าคุณลักษณะของผู้บริหาร หมายถึง คุณสมบัติที่ดีของผู้บริหารที่มีผลต่อการปฏิบัติงานให้สำเร็จ สะท้อนถึงประสิทธิภาพขององค์การ

ปวีณา ศรีนาราง (2560, หน้า 7) กล่าวว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง คุณลักษณะประจำตัวผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกและมีอิทธิพลถึงลักษณะประจำตัวของผู้บริหารที่เกิดจากการเรียนรู้ ความรู้ความสามารถ ที่ทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความศรัทธาเชื่อถือพร้อมจะปฏิบัติตาม และมีส่วนในการบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ชีวสาธน์ กิ่งแก้ว (2561, หน้า 9) กล่าวว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ลักษณะและพฤติกรรมหรือคุณสมบัติที่ดีของผู้บริหารที่มีต่อบุคลากรในองค์กรและส่งเสริมให้การปฏิบัติงานบริหารบรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

อุมาพร ธรรมประเสริฐ (2562, หน้า 6-7) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึงบุคลิกภาพ พฤติกรรมของผู้บริหารที่มีมาแตกำเนิดและที่เกิดจากการเรียนรู ซึ่งมีสวนเกี่ยวของกับการปฏิบัติงานใหสำเร็จไดอยางมีประสิทธิภาพ

ปอรรัชม์ ศรีนามะ (2562, หน้า 16) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึงลักษณะเฉพาะบุคคลของผู้บริหาร ที่แสดงออกถึงพฤติกรรมที่จะมีความสัมพันธ์กับศักยภาพทางการบริหาร ซึ่งประกอบไปด้วยพฤติกรรมส่วนบุคคล และทักษะกระบวนการประยุกต์ใช้ความรู้ทางการบริหาร ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารปฏิบัติงานให้สำเร็จ

ยุวเรศ ประดู่ (2564, หน้า 21) กล่าวว่า คุณลักษณะผูบริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรม ความรูความสามารถของผูบริหารที่เกิดจากการเรียนรูหรือทักษะ เปนบทบาททางสังคม หรือความชำนาญเฉพาะของผูบริหารซึ่งมีสวนเกี่ยวของกับการปฏิบัติงานใหสำเร็จ ผูรวมงานเกิดความศรัทธา เชื่อถือพรอมที่จะปฏิบัติตามหรือใหความรวมมือปฏิบัติงานดวยความเต็มใจ

Barnard (1966, pp. 93-100; อ้างถึงใน พระครูวิจิตรปัญญาภรณ์, ผศ.ดร., 2562, หน้า 83-84) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับผู้นำที่ดีควรมีคุณลักษณะดังนี้ ความมีชีวิตและทนทาน (Vitality and undulation) ความมีชีวิตชีวา หมายถึง ความคล่องแคล่วว่องไว ตื่นตัวที่จะรับสถานการณ์อยู่อย่างสม่ำเสมอ ปรับตัวได้ ร่าเริงแจ่มใส มีความทนทานคือ ความสามารถในการทำงานอย่างต่อเนื่องกันได้โดยไม่ต้องหยุดพัก ทนต่อความยากลำบากได้ หรือไม่แสดงอาการท้อแท้ให้ผู้พบเห็นความมีชีวิตชีวา ความคล่องตัว ว่องไว ร่าเริงแจ่มใส จะทำให้ผู้นำมีเสน่ห์ถูกใจคนความทนทาน ทำให้มีโอกาสหาประสบการณ์ได้มากขึ้น เรียนรู้ได้ตลอดเวลาไม่หยุดยั้ง ทำให้เป็นคนทันต่อโลก ทันต่อเหตุการณ์ และทำให้ได้รับความสำเร็จได้ง่าย และความร่วมมือของบุคลากรอื่นขึ้นอยู่กับความจริงของผู้นำในการทำงานเหมือนกัน

1. ความสามารถในการตัดสินใจ (Decisiveness) ผู้นำที่ดีต้องตัดสินใจได้เร็ว และเป็นผู้ตัดสินด้วยตนเองเมื่อมีปัญหาใด ๆ เกิดขึ้น การรู้จักตัดสินใจเป็นลักษณะหนึ่งของความเชื่อมั่นในตนเอง ถ้าผู้นำมีความเชื่อมั่นในตนเองก็จะตัดสินใจได้ดี การตัดสินใจได้ถูกต้องรวดเร็ว ทำให้การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างทันท่วงที มีความสามารถในการจูงใจ (Persuasiveness) ถ้าผู้นำขาดความสามารถในการจูงใจเสีย จะทำงานให้สำเร็จได้ยากเพราะการดำเนินงานนั้นต้องได้รับความร่วมมือจากคนหมู่มาก ผู้นำที่มีการจูงใจที่ดี จึงต้องมีความสามารถในการสนทนา เป็นนักพูด สามารถแสดงปาฐกถาในที่สาธารณะ การวางตัวให้ผู้อื่นเลื่อมใส มีความสามารถในการใช้ภาษาได้ดี ทำให้ผู้อื่นเข้าใจง่าย แสดงความบริสุทธิ์ใจของตนออกมาเพื่อให้ผู้อื่นเห็นได้ชัด

2. ความรับผิดชอบ (Responsibility) หมายถึง สภาพของอารมณ์ของบุคคลที่มีความรู้สึกเสียใจ ไม่พอใจ เมื่อไม่ได้ทำในสิ่งที่ต้องการทำหรือทำไม่ได้ รู้จักละเว้นในสิ่งที่ควรละเว้นเป็น

ความรู้สึกด้วยตนเองว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดผิด ในเชิงศีลธรรมและคุณธรรมตามสภาพสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ เมื่อรับหน้าที่ได้มาแล้วจะต้องทำหน้าที่อย่างดีที่สุดโดยไม่ทอดทิ้ง

3. ความฉลาด มีไหวพริบ (Intellectual capacity) มีมันสมองเฉียบแหลมและเต็มไปด้วยความรอบรู้ทันโลก ทันเหตุการณ์ เป็นสิ่งจำเป็นที่สุดสำหรับผู้นำ ไม่มีใครอยากได้ผู้นำที่เสียทีแก่ผู้อื่นอยู่เสมอ ความฉลาด มีไหวพริบ เป็นสิ่งที่จำเป็นที่สุดสำหรับผู้นำ ความฉลาดมีไหวพริบจะมีได้ก็ต่อเมื่อผู้นำเป็นคนมีความรู้ดี รู้งาน นโยบายและวัตถุประสงค์ของงานที่แจ่มชัด รู้กระบวนการวิธีการบริหารงาน มีความสามารถในการวินิจฉัยสั่งการ เป็นผู้รอบรู้และสนใจเรื่องต่าง ๆ รอบด้านมีความคิดริเริ่ม

Stadt (1973, pp. 49-53; อ้างถึงใน พระครูวิจิตรปัญญาภรณ์, ผศ.ดร., 2562, หน้า 84) ได้กล่าวเรื่องเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดีของผู้นำที่ดีของผู้นำที่ดีไว้ว่าควรมีดังนี้ 1) คำนึงถึงมาตรฐานในการทำงาน 2) เป็นที่พึ่งของคนอื่นหรืออาศัยได้ 3) มีความกล้า กล้าคิดกล้าเสี่ยง 4) มีความรับผิดชอบ 5) มีความสามารถที่จะแบ่งงานให้ผู้อื่นช่วยปฏิบัติได้ 6) มีวินัยในตนเอง 7) มีมโนภาพ 8) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี 9) มีความสามารถในการสื่อความคิด 10) แข็งแรงและมีสุขภาพดี 11) มีสติปัญญา 12) มีความสามารถในออกแบบและการจัดรูปงาน 13) มีความสามารถในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

Dubrin (2007, p. 33) ได้กล่าวถึงทักษะและคุณลักษณะส่วนบุคคล ที่นำไปสู่การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ โดยจะต้องเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ (Personality traits) ภาวะผู้นำในด้านการจูงใจ (Leadership motives) และภาวะผู้นำด้านสติปัญญา (Cognitive factors and leadership)

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมเฉพาะตัวของบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นทักษะ ความรู้ความสามารถ ที่ช่วยในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ ทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความเชื่อถือศรัทธา และร่วมกันขับเคลื่อนสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์

2.1.4 ความหมายของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีนักวิชาการได้ให้ความหมายหรือคำจำกัดความไว้หลากหลาย ซึ่งอาจจะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละบริบท ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและเลือกความหมายที่มีความสอดคล้องกับหัวข้อของการวิจัย มีดังต่อไปนี้

ชัยยนต์ เพาพาน (2558, หน้า 115) ได้ให้ความหมายว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีคุณสมบัติโดดเด่น เหมาะสม มีความรู้เชิงทฤษฎี ทักษะ บทบาทหน้าที่ และประสบการณ์ทางการบริหารเพื่อนำพาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ สามารถสนองตอบต่อการแข่งขัน และทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

คนึงนิตย์ กิจวิธี (2560, หน้า 7) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นความรู้ความสามารถหรือทักษะที่ช่วยให้ผู้บริหารปฏิบัติงานให้สำเร็จ

ประภัสรา จรุงศิลป์ (2561, หน้า 4) คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ลักษณะส่วนตัวหรือพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกมาและแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน กำหนดนโยบายและวิธีการทำงานที่ชัดเจน สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

รัชภูมิ พระพรม (2562, หน้า 6) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 หมายถึง การแสดงออกถึงการมีทักษะ ทัศนคติ มีความรู้มีหลักการ มีทฤษฎี จนรู้ชัด และรู้จริงมีการฝึกฝนจนเกิดความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ที่มากพอ

อิ่มทิพย์ อาจปักษา (2562, หน้า 27) คุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 หมายถึง แบบอย่างพฤติกรรมหรือสิ่งที่ปรากฏให้เห็นหรือคุณลักษณะประจำตัวของผู้บริหารที่มีการใช้หลักวิชาประยุกต์กับความสามารถใช้ศิลปะควบคู่กับยุทธศาสตร์หรือหลักการต่าง ๆ ในการบริหารที่ทำให้องค์กรประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างแท้จริง

ศวัสมน แป้นทิม (2562, หน้า 38) กล่าวว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่แสดงถึงความสามารถในการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวิสัยทัศน์ มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษา มีความรอบรู้ในวิชาชีพ มีภาวะผู้นำ และสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร สามารถตอบสนองต่อการแข่งขันและทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการมีคุณธรรม จริยธรรมในการบริหารองค์การ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีภาวะผู้นำปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการ และมีความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่เพื่อขับเคลื่อนสถานศึกษาให้ทันสมัย และบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

2.1.5 ความสำคัญของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

มีนักวิชาการ ได้กล่าวถึงแนวคิดที่มีความสอดคล้องกับความสำคัญของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ดังต่อไปนี้

ชาญชัย อาจินสมาจาร (2560, หน้า 16) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาคือศูนย์กลางขององค์กร ความสำเร็จของโรงเรียนขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพความมียุทธวิธี ประสบการณ์ และความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งหมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่สร้างแรงจูงใจและกระตุ้นครูให้นำไปปฏิบัติ

สัมมา รธนิชย์ (2560, หน้า 95) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาที่จะให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีหลักการบริหารที่มีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบ เพื่อให้มีการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเป้าหมายของโรงเรียน

อุมาพร ธรรมประเสริฐ (2562, หน้า 13) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของคุณลักษณะของผู้บริหาร ไว้วา ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการศึกษาในการกำหนดนโยบายและนำไปสูการปฏิบัติ คือ เป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารโรงเรียน ควรมีวิสัยทัศน์ มีคุณภาพและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษา มีการประเมินตนเอง มีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพและเป็นแบบอย่างที่ดีแกบุคคลอื่น ผู้ที่รับผิดชอบต่อการตัดสินใจในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายขององค์กร

ศวัสมน แป้นทิม (2562, หน้า 41) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไว้ว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีความสำคัญและความจำเป็นในด้านการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมเพื่อเป็นการยกระดับการบริหารการศึกษา คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จะสร้างความโดดเด่นและบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

กุลจิรา รักษนคร (2563, หน้า 96) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญที่สุดต่อการศึกษาของโรงเรียน ความสำเร็จของการบริหารจะเกิดขึ้นได้ ขึ้นอยู่กับความสำเร็จบนประสิทธิภาพที่มีสมรรถนะและประสบการณ์ระดับสูง ความเสียสละ ความมีกลยุทธ์ และความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารที่สร้างแรงจูงใจและกระตุ้นครูให้นำนโยบายการศึกษาออกปฏิบัติและดำเนินการเพื่อผลลัพธ์ที่มีคุณภาพ

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า ความสำคัญของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษาเป็นอย่างมาก ด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้การบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความตื่นตัว ทันต่อเหตุการณ์ ความเป็นเลิศในการบริหาร และนำพาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายอย่างมีคุณภาพ

2.1.6 องค์ประกอบของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

ในการบริหารจัดการสถานศึกษาการพัฒนาตนไปสู่ความเป็นผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 นั้นเป็นสิ่งสำคัญ และตัวผู้บริหารสถานศึกษาต้องรู้จักและพัฒนาตนเองในด้านความรู้ความสามารถ ความทันต่อเหตุการณ์ สมรรถนะในการบริหารจัดการที่จะนำตนไปสู่การเป็นผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 มีนักวิชาการ นักวิจัยที่เสนอแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาใน

ศตวรรษที่ 21 ไว้หลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากนักวิชาการ เพื่อทำการสังเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีดังต่อไปนี้

คนึงนิตย์ กิจวิธี (2561, หน้า 43) ได้ศึกษาการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไว้ 6 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านความซื่อสัตย์และคุณธรรม
2. ด้านความมุ่งมั่นและพากเพียร
3. ด้านการมีวิสัยทัศน์
4. ด้านการสร้างเครือข่ายชุมชน
5. ด้านการเป็นนักวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์
6. ด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี

ชิดกมล ยะสุรินทร์ (2562, หน้า 40) ได้ศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไว้ 5 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านวิสัยทัศน์กว้างไกล
2. ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
3. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ
4. ด้านคุณธรรม จริยธรรม
5. ด้านมนุษยสัมพันธ์

ศวัสมน แป้นทิม (2562, หน้า 6) ได้ศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไว้ 6 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ
2. ด้านมีวิสัยทัศน์
3. ด้านการบริหารนวัตกรรมและเทคโนโลยี
4. ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
5. ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม
6. ด้านการประสานงานที่ดี

รัตติกาล ลำอิน (2562, หน้า 71) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผูบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรูของครูผูสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไว้ 7 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านวิสัยทัศน์
2. ด้านความทันสมัย
3. ด้านความรู้ความสามารถด้านการบริหารงาน
4. ด้านภาวะผู้นำ
5. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม
6. ด้านการประสานและเชื่อมโยง
7. ด้านความมุ่งมั่นตั้งใจ

อดิศร ศรีเมืองบุญ (2563, หน้า 55) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไว้ 5 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงาน
2. ด้านความเป็นผู้นำ
3. ด้านบุคลิกภาพ
4. ด้านคุณธรรม จริยธรรม
5. ด้านมนุษยสัมพันธ์

กุลจิรา รักษนคร (2563, หน้า 333) ได้ศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กล่าวถึง องค์ประกอบของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไว้ 5 ด้าน ประกอบด้วย

1. การเป็นผู้นำที่พึงประสงค์
2. การมีวิสัยทัศน์
3. มนุษยสัมพันธ์
4. ความสัมพันธ์กับงาน
5. ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม

ณภัทสรณ์ นรกิจ (2564, หน้า 59) ได้ศึกษาคุณลักษณะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนเครือข่ายที่ 34 สำนักงานเขตมีนบุรี สังกัดกรุงเทพมหานคร ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไว้ 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านการมีวิสัยทัศน์

2. ด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร

3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

4. ด้านบุคลิกภาพ

สิริพร ราศี (2564, หน้า 104) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไว้ 6 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านความซื่อสัตย์และคุณธรรม

2. ด้านการเป็นนักคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์

3. ด้านการมีวิสัยทัศน์

4. ด้านการสร้างเครือข่ายชุมชน

5. ด้านมุ่งมั่นและพากเพียร

6. ด้านการสื่อสารและทักษะการใช้เทคโนโลยี

วาสนา สุดหนองบัว (2564, หน้า 166) ได้ศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สหวิทยาเขตวิทยปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ เขต 6 ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไว้ 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านวิสัยทัศน์และความเป็นผู้นำ

2. ด้านการคิดเชิงนวัตกรรม

3. ด้านการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสาร

4. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

สายชล มัตถะปะโท (2564, หน้า 62) ได้ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไว้ 6 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านความซื่อสัตย์และคุณธรรม

2. ด้านการมีวิสัยทัศน์

3. ด้านการสื่อสารและทักษะการใช้เทคโนโลยี

4. ด้านการเป็นนักคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์

5. ด้านการสร้างเครือข่ายชุมชน

6. ด้านความมุ่งมั่นและพากเพียร

แพรุ่ง สิโนรักษ์ (2565, หน้า 45) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไว้ 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านบุคลิกภาพ
2. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ
3. ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงาน
4. ด้านภาวะผู้นำ

Ferrari (2018, p. 26) ได้ศึกษาคุณลักษณะ พฤติกรรม และแนวปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพชั้นนำในโรงเรียนแห่งศตวรรษที่ 21 ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ไว้ 5 ด้าน ประกอบด้วย

1. กำหนดวิสัยทัศน์แห่งความสำเร็จทางวิชาการสำหรับนักเรียน
2. สร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการศึกษา
3. การปลูกฝังภาวะผู้นำ
4. การปรับปรุงการเรียนการสอน
5. การจัดการบุคคล ข้อมูล และกระบวนการ

Castro (2022, p. 56) ได้ศึกษาอิทธิพลของคุณลักษณะของผู้อำนวยการโรงเรียนและทักษะความเป็นผู้นำแห่งศตวรรษที่ 21 ต่อการรับรู้ของครู ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไว้ 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. มีวิสัยทัศน์
2. ความฉลาดทางอารมณ์
3. การสื่อสาร
4. การบูรณาการ ICT

จากแนวคิดของนักวิชาการและนักวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สามารถนำมาสรุปเป็นตารางที่ 2.1 ได้ดังนี้

ตารางที่ 2.1 สังเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

คุณลักษณะของ ผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21	คนึงนิตย์ กิจวิธี (2561)	ชิดกมล ยะสุรินทร์ (2562)	ศัลสมน แป้นทิม (2562)	รัตติกาล ลำอิน (2562)	อดิศร ศรีเมืองบุญ (2563)	กุลจิรา รักษนคร (2563)	ณภัทสรณ์ นรกิจ (2564)	สิริพร ราศี (2564)	วาสนา สุดหนองบัว (2564)	สายชล มัตถะปะโท (2564)	แพรุ่ง สโนรักษ์ (2565)	Ferrari (2018)	Castro (2022)	ความถี่	ตัวแปรที่ศึกษา
1. คุณธรรม จริยธรรม	✓	✓		✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓			9	✓
2. บุคลิกภาพ					✓		✓				✓			3	
3. ความรู้ความสามารถในการบริหาร				✓	✓		✓				✓			4	
4. ภาวะผู้นำ				✓	✓	✓			✓		✓	✓		6	✓
5. วิสัยทัศน์	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	11	✓
6. มนุษยสัมพันธ์		✓			✓	✓								3	
7. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	✓		✓					✓	✓	✓				5	✓
8. ความคิดสร้างสรรค์	✓	✓	✓			✓		✓		✓				6	✓
9. ความมุ่งมั่น	✓			✓				✓		✓				4	
10. การประสานงานที่ดี			✓	✓										2	
11. การบริหารแบบมีส่วนร่วม			✓											1	

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	คนึงนิตย์ กิจวิธี (2561)	ชิดกมล ยะสุรินทร์ (2562)	ศัลสมน แป้นทิม (2562)	รัตติกาล ลำอิน (2562)	อดิศร ศรีเมืองบุญ (2563)	กุลจิรา รักษนคร (2563)	ณภัทสรณ์ นรกิจ (2564)	สิริพร ราศี (2564)	วาสนา สุดหนองบัว (2564)	สายชล มัตถะปะโท (2564)	แพรุ่ง สโนรักษ์ (2565)	Ferrari (2018)	Castro (2022)	ความถี่	ตัวแปรที่ศึกษา
12. ภาวะผู้นำทางวิชาการ			✓											1	
13. การสร้างเครือข่ายชุมชน	✓							✓		✓				3	
14. การคิดเชิงนวัตกรรม									✓					1	
15. การสร้างแรงบันดาลใจ		✓												1	
16. ความสัมพันธ์กับงาน						✓								1	
17. ความทันสมัย				✓										1	
18. ความฉลาดทางอารมณ์													✓	1	
19. การสื่อสาร													✓	1	
20. การบูรณาการ ICT													✓	1	

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	คนึงนิตย์ กิจวิธี (2561)	ชิดกมล ยะสุรินทร์ (2562)	ศัลสมน แป้นทิม (2562)	รัตติกาล ลำอิน (2562)	อดิศร ศรีเมืองบุญ (2563)	กุลจิรา รักษนคร (2563)	ณภัทสรณ์ นรกิจ (2564)	สิริพร ราศี (2564)	วาสนา สุดหนองบัว (2564)	สายชล มัตถะปะโท (2564)	แพรุ่ง สิโนรักษ์ (2565)	Ferrari (2018)	Castro (2022)	ความถี่	ตัวแปรที่ศึกษา
21. สร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการศึกษา												✓		1	
22. การปรับปรุงการเรียนการสอน												✓		1	
23. การจัดการบุคคล ข้อมูล และกระบวนการ												✓		1	
รวม	6	5	6	7	5	5	4	6	4	6	4	5	4	68	5

จากการสังเคราะห์องค์ประกอบ ได้ทำการเลือกคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีค่าความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไป ได้แก่ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม
2. ด้านวิสัยทัศน์
3. ด้านภาวะผู้นำ
4. ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
5. ด้านความคิดสร้างสรรค์

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 นี้ ผู้วิจัยนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

มีนักวิชาการและนักวิจัยหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของด้านคุณธรรม จริยธรรม ไว้ดังนี้

นฤมล ศรียาเทพ (2560, หน้า 7) ได้กล่าวว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง ลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกว่ามีคุณงามความดี เป็นแบบอย่างของผู้ใต้บังคับบัญชา ตัดสินใจในโดยยึดกรอบความคิดทางจริยธรรม มีเหตุผล มีมนุษย์สัมพันธ์ดี แก้ปัญหาด้วยเมตตาธรรม พัฒนาและสนับสนุนด้านคุณธรรมและจริยธรรมในสถานศึกษาและชุมชน

ชีวสาธน์ กิ่งแก้ว (2561, หน้า 64) ได้กล่าวว่า คุณธรรมจริยธรรม หมายถึง สิ่งดีงามของลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมที่ได้ตามหลักธรรมคำสอนอันเป็นแนวทางในการประพฤติของผู้บริหาร มีเมตตากรุณา มีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน มีความยุติธรรมมีเหตุผลและวางตัวเป็นกลางอย่างสม่ำเสมอ มีความรักและห่วงใยผู้ร่วมงาน ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ร่วมงาน และการมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของผู้บริหาร

กุลจิรา รักษนคร (2563, หน้า 212) ได้กล่าวว่า ด้านคุณธรรมและจริยธรรม (Morality and ethics) หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงออกในการบริหารจัดการในสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ มีความซื่อสัตย์ โปร่งใสตรวจสอบได้ วางตัวเป็นกลางทางการเมือง ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีจิตสาธารณะ และจิตสำนึกที่ดี เพื่อให้เป็นผู้เป็นที่เคารพนับถือของผู้ใต้บังคับบัญชาและบุคคลทั่วไป

สิทธิณี ประภัศร (2564, หน้า 52) ได้กล่าวว่า คุณธรรม จริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกให้เห็นถึงการตั้งมั่นอยู่บนพื้นฐานของความดี มีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา โปร่งใส ยุติธรรม และยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร รักและศรัทธาในวิชาชีพ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ได้รับความเคารพศรัทธาจากบุคลากรในโรงเรียนและชุมชน มีความมุ่งในการบริหารเพื่อผลประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

กฤษณพงษ์ ศรีทรัพย์ (2565, หน้า 49) ได้กล่าวว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรมของผู้นำและจรรยาบรรณของผู้นำ คือ การที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงพฤติกรรมว่ามีคุณงามความดี เป็นแบบอย่างของผู้มีมาตรฐานวิชาชีพทางคุณธรรม ตัดสินใจในกรอบความคิดทางจริยธรรม มีเหตุผลและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ประพฤติตนเสมอต้นเสมอปลาย พัฒนาและสนับสนุนด้านคุณธรรมจริยธรรม ในชุมชนของโรงเรียน

สุรัตน์ ดวงชาทม (2558, หน้า 8) ได้กล่าวว่า คุณธรรมประดุจดั่งโลหิตที่หล่อเลี้ยงจิตวิญญาณผู้บริหารให้เป็นผู้ “คิดดี พูดดีและทำดี” มีคำกล่าวว่า “ความดีฉกชิงวิ่งราวกันไม่ได้ ความชั่วทดแทนกันไม่ได้ ความกล้าแบ่งปันกันไม่ได้” นักบริหารมืออาชีพจะต้องหมั่นตรวจสอบตนเองให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมอยู่เสมอ การที่ผู้มีคุณธรรมจริยธรรมนั้นจะทำให้ผู้บริหารได้รับความรักความเคารพ ความเชื่อถือและความศรัทธาจากผู้ใต้บังคับบัญชาและบุคคลทั่วไป คุณธรรมที่สำคัญที่ผู้บริหารมืออาชีพน่าจะประกอบด้วย ทศพิธราชธรรม (10), พรหมวิหาร(4), อิทธิบาท (4), หิริโอตตัปปะและขันติโสรัจจะ เป็นต้น เสียงกู่จากผู้น้อยในคำกลอนต่อไปนี้ จะช่วยสะกิดเตือนใจนักบริหารให้ตระหนักในคุณค่าของความดีและมีคุณธรรม คือ “อธิษฐานตั้งใจไว้เต็มที่ เกิดชาตินี้ชาติไหนไม่รู้จบ หากเกิดเป็นผู้น้อยคอยไหว้นบ ขอได้พบนายที่มีคุณธรรม”

จากความหมายของนักวิชาการที่ได้กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงพฤติกรรมคุณงามความดี ประพฤติตนอยู่ในหลักศีลธรรมอันดีงาม บริหารงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล ตัดสินใจในหลักเชิงจริยธรรม มีจิตสำนึกและเสียสละเพื่อสังคม ซื่อสัตย์ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพชั้นสูง มีความยุติธรรมเป็นที่ตั้ง พัฒนาและสนับสนุนด้านคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน

2. ด้านการมีวิสัยทัศน์

มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของด้านการมีวิสัยทัศน์ ไว้ดังนี้

สุรัตน์ ดวงชาทม (2558, หน้า 7) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารมืออาชีพต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล วิสัยทัศน์ คือ สิ่งที่อยากเห็นอยากมี อยากเป็นในอนาคตหรือภาพความสำเร็จในอนาคตที่มีความเป็นไปได้ ท้าทาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เป้าหมาย ผู้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลต้องเป็นผู้ที่เรียนรู้มาก คือ ได้อ่าน ได้ฟัง ได้เห็น ได้ทำมาก คนที่มีวิสัยทัศน์และมุ่งมั่นนำไปสู่การปฏิบัติ (Vision with action) มักจะสำเร็จ ในทางตรงกันข้ามคนที่มีวิสัยทัศน์แต่ไม่พยายามนำวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติ (Vision with action) ผู้บริหารมืออาชีพจะต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและมุ่งมั่นนำวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จอยู่เสมอ

ชีวสาธน์ กิ่งแก้ว (2561, หน้า 10) ได้กล่าวว่า วิสัยทัศน์ หมายถึง การคิดถึงเหตุการณ์ความเป็นไปได้ในอนาคตของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการกำหนดทิศทางในอนาคตระยะยาว การแสดงความคิดเห็นที่กว้างขวางและชัดเจน เพื่อทำให้การมองอนาคตเป็นจริง ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์

ในลักษณะดังนี้ คือ เป็นผู้มองการณ์ไกลสามารถคาดคะเนแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงได้ สามารถกำหนดเป้าหมาย มีมุมมองแห่งอนาคตสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมกับค่านิยมขององค์กร พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และมีการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาสถานศึกษา

กิตติพิชญ์ มั่งสุข (2563, หน้า 38) ได้กล่าวว่า วิสัยทัศน์ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถกำหนดวิสัยทัศน์หรือคาดคะเนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน สามารถวางแผนและเตรียมการได้อย่างเหมาะสม ทันสมัยต่อเหตุการณ์ แก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถบูรณาการงานต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

สิทธิณี ประภัศร (2564, หน้า 51) ได้กล่าวว่า วิสัยทัศน์ หมายถึง การมองภาพจุดหมายในอนาคตของสถานศึกษาโดยมีเป้าหมายทิศทางพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาในอนาคตได้อย่างชัดเจน ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีความเป็นไปได้ มีการวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ เพื่อนำมาใช้ในการวางแผน มีการกระจายหน้าที่ความรับผิดชอบ และร่วมมือกันกับบุคลากรในสถานศึกษาให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์

กฤษณพงษ์ ศรีทรัพย์ (2565, หน้า 52) ได้กล่าวว่า วิสัยทัศน์กว้างไกล หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถมองเห็นเหตุการณ์ในอนาคตและคาดการณ์ได้อย่างแม่นยำ สร้างวิสัยทัศน์พัฒนาโรงเรียนชุมชนการเรียนการสอนเพื่อปรับปรุงองค์กร วิเคราะห์และแก้ปัญหาโดยใช้เทคนิคการแก้ปัญหาและทักษะการตัดสินใจ วางแผนกลยุทธ์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม นำเสนอวิสัยทัศน์สู่ชุมชนสังคมของโรงเรียน ตรวจสอบติดตามภารกิจของชุมชนและโรงเรียน

Toastmaster (2013, ออนไลน์) ได้มีแนวคิดเกี่ยวกับการมีวิสัยทัศน์ ดังนี้ ผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ต้องเป็นผู้ที่ 1) สร้างวิสัยทัศน์ 2) ความสามารถในการสื่อสารวิสัยทัศน์ 3) ความสามารถในการแสดงวิสัยทัศน์ได้อย่างชัดเจน 4) ความสามารถในการเติมพลังให้กับผู้อื่น

จากความหมายของนักวิชาการที่ได้กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ด้านวิสัยทัศน์ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคต โดยมีการกำหนดทิศทางในการบริหารสถานศึกษาอย่างชัดเจน สร้างวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและนำเสนอวิสัยทัศน์สู่ชุมชน มีการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ มีความกล้าที่จะเปลี่ยนแปลงเพื่อค้นพบสิ่งใหม่ สร้างความเข้าใจและร่วมมือกับองค์การสู่การปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมาย

3. ด้านภาวะผู้นำ

มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของด้านภาวะผู้นำและผู้นำการเปลี่ยนแปลง ไว้ดังนี้

กิตติพิชญ์ มั่งสุข (2563, หน้า 40) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถในการชักจูง การตัดสินใจ การติดต่อสื่อสาร การปกครองบังคับบัญชา การแสดง

พฤติกรรมในการบริหารงานการศึกษาได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ มีความกล้าในการเผชิญกับปัญหาและกล้ารับผิดชอบงานด้วยความมั่นใจ เพื่อให้กิจการงานบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และนำไปสู่เป้าหมายให้องค์การประสบผลสำเร็จ

กุลจิรา รักษนคร (2563, หน้า 211) ได้กล่าวว่า ด้านทักษะภาวะผู้นำ (Leadership Skills) หมายถึง พฤติกรรมผู้บริหารที่แสดงออกการใช้ความสามารถในการทำงานในมิติด้านบุคคล มิติด้านงาน มิติด้านทีมงาน มิติด้านองค์กรสถานศึกษา และมิติด้านชุมชนทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้อย่างโดดเด่น เพื่อให้ผู้บริหารมีทักษะภาวะผู้นำในการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

แก้วมณี โสพิน (2563, หน้า 9) ได้กล่าวว่า ด้านความเปนผู้นำ หมายถึง คุณลักษณะของผูบริหารเกี่ยวกับการเปนผู้นำ เป็นผู้ที่มีความสามารถในการควบคุมอารมณ มีความสามารถในการจูงใจผูใตบังคับบัญชา สามารถสรางทีมงานไดดี สงเสริมใหผู้รวมงานมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน มีความสามารถในการควบคุมกำกับทุกเหตุการณ รูจักติชมผู้รวมงานในโอกาสที่เหมาะสม เปนที่รักและนับถือของผู้ใต้บังคับบัญชา มีความสัมพันธ์อันดีกับผู้รวมงาน

สรรเพชญ ไตรยงค์ (2564, หน้า 24) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึงความสามารถในการบริหาร ซึ่งพฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงถึงความรู้ความสามารถในการบริหาร เพื่อจูงใจให้ทุกฝ่ายในโรงเรียนปฏิบัติงานในหน้าที่ตามความรับผิดชอบอย่างเต็มที่ และสนับสนุนให้ผู้อื่นเกิดความมุ่งมั่นในการทำงาน เพื่อบรรลุเป้าหมายส่วนรวม จนนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยความเต็มใจได้

กฤษณพงษ์ ศรีทรัพย์ (2565, หน้า 57) ได้กล่าวว่า ด้านภาวะผู้นำและเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาใช้อิทธิพลในการนำพาครูหรือบุคลากรทางการศึกษารวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา เช่น ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน แสวงหาแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง กล้าคิด กล้าทำ และกล้านำเสนอโครงการใหม่ ๆ สร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สามารถโน้มน้าวจิตใจของผู้ใต้บังกับบัญชาในการทำกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างศักยภาพมาร่วมมือกันในการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

Daft (1999, p. 5) ได้ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำเป็นความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลระหว่างผู้นำ (Leaders) และผู้ตาม (Followers) ซึ่งจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันขององค์กรได้

จากความหมายของนักวิชาการที่ได้กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ด้านภาวะผู้นำ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการใช้อิทธิพลของความสัมพันธ์กับบุคคลในองค์การและชุมชน มีการโน้มน้าว กระตุ้นให้ใช้ทักษะ ความรู้ ความสามารถในการดำเนินงานตามภารกิจของ

สถานศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีการเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สร้างแรงบันดาลใจให้คนในองค์การและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์

4. ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

มีนักวิชาการและนักวิจัยหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไว้ดังนี้

สาริศา เจนเขว้าและเสวียน เจนเขว้า (2560, หน้า 272) ได้กล่าวว่า ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม นักบริหารสามารถนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการวางแผน การตัดสินใจ การติดต่อสื่อสาร การสร้างเครือข่าย การประสานงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน ตลอดทั้งสามารถนำไปใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

มณฑาทิพย์ นามนุ (2561, หน้า 56-57) ได้กล่าวว่า ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล (Technological anddigital literacy skills) หมายถึง การใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีได้อย่างรวดเร็วอละคล่องแคล่ว สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ใช้ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์ มีการบริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างชุมชนการเรียนรู้เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกัน เพื่อการพัฒนาองค์การให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

ศวัสมน แป้นทิม (2562, หน้า 8) ได้กล่าวว่า ด้านบริหารนวัตกรรมและเทคโนโลยี หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงถึงความสามารถในการนำความรู้ทางด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ผ่านการสื่อสาร นำเทคนิคทางด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ช่วยในการดำเนินงาน สามารถจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษาเพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในโรงเรียน

กิตติพิชญ์ มั่งสุข (2563, หน้า 44) ได้กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล หมายถึง ผู้บริหารสามารถนำเทคโนโลยีและดิจิทัล มาใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างประโยชน์ในการทำงาน ค้นคว้าหาความรู้ ติดต่อสื่อสาร รับส่งข้อมูลภายในสถานศึกษาและหน่วยงานต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ เพื่อให้การบริหารงานในสถานศึกษามีประสิทธิภาพทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

ฐิตานันท์ เตจา (2564, หน้า 216) ได้กล่าวว่า ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง คุณลักษณะในด้านมีความรูความเขาใจเกี่ยวกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมกับการจัดการศึกษา นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหาร เพื่ออำนวยความสะดวกให้แกบุคลากรและผู้เรียน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ผสมผสานเทคโนโลยีนวัตกรรมสูเป้าหมายไดเป็นอย่างดี

วิจารณ์ พานิช (2555, หน้า 43) ได้มีแนวคิดเกี่ยวกับทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ไว้ว่าทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ใช้เทคโนโลยีเพื่อวิจัย จัดระบบประเมิน และสื่อสารสารสนเทศ ใช้เครื่องมือสื่อสาร เชื่อมโยงเครือข่าย (คอมพิวเตอร์ เครื่องเล่นมีเดีย ฯลฯ) และ social network อย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อเข้าถึง (access) จัดการ (manage) ผสมผสาน (integrate) ประเมิน (evaluate) และสร้าง (create) สารสนเทศ เพื่อทำหน้าที่ในเศรษฐกิจฐานความรู้ และปฏิบัติตามคุณธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

จากความหมายของนักวิชาการที่ได้กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีการแสดงออกถึงความสามารถในการนำความรู้ทางด้านเทคโนโลยีมาใช้เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการวางแผน การติดต่อสื่อสาร การตัดสินใจ เพื่อให้สะดวกและรวดเร็วมากขึ้น บริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ มีการนำเทคโนโลยีมาใช้บริหารงานด้านต่าง ๆ ในสถานศึกษา สร้างเครือข่ายข้อมูลระบบสารสนเทศเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ตลอดจนมีการนำเทคโนโลยีสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคลในองค์การนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

5. ด้านความคิดสร้างสรรค์

มีนักวิชาการและนักวิจัยหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของด้านความคิดสร้างสรรค์ ไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2559, หน้า 6) กล่าวว่าความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการคิดแบบนามธรรมของบุคคลนำไปสู่การค้นพบสิ่งใหม่และแตกต่าง ผ่านการปรับเปลี่ยนความคิดที่มีอยู่และคิดค้นทฤษฎีใหม่ ๆ ความคิดสร้างสรรค์ไม่ได้จำกัดอยู่แค่การคิดถึงสิ่งที่เป็นไปได้หรือสาเหตุและผลเท่านั้น แต่การคิดเชิงจินตนาการยังมีความสำคัญในการสร้างผลลัพธ์ใหม่และแตกต่างที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และความพยายามในการสร้างจินตนาการต้องดำเนินไปควบคู่กันเพื่อมีประโยชน์ต่อสังคม

ศวัสมน แป้นทิม (2562, หน้า 54) ได้กล่าวว่า ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างรู้เท่าทัน มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าคิด กล้าลอง กล้าแสดงออก ไม่กลัวต่อความเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ต่าง ๆ สามารถสร้างสรรค์ผลงานที่แปลกใหม่ มีอารมณ์ขันในการทำงาน มีสติปัญญาในการแก้ปัญญาได้อย่างอย่างสร้างสรรค์

กุลจิรา รักษนคร (2563, หน้า 314) ได้กล่าวว่า ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์/นวัตกรรม หมายถึง การแสดงออกในเชิงในการบริหารจัดการโรงเรียนนั้นรวมไปถึงการคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ที่แตกต่างจากคู่แข่ง โดยสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ผ่านมา มาปรับใช้เพื่อสร้างความมั่นใจในตนเองและการตัดสินใจ ตลอดจนสรุปผลการทำงานได้หลากหลายทิศทางได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บุศรา ปุณริบูรณ์ (2563, หน้า 15) ได้กล่าวว่า ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึง ความรู้ ความสามารถในการคิดที่หลากหลาย อันจะนำไปสู่กระบวนการคิดที่แปลกใหม่ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรส่วนรวมหรือสังคม สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ โดยมีสิ่งเร้าเป็นตัวกระตุ้นทำให้เกิดความคิดใหม่ต่อเนื่องกันไป โดยอาศัยการบูรณาการความรู้และประสบการณ์เดิม แล้วพัฒนาหรือต่อยอดให้ได้รูปแบบหรือวิธีการใหม่ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ดียิ่งขึ้น

จินตนา ดีดวงพันธ์ (2565, หน้า 11) ได้กล่าวว่า การมีความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการคิดหลายทิศทางที่นำไปสู่กระบวนการคิดในสิ่งที่แปลกใหม่ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์และเป็นประโยชนต่อส่วนรวม โดยอาศัยความยืดหยุ่นในการคิด และการบูรณาการเชื่อมโยงจากความรู้และประสบการณ์เดิม

Mike Brown (2014, ออนไลน์) ได้มีแนวคิดเกี่ยวกับทักษะความคิดเชิงสร้างสรรค์ของผู้นำ 7 ประการ ที่ผู้นำต้องแสดงให้เห็น ในบทความ 7 Subtle Skills Creative Leaders Can't Ignore ดังนี้ 1) สนับสนุนความคิดของคนอื่น 2) ยอมรับความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลอื่น 3) ประสานความคิดสร้างสรรค์เข้าด้วยกัน 4) ให้ผู้อื่นสามารถโต้แย้งความคิดของตนเองได้ 5) มีความอดทนในการแสดงความคิดเห็นระหว่างการสนทนาอย่างสร้างสรรค์ 6) ยึดมั่นในความคิดสร้างสรรค์ที่เป็นกลยุทธ์ 7) ค้นหาทักษะความคิดสร้างสรรค์ใหม่เพื่อพัฒนาตนเองและองค์กร

จากความหมายของนักวิชาการที่ได้กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ด้านความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการคิดหลากหลายทิศทาง ที่นำไปสู่การคิดที่แปลกใหม่ มีการบูรณาการเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์ ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์ มีความยืดหยุ่นทางความคิดและพัฒนาต่อยอดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

2.2 แนวคิดการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู

2.2.1 ความหมายของสมรรถนะ

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายหรือคำจำกัดความไว้หลากหลาย ซึ่งอาจจะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละบริบท ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และเลือกความหมายที่มีความสอดคล้องกับความหมายของสมรรถนะ มีดังต่อไปนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546, หน้า 906) ได้ให้ความหมายของคำว่า สมรรถนะ (สะมัดถะนะ) หมายถึง ความสามารถ สมรรถนะ (Competency) อาจมีการเรียกที่แตกต่างกันไป เช่น ความสามารถ ขีดความสามารถ สมรรถนะหรือศักยภาพ

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2548, หน้า 5-6) ให้ความหมาย สมรรถนะ คือ คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ทักษะ/ความสามารถและคุณสมบัติอื่น ๆ ที่ช่วยให้บุคคลสามารถเอาชนะเพื่อนร่วมงานในองค์กรได้คือสิ่งที่ทำให้บุคคลนั้นประสบความสำเร็จ ซึ่งหมายความว่าในการแสดงให้เห็นถึงความสามารถเฉพาะด้านบุคคลมักต้องการทั้งความรู้/ทักษะและคุณสมบัติอื่น ๆ ร่วมกัน ตัวอย่างเช่นความสามารถในการให้บริการที่ดี ซึ่งอธิบายได้ว่า "ความสามารถในการให้บริการที่ลูกค้าต้องการ" อาจต้องมีองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น ความรู้เกี่ยวกับงานหรือทักษะที่เกี่ยวข้องเช่นจำเป็นต้องเข้าถึงข้อมูลจากคอมพิวเตอร์และคุณสมบัติส่วนบุคคลเช่นใจเย็นอดทนช่วยเหลือผู้อื่นและหากไม่มีองค์ประกอบเหล่านี้บุคคลนั้นอาจไม่สามารถแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการให้บริการที่ดีได้โดยการให้บริการที่ลูกค้าต้องการ

กิตติพงษ์ ด่างเกษี (2565, หน้า 41) ได้กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ทัศนคติทักษะความสามารถ และคุณลักษณะของบุคคลซึ่งสามารถผลักดันให้บุคคลนั้น สร้างผลการปฏิบัติงานที่ดี เกิดคุณภาพประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

อรรถสิทธิ์ สิงห์คำ (2565, หน้า 85) ได้กล่าวว่า สมรรถนะ คือ สิ่งที่มีอยู่ในตัวคนคนหนึ่งที่ประกอบไปด้วยความรู้ ทักษะ/ความสามารถ และคุณลักษณะที่ดี ส่งผลทำให้แสดงออกในเชิงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่จำเป็นต่อการทำงานของบุคคล องค์กรหรือหน่วยงาน ให้ผลสำเร็จสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ตามตำแหน่งหรือประเภทของงานนั้น ๆ

ปนัดดา สาริคา (2565, หน้า 22) ได้กล่าวว่า สมรรถนะ (Competency) หมายถึงความสามารถเฉพาะตนที่เกิดจากความรู้ ทักษะและความสามารถรวมถึงคุณลักษณะส่วนบุคคลบุคลิกภาพ เมื่อหลอมรวมสิ่งที่กล่าวมารวมกันจะช่วยทำให้การทำงาน เกิดความสำเร็จและบรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

McClelland (1973, p. 35) ได้ให้คำจำกัดความว่า สมรรถนะ คือ คุณลักษณะที่ซ่อนอยู่ภายในตัวบุคคล ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้จะเป็นแรงขับให้บุคคลสามารถสร้างผลการปฏิบัติงานในงานที่ตนรับผิดชอบให้สูงกว่าหรือเหนือกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะเฉพาะตน ที่สามารถสร้างการปฏิบัติงานที่โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานอื่น ๆ โดยแสดงออกในเชิงที่พึงประสงค์ เป็นผลให้การทำงานประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

2.2.2 ประเภทของสมรรถนะ

มีนักวิชาการ ได้กล่าวถึงแนวคิดที่มีความสอดคล้องกับประเภทของสมรรถนะ ดังต่อไปนี้

ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2547, หน้า 10-11) ได้นำเสนอทัศนะเกี่ยวกับสมรรถนะออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) หมายถึง บุคลิกลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ และอุปนิสัยของคนในองค์การโดยรวมที่จะช่วยสนับสนุนให้องค์การบรรลุเป้าหมายได้

2. สมรรถนะตามสายงาน (Job Competency) หมายถึง บุคลิก ลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ และอุปนิสัยที่จะช่วยส่งเสริมให้คนนั้น ๆ สามารถสร้างผลงานในการปฏิบัติงานได้สูงกว่ามาตรฐาน

3. สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal Competency) หมายถึง บุคลิก ลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ และอุปนิสัยที่ทำให้บุคคลนั้นมีความสามารถในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้โดดเด่นกว่าคนทั่วไป

พลสัณห์ โพธิ์ศรีทอง (2549, หน้า 216) ได้แบ่งประเภทของสมรรถนะที่นำไปใช้ในองค์การแบ่งได้ 2 ประเภท คือ

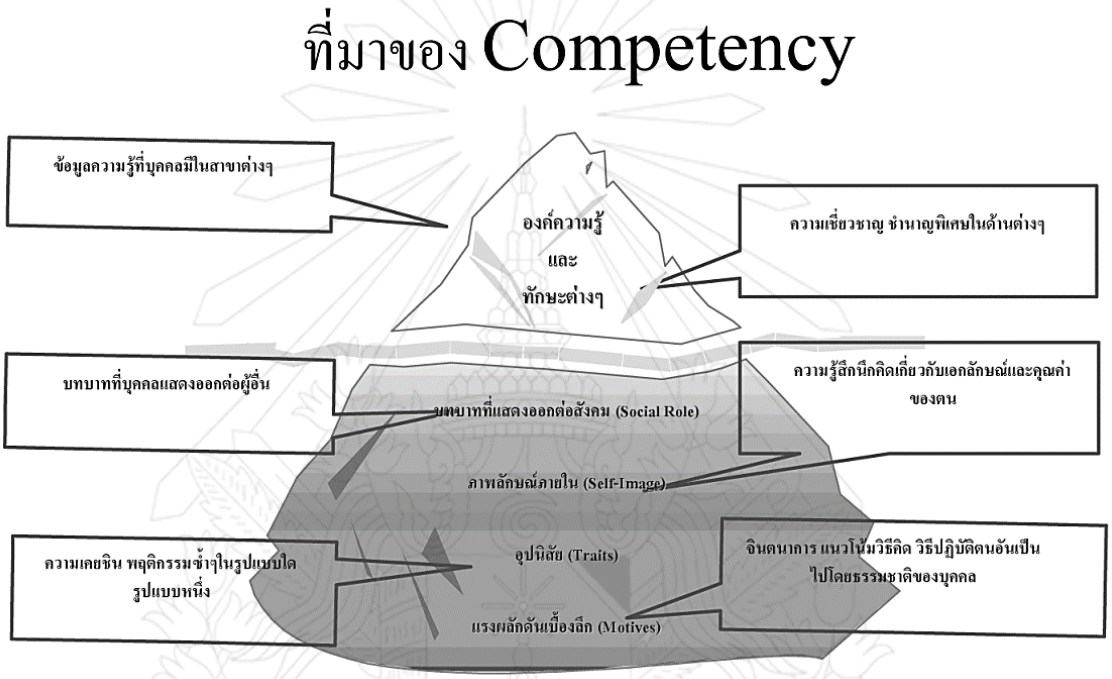
1. สมรรถนะขององค์การ เป็นสมรรถนะระดับองค์การที่บุคคลทุกระดับขององค์การต้องมี เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสัมฤทธิ์โดยเป็นสมรรถนะที่เป็นหลัก ซึ่งส่งผลให้องค์การมีผลงานที่แตกต่างจากองค์การอื่น ๆ

2. สมรรถนะเกี่ยวกับงาน เป็นสมรรถนะระดับบุคคลต้องมีเพื่อให้การปฏิบัติงานในภารกิจหรือตำแหน่งต่าง ๆ ประสบความสำเร็จได้ผลผลิตตามที่องค์การต้องการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 25-38) ได้มีกรอบความคิดมาจากแนวคิดของ McClelland นักจิตวิทยาของมหาวิทยาลัย Harvard ที่อธิบายไว้ว่า “สมรรถนะเป็นคุณลักษณะของบุคคลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน และเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ทำให้บุคลากรในองค์กรปฏิบัติงานได้ผลงานที่โดดเด่นกว่าคนอื่น ๆ ในสถานการณ์ที่หลากหลาย ซึ่งเกิดจากแรงผลักดันเบื้องลึก อุปนิสัย ภาพลักษณ์ภายใน และบทบาทที่แสดงออกต่อสังคม ที่แตกต่างกันทำให้แสดงพฤติกรรมการทำงานที่ต่างกัน โดยสมรรถนะแบ่งออกเป็น 2 ประเภทเมื่อพิจารณาโดยยึดผลการปฏิบัติงานเป็นเกณฑ์ สมรรถนะ 2 ประเภทนี้ ได้แก่ สมรรถนะพื้นฐาน (Threshold Competencies) และสมรรถนะที่แยกความแตกต่าง (Differentiating Competencies)

สมรรถนะพื้นฐาน (Threshold Competencies) ได้แก่ ความรู้หรือทักษะพื้นฐานที่ผู้ปฏิบัติงานทุกคนจำเป็นต้องมี เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ แต่ไม่ได้สามารถแยกผู้ที่ปฏิบัติงานดีออกจากผู้ปฏิบัติงานปานกลาง

สมรรถนะที่แยกความแตกต่าง (Differentiating Competencies) ได้แก่ปัจจัยต่าง ๆ ที่ผู้ปฏิบัติงานที่ดีมี แต่ผู้ที่ปฏิบัติงานปานกลางไม่มี สมรรถนะ จึงเป็นสิ่งที่บอกความแตกต่างระหว่างผู้ที่มีผลการปฏิบัติงานดีและผู้ที่มีผลการปฏิบัติงานกลาง

แนวคิดเรื่องสมรรถนะมักมีการอธิบายด้วยโมเดลภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg Model) ดังภาพที่แสดงด้านล่าง ซึ่งอธิบายว่าความแตกต่างระหว่างบุคคลเปรียบเทียบได้กับภูเขาน้ำแข็ง โดยมีส่วนที่เห็นได้ง่ายและพัฒนาได้ง่าย คือส่วนที่อยู่เหนือน้ำ นั่นคือองค์ความรู้และทักษะต่าง ๆ ที่บุคคลมีอยู่ และส่วนใหญ่ที่มองเห็นได้ยากอยู่ใต้ผิวน้ำได้แก่ แรงจูงใจ อุปนิสัย ภาพลักษณ์ภายใน และบทบาทที่แสดงออกต่อสังคม ส่วนที่อยู่ใต้น้ำที่มีผลต่อพฤติกรรมในการทำงานของบุคคลอย่างมาก และเป็นส่วนที่พัฒนาได้ยาก ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 โมเดลภูเขาน้ำแข็ง
ที่มา: คู่มือสมรรถนะราชการพลเรือนไทย (2548)

ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐ ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน โดยส่งเสริมให้ส่วนราชการบริหารทรัพยากรบุคคลตามกรอบมาตรฐานความสำเร็จด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ประกอบด้วยได้กำหนดสมรรถนะครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย สมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงาน ดังนี้

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ คือ
   1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน
   1.2 การบริการที่ดี

1.3 การพัฒนาตนเอง

1.4 การทำงานเป็นทีม

1.5 จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

2. สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ประกอบด้วย 6 สมรรถนะ คือ

2.1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

2.2 การพัฒนาผู้เรียน

2.3 การบริหารจัดการชั้นเรียน

2.4 การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

2.5 ภาวะผู้นำครู

2.6 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2556, หน้า 16) ได้แบ่งประเภทของสมรรถนะออกเป็น 2 ประเภท คือ สมรรถนะหลักสำหรับข้าราชการพลเรือน และสมรรถนะประจำกลุ่มงาน จำแนกได้ดังนี้

1. สมรรถนะหลัก หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่กำหนดเป็นคุณลักษณะร่วมของข้าราชการพลเรือนทั้งระบบ เพื่อเป็นการหล่อหลอมค่านิยมและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ร่วมกันได้ ซึ่งประกอบด้วยสมรรถนะ 5 สมรรถนะ ดังนี้

1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นความมุ่งมั่นจะปฏิบัติราชการให้หรือให้เกินมาตรฐานที่มีอยู่ โดยมาตรฐานนี้อาจเป็นผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาของตนเองหรือเกณฑ์วัดผลสัมฤทธิ์ที่ส่วนราชการกำหนดขึ้น รวมถึงการสร้างสรรค์พัฒนาผลงานที่ยากและท้าทาย โดยเฉพาะการบริหารงานภาครัฐในปัจจุบันเน้นผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานเป็นสำคัญ โดยในบางครั้งก็จะต้องพิจารณาตัดขั้นตอนบางอย่างที่ไม่จำเป็นทิ้งไป เพื่อรังสรรค์งานที่มีคุณค่าและคุณประโยชน์อย่างแท้จริง

1.2 การบริการที่ดี เป็นสมรรถนะที่เน้นความตั้งใจและความพยายามของข้าราชการในการให้บริการเพื่อสนองความต้องการของประชาชนตลอดจนของหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ในสภาวการณ์ปัจจุบัน ประชาชนคาดหวังที่จะได้รับการบริการที่ดี รวมทั้งข้าราชการเองก็จำเป็นที่จะต้องปรับบทบาทของตนเองให้เป็นผู้บริการประชาชนมากยิ่งขึ้น

1.3 การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงาน เป็นความขวนขวาย สนใจใฝ่รู้ เพื่อสั่งสมศักยภาพความรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติราชการ ด้วยการศึกษา ค้นคว้าความรู้ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องอีกทั้งรู้จักพัฒนา ปรับปรุง ประยุกต์ใช้ความรู้เชิงวิชาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ากับการปฏิบัติงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ด้วยเพราะปัจจุบันระบบการสื่อสารของโลกมีประสิทธิภาพทำให้ประชาชนในทุกส่วนของโลกได้รับรู้ข่าวสารความเคลื่อนไหวทั่วถึงกันหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้อง

มองเห็นความสำคัญของวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ที่ทันสมัย และนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับการทำงานของตนให้มากที่สุด

1.4 จริยธรรม เป็นการครองตนและประพฤติปฏิบัติถูกต้องเหมาะสมทั้งตามหลักกฎหมายและคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนหลักแนวทางในวิชาชีพข้าราชการ อีกทั้งเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการสนับสนุนผลักดันให้ภารกิจหลักภาครัฐบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

1.5 ความร่วมแรงร่วมใจ (Teamwork) เป็นความตั้งใจที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น การเป็นส่วนหนึ่งในทีมงาน ในฐานะเป็นสมาชิกในทีมในการแข่งขันฟุตบอลโลกที่ผ่านมา ทีมฟุตบอลทีมชาติบราซิลได้ชื่อว่าเป็นทีมที่เล่นเกมรุกได้ดีเลิศ แต่พลังของทีมที่ประสบความสำเร็จคือเป็นทีมที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานการเล่นที่เป็นกลุ่ม แข็งแกร่งทั้งในด้านการรับและการรุก หากเปรียบเทียบกับการทำงานแล้วก็คือ “การทำงานร่วมกันเป็นทีม” รับผิดชอบงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันด้วยทีมงานนั่นเอง

2. สมรรถนะประจำกลุ่มงาน คือ สมรรถนะที่กำหนดเฉพาะสำหรับกลุ่มงาน เพื่อสนับสนุนให้ข้าราชการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมแก่, หน้าที่และส่งเสริมให้ปฏิบัติภารกิจในหน้าที่ได้ดียิ่งขึ้น โดยโมเดลสมรรถนะกำหนดให้แต่ละกลุ่มงานมีสมรรถนะประจำกลุ่มงานละ 3 สมรรถนะ (ยกเว้นกลุ่มงานนักบริหารระดับสูงมี 5 สมรรถนะ) สมรรถนะประจำกลุ่มงานมีทั้งหมด 20 สมรรถนะด้วยกัน คือ

2.1 การคิดวิเคราะห์

2.2 การมองภาพองค์รวม

2.3 การพัฒนาศักยภาพคน

2.4 การสั่งการตามอำนาจ, หน้าที่

2.5 การสืบเสาะหาข้อมูล

2.6 ความเข้าใจข้อแตกต่างทางวัฒนธรรม

2.7 ความเข้าใจผู้อื่น

2.8 ความเข้าใจองค์กรและระบบราชการ

2.9 การดำเนินการเชิงรุก

2.10 ความถูกต้องของงาน

2.11 ความมั่นใจในตนเอง

2.12 ความยืดหยุ่นผ่อนปรน

2.13 ศิลปะการสื่อสารจูงใจ

2.14 สภาวะสภาวะผู้นำ

2.15 สุนทรียภาพทางศิลปะ

2.16 วิสัยทัศน์

2.17 การวางกลยุทธ์ภาครัฐ

2.18 ศักยภาพเพื่อนำการปรับเปลี่ยน

2.19 การควบคุมตนเอง

2.20 การให้อำนาจแก่ผู้อื่น

โดยงานที่จัดอยู่ในกลุ่มงานเดี่ยวกันจะมีลักษณะงาน วัตถุประสงค์ของงาน และผลสัมฤทธิ์ของงานคล้ายคลึงกัน เหมือนกันเพื่อให้ได้ผลการปฏิบัติงานที่ดีเลิศ กลุ่มงานในระบบราชการพลเรือนไทยมี 18 กลุ่มงาน ดังนี้

1. กลุ่มงานสนับสนุนทั่วไป
2. กลุ่มงานสนับสนุนงานหลักทางเทคนิคเฉพาะด้าน
3. กลุ่มงานให้คำปรึกษา
4. กลุ่มงานบริหาร
5. กลุ่มงานนโยบายและวางแผน
6. กลุ่มงานศึกษาวิจัยและพัฒนา
7. กลุ่มงานข่าวกรองและสืบสวน
8. กลุ่มงานออกแบบเพื่อพัฒนา
9. กลุ่มงานความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
10. กลุ่มงานบังคับใช้กฎหมาย
11. กลุ่มงานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
12. กลุ่มงานส่งเสริมความรู้
13. กลุ่มงานบริการประชาชนด้านสุขภาพและสวัสดิภาพ
14. กลุ่มงานบริการประชาชนทางศิลปวัฒนธรรม
15. กลุ่มงานบริการประชาชนทางเทคนิคเฉพาะด้าน
16. กลุ่มงานเอกสารราชการและทะเบียน
17. กลุ่มงานการปกครอง
18. กลุ่มงานอนุรักษ์

จากการศึกษาการแบ่งกลุ่มสมรรถนะที่กล่าวมาข้างต้น พบว่า สมรรถนะโดยรวมแล้วแบ่งได้ 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ สมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงาน ซึ่งแต่ละกลุ่มสมรรถนะก็มีความสัมพันธ์สนับสนุนซึ่งกัน โดยสมรรถนะหลักเป็นคุณลักษณะที่หน่วยงานนั้นพึงมีทั้งองค์กร และสมรรถนะประจำสายงานจะช่วยส่งเสริมให้สมรรถนะหลักมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2.3 สมรรถนะครู

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 25) ได้สรุปไว้ว่าสมรรถนะครูประกอบด้วย สมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงาน ดังนี้

1. สมรรถนะหลัก (มี 5 สมรรถนะ)
   1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์
   1.2 การบริการที่ดี
   1.3 การพัฒนาตนเอง
   1.4 การทำงานเป็นทีม
   1.5 จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู
2. สมรรถนะประจำสายงาน (มี 6 สมรรถนะ)
   2.1 การออกแบบการเรียนรู้
   2.2 การพัฒนาผู้เรียน
   2.3 การบริหารจัดการชั้นเรียน
   2.4 การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน
   2.5 ภาวะผู้นำครู
   2.6 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

สมรรถนะหลัก (Core Competency)

สมรรถนะที่ 1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยมีการวางแผนกำหนดเป้าหมาย ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน และปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพและผลงานอย่างต่อเนื่อง

สมรรถนะที่ 2 การบริการที่ดี หมายถึง ความตั้งใจและความเต็มใจในการให้บริการ และการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ

สมรรถนะที่ 3 การพัฒนาตนเอง หมายถึง การศึกษาค้นคว้า หาความรู้ ติดตามและแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ มีการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน

สมรรถนะที่ 4 การทำงานเป็นทีม หมายถึง การให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ สนับสนุน เสริมแรงให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน การปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือทีมงาน แสดงบทบาทการเป็นผู้นำหรือผู้ตามได้อย่างเหมาะสมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อสร้างและดำรงสัมพันธภาพของสมาชิกตลอดจนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

สมรรถนะที่ 5 จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และสังคม เพื่อสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครู

สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency)

สมรรถนะที่ 1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (Curriculum and Learning Management) หมายถึง ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรการออกแบบการเรียนรู้อย่างสอดคล้องและเป็นระบบ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีและการวัด ประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

สมรรถนะที่ 2 การพัฒนาผู้เรียน หมายถึง ความสามารถในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม การพัฒนาทักษะชีวิต สุขภาพกาย และสุขภาพจิต ความเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจในความเป็นไทย การจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

สมรรถนะที่ 3 การบริหารจัดการชั้นเรียนหมายถึง การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ การจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา การกำกับดูแลชั้นเรียนรายชั้น/รายวิชา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุข และความปลอดภัยของผู้เรียน

สมรรถนะที่ 4 การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจ แยกประเด็นเป็นส่วนย่อย รวบรวม ประมวลหาข้อสรุปอย่างมีระบบ และนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งสามารถวิเคราะห์องค์กรหรืองานในภาพรวมและดำเนินการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนางานอย่างเป็นระบบ

สมรรถนะที่ 5 ภาวะผู้นำครู หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมของครูที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ส่วนบุคคล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนโดยปราศจากการใช้อิทธิพลของผู้บริหารสถานศึกษา ก่อให้เกิดพลังแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ

สมรรถนะที่ 6 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การประสานความร่วมมือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดี และเครือข่ายกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

ดังนั้นสรุปได้ว่า สมรรถนะครู หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้ ทักษะ ความสามารถ คุณลักษณะของบุคคล ที่ส่งผลให้การปฏิบัติงานสำเร็จและได้ผลงานที่โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานอื่น ๆ

2.2.4 ความหมายของสมรรถนะประจำสายงานของครู

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายหรือคำจำกัดความไว้หลากหลาย ซึ่งอาจจะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละบริบท ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และเลือกความหมายที่มีความสอดคล้องกับความหมายของสมรรถนะประจำสายงานของครู มีดังต่อไปนี้

ชูชัย สมิทธิไกร (2556, หน้า 30) ได้กล่าวว่า สมรรถนะตามสายงาน (Functional Competency) หมายถึง สมรรถนะที่เป็นความรู้ ความสามารถ ทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน

ปิยนุช แสงนาค (2559, หน้า 25) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะประจำสายงานไว้ว่า สมรรถนะประจำสายงาน หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมด้านความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) ความสามารถ (Ability) ทัศนคติ (Attitude) ความเชื่อ (Belief) จริยธรรม (Ethical) ความชำนาญ (Expert) บุคลิกภาพ (Personality) ค่านิยม (Popularity) ศักยภาพ (Potential) แรงจูงใจ (Motive) และคุณลักษณะส่วนบุคคล (Personal Characteristics) ส่งผลต่อพฤติกรรมทำให้บุคคลมีผลการปฏิบัติงานที่ดีตามเกณฑ์ที่กำหนด ปฏิบัติงานในความรับผิดชอบของตนเองได้ดี และสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานในองค์กร

ธนัสสรณ์ พลอยทับทิม (2559, หน้า 19) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะประจำสายงานไว้ว่า สมรรถนะประจำสายงาน หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ ของบุคคล และพฤติกรรมการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลให้สร้างผลการปฏิบัติงานที่ดีตามเกณฑ์มาตรฐานหรือสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่องค์กรกำหนด

วรรญา สิงห์ทอง (2559, หน้า 16) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะประจำสายงานไว้ว่า สมรรถนะประจำสายงาน หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถ มีความรู้ ทักษะ ทัศนคติ ความเชื่อที่จะช่วยสร้างผลงาน ในการปฏิบัติงานตำแหน่งนั้นได้สูงกว่ามาตรฐาน

กิตติพงษ์ ด่างเกษี (2565, หน้า 32) ได้กล่าวว่า สมรรถนะประจำสายงานของครู หมายถึง ความรู้ ความสามารถทักษะ หรือคุณลักษณะเฉพาะที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบ ตลอดจนการมีผลงานที่โดดเด่นและปฏิบัติงานตำแหน่งนั้นได้สูงกว่ามาตรฐาน เพื่อให้การขับเคลื่อนขององค์กรดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นสรุปได้ว่า สมรรถนะประจำสายงานของครู หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีความรู้ ความสามารถ ทักษะในการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ส่งผลให้มีการปฏิบัติงานได้ตามเกณฑ์มาตรฐานหรือสูงกว่าตลอดจนสร้างผลงานที่โดดเด่นกว่าบุคคลอื่น

2.2.5 ความสำคัญของสมรรถนะประจำสายงานของครู

มีหน่วยงาน นักวิชาการ ได้กล่าวถึงแนวคิดที่มีความสอดคล้องกับความสำคัญของสมรรถนะประจำสายงานของครู ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2547, หน้า 2) ระบุว่าสมรรถนะ หรือ Competency มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรและองค์กรสมรรถนะมีประโยชน์ต่อตัวผู้ปฏิบัติงานต่อตัวองค์กรหรือหน่วยงาน และต่อการบริหารบุคคล โดยรวมดังนี้

1. ช่วยให้การคัดสรรบุคคลที่มีลักษณะดีทั้งความรู้ ทักษะและความสามารถ ตลอดจนพฤติกรรมที่เหมาะสมกับงาน เพื่อปฏิบัติงานให้สำเร็จตามความต้องการขององค์กรอย่างแท้จริง

2. ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานทราบถึงระดับความสามารถของตัวเองว่าอยู่ในระดับใดและจะต้องพัฒนาในเรื่องใด ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น

3. ใช้ประโยชน์ในการพัฒนาฝึกอบรมแก่พนักงานในองค์กร

4. ช่วยสนับสนุนให้ตัวชี้วัดหลักของผลงาน (KPIS) บรรลุเป้าหมายเพราะ Competency ตัวไหนบ้าง

5. ป้องกันไม่ให้ผลงานเกิดจากโชคชะตาเพียงอย่างเดียว เช่น ยอดขายของพนักงานขายเพิ่มสูงกว่าเป้าที่กำหนดทั้ง ๆ ที่พนักงานขายคนนั้นไม่ค่อยตั้งใจทำงานมาก แต่เนื่องจากความต้องการของสูง จึงทำให้ยอดขายเพิ่มขึ้นเองโดยไม่ต้องลงแรงอะไรมาก แต่ถ้ามีการวัดสมรรถนะแล้วจะทำให้สามารถตรวจสอบได้ว่าพนักงานคนนั้นประสบความสำเร็จเพราะโชคช่วยหรือด้วยความสามารถของเขาเอง

6. ช่วยให้เกิดการหล่อหลอมไปสู่สมรรถนะขององค์กรที่ดีขึ้นเพราะถ้าทุกคนปรับสมรรถนะของตัวเองให้เข้าผลงานที่องค์กรต้องการอยู่ตลอดเวลาแล้วในระยะยาวก็จะส่งผลให้เกิดเป็นสมรรถนะเฉพาะขององค์กรนั้น ๆ เช่น เป็นองค์กรแห่งการคิดสร้างสรรค์เพราะทุกคนในองค์กรมีสมรรถนะในเรื่องการคิดสร้างสรรค์ (Creative thinking)

ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2547, หน้า 11 -16) ได้กล่าวว่า สมรรถนะประจำสายงานของครูมีความสำคัญ ดังนี้ 1) ช่วยให้การคัดสรรบุคลากรที่มีลักษณะดีทั้งความรู้ ทักษะ และความสามารถตลอดจนพฤติกรรมที่เหมาะสมกับงาน 2) ช่วยให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานทราบถึงระดับความสามารถของตัวเองว่าอยู่ในระดับใด จะต้องพัฒนาในเรื่องใด 3) ใช้ประโยชน์ในการพัฒนาฝึกอบรมแก่บุคลากรในองค์การ 4) ช่วยสนับสนุนให้บรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดหลักของผลงาน เพราะสมรรถนะเป็นตัวบ่งบอกได้ว่า ถ้าต้องการให้บรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดหลักของผลงานแล้วจะต้องใช้สมรรถนะตัวใด 5) สมรรถนะของบุคลากร ช่วยให้เกิดการหล่อหลอมไปสู่สมรรถนะขององค์การที่ดีขึ้น เพราะถ้าบุคลากรทุกคนมีการพัฒนาสมรรถนะของตนให้เอื้อต่อสัมฤทธิ์ผลของผลงานที่องค์การต้องการอย่างสม่ำเสมอแล้ว ย่อมส่งผลให้เกิดเป็นสมรรถนะที่เป็นลักษณะเฉพาะขององค์การนั้น

ชูชัย สมิทธิไกร (2550, หน้า 65) ได้กล่าวว่า สมรรถนะมีความสำคัญทั้งต่อบุคคลและองค์กรดังนี้ 1) สมรรถนะช่วยให้องค์กรสามารถคัดสรรบุคคลที่มีคุณสมบัติที่ดีทั้งด้านความรู้ ทักษะและความสามารถตลอดจนพฤติกรรมที่เหมาะสมกับการทำงานเพื่อปฏิบัติงานได้สำเร็จตามความต้องการขององค์การ 2) สมรรถนะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานทราบถึงระดับความรู้ทักษะและความสามารถของตนเองว่าอยู่ในระดับใด ซึ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น 3) สมรรถนะสามารถนำไปใช้ในการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรในองค์การ 4) สมรรถนะช่วยสนับสนุนให้ตัวชี้วัดหลักของผลงาน บรรลุเป้าหมายก็สมรรถนะเป็นตัวบ่งบอกได้ว่าถ้าต้องการให้บรรลุเป้าหมายของแล้วจะ

ใช้สมรรถนะใดบ้าง 5) สมรรถนะป้องกันไม่ให้ผลงานเกิดจากโชคชะตาเพียงอย่างเดียว 6) สมรรถนะช่วยให้การหล่อหลอมสมรรถนะขององค์การประสบความสำเร็จเร็วยิ่งขึ้น เพราะถ้าบุคลากรในองค์การทุกคนปรับสมรรถนะของตนเองให้เข้ากับมาตรฐานที่องค์การกำหนดตลอดเวลา ในระยะยาวก็สามารถส่งผลให้เกิดเป็นสมรรถนะเฉพาะขององค์การนั้น ๆ

ฉัตรณรงค์ศักดิ์ สุธรรมดีและจินตกานต์ สุธรรมดี (2560, หน้า 265) ได้ให้ความสำคัญของสมรรถนะไว้ว่า สมรรถนะมีความสำคัญเกี่ยวกับการคัดเลือกบุคคลเข้าทำงานหรือการพัฒนาบุคคลให้ตรงกับความต้องการขององค์การ บุคลากรและองค์การได้รับการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน บุคลากรในองค์กรมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ช่วยให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานมากขึ้นจนทุกคนในองค์การมีความผูกพันกัน ร่วมกันสร้างผลงานเพื่อไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

กิตติพงษ์ ด่างเกษี (2565, หน้า 34) ได้ให้ความสำคัญของสมรรถนะประจำสายงานของครูไว้ว่า ความสำคัญของสมรรถนะประจำสายงานของครู มีความสำคัญต่อองค์กร ผู้บริหาร และบุคลากร ในการวางแผนการบริหารทรัพยากรมนุษย์ และการพัฒนาบุคลากรในองค์กรให้มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จตามที่องค์กรต้องการ

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า ความสำคัญของสมรรถนะประจำสายงานมีความสำคัญต่อองค์กร ผู้บริหารและบุคลากร เนื่องจากเป็นคุณลักษณะความสามารถที่ปฏิบัติงานในหน้าที่นั้น ๆ เพื่อพัฒนาบุคลากรในองค์กรในการปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ จนนำไปสู่การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

2.2.6 องค์ประกอบของสมรรถนะประจำสายงานของครู

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะประจำสายงานของครูจากสมรรถนะครูสายผู้สอน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, หน้า 26 - 38) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย สมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงาน ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาเฉพาะสมรรถนะประจำสายงาน เพราะผู้วิจัยจึงได้มองเห็นความสำคัญของสมรรถนะประจำสายงาน ที่มีความเกี่ยวข้องกับครูผู้สอนตามบทบาทหน้าที่โดยตรง ซึ่งสมรรถนะประจำสายงานมี 6 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้อย่างสอดคล้องและเป็นระบบ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี และการวัดประเมินผลการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 การสร้างและพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ความรู้ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 3 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้ที่ 4 การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2. การพัฒนาผู้เรียน หมายถึง ความสามารถในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม การพัฒนาทักษะชีวิต สุขภาพกาย และสุขภาพจิต ความเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจในความเป็นไทย การจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 1 การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 2 การพัฒนาทักษะชีวิต และสุขภาพกายสุขภาพจิตผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 3 การปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจในความเป็นไทยให้กับผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 4 การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3. การบริหารจัดการชั้นเรียน หมายถึง การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ การจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา การกำกับดูแลชั้นเรียนรายชั้น/รายวิชา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุข และความปลอดภัยของผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 1 จัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 2 จัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา

ตัวบ่งชี้ที่ 3 กำกับดูแลชั้นเรียนรายชั้น/รายวิชา

4. การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจ แยกประเด็นเป็นส่วนย่อย รวบรวม ประมวล หาข้อสรุปอย่างมีระบบและนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งสามารถวิเคราะห์องค์กรหรืองานในภาพรวมและดำเนินการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนางานอย่างเป็นระบบ

ตัวบ่งชี้ที่ 1 การวิเคราะห์รายพฤติกรรม

ตัวบ่งชี้ที่ 2 การสังเคราะห์รายพฤติกรรม

ตัวบ่งชี้ที่ 3 การวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

5. ภาวะผู้นำครู หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมของครูที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ส่วนบุคคล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนโดยปราศจากการใช้อิทธิพลของผู้บริหารสถานศึกษา ก่อให้เกิดพลังแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 1 วุฒิภาวะความเป็นผู้ใหญ่ที่เหมาะสมกับความเป็นครู

ตัวบ่งชี้ที่ 2 การสนทนาอย่างสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้ที่ 3 การเป็นบุคคลแห่งการเปลี่ยนแปลง

ตัวบ่งชี้ที่ 4 การปฏิบัติงานอย่างไตร่ตรอง

ตัวบ่งชี้ที่ 5 การมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน

6. การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การประสานความร่วมมือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดี และเครือข่ายกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน เพื่อการจัดการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 2 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการจัดการเรียนรู้

ดังนั้นสรุปได้ว่า สมรรถนะประจำสายงานมี 6 ด้าน ดังนี้ 1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนาผู้เรียน 3) การบริหารจัดการชั้นเรียน 4) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5) ภาวะผู้นำครู 6) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

2.3 สภาพพื้นที่การวิจัย

2.3.1 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นหน่วยงานทางการศึกษาภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสถานศึกษา นักเรียน และบุคลากร ที่อยู่ในความรับผิดชอบโรงเรียนในสังกัดทั้งสิ้น จำนวน 139 โรงเรียน มีโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 88 โรงเรียน ขนาดกลาง จำนวน 48 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 1 โรงเรียน และขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 2 โรงเรียน รวมจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 19,429 คน จำแนกเป็น ระดับก่อนประถมศึกษา 3,643 คน ระดับประถมศึกษา 14,161 คน และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 1,625 คน

วิสัยทัศน์

สร้างคนคุณภาพ สู่วิถีใหม่ที่ยั่งยืน

พันธกิจ

1. จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2. จัดการศึกษาให้ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษาได้รับความปลอดภัยจากภัยพิบัติ ภัยคุกคามทุกรูปแบบเพื่อรองรับวิถีชีวิตใหม่

3. พัฒนาศักยภาพและคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21

4. พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถและมีความเป็นเลิศทางวิชาการ เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน

5. สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการ ทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

6. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ มีสมรรถนะด้านภาษาและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

7. จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

8. พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา ทุกระดับระดับ และจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology)

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่ อย่างมีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความภูมิใจในความเป็นไทย

2. ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐานสอดคล้องกับศักยภาพ ให้เป็นผู้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็น สำหรับอนาคตมีความรู้ความเข้าใจ สามารถวางแผนในการศึกษาต่อเพื่อการมีงานทำ และสามารถปรับตัวในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

3. ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา ได้รับการดูแลความปลอดภัยจากภัยพิบัติและภัยคุกมทุรูปแบบ สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ ไร้อุบัติซ้ำ และรองรับวิถีชีวิตใหม่ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี

4. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีสมรรถนะ ความรู้ความเชี่ยวชาญ และจรรยาบรรณตามมาตรฐานวิชาชีพ

5. สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาครูให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เชื่อมโยงนโยบายด้านดิจิทัลของระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายด้านปัญญาประดิษฐ์ตามบริบท

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา มีสมดุลในการบริหารจัดการเชิงบูรณาการ มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ และการรายงานผลอย่างเป็นระบบ ใช้งานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา

กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ

กลยุทธ์ที่ 2 สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับประชากรวัยเรียนทุกคน

กลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

กลยุทธ์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา

นายกัมปนาท ศรีเชื้อ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 ได้ให้นโยบาย สำคัญไว้ 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านความปลอดภัย มีองค์ประกอบย่อยในด้านกายภาพ ภราดรภาพ และสุขภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 2) ด้านโอกาส ผู้เรียนทุกคนได้เรียนอย่างมีคุณภาพ มีการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเข้มแข็ง ไม่มีนักเรียนออกกลางคัน 3) ด้านคุณภาพ นักเรียนเป็นคนดีมีวินัย รักสถาบันหลักของชาติ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีการนำนวัตกรรมไปใช้สำหรับการจัดการศึกษา มีหลักสูตรสถานศึกษาที่ครอบคลุมทั้งหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับปฐมวัย 4) ด้านประสิทธิภาพ มีการใช้กลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษามีนวัตกรรมการบริหารและผลงานเชิงประจักษ์ ครูมีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ มีนวัตกรรม และผลงานเชิงประจักษ์

2.3.2 สภาพปัญหา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นหน่วยงานหลักที่มีภารกิจเกี่ยวกับการจัดและการส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีหน้าที่จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐาน และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติการสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 กำหนดให้มีแผนพัฒนามาตรฐาน และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ มีโรงเรียนในสังกัดทั้งสิ้น 139 โรงเรียน ครูและบุคลากรทางศึกษา จำนวน 1,432 คน ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ได้มีการจัดโครงการ เสริมสร้างประสิทธิภาพ และสมรรถนะในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 สนองยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 12 การพัฒนาการเรียนรู้ แผนงาน พื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ กลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยมีการกำหนดกรอบในการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ มีสมรรถนะเพื่อให้การปฏิบัติงานตามภารกิจมีประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานมีปัจจัยที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการบริหาร ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาบางส่วนปฏิบัติตามไม่ตรงคุณวุฒิ การพัฒนาตนเองขาดความต่อเนื่อง บุคลากรบางส่วนมีความตระหนักในการปฏิบัติงานและพัฒนางานให้เกิดประสิทธิผลน้อย และมีการขาดความคิดสร้างสรรค์ในการเพิ่มประสิทธิภาพของงานในหน้าที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการเสริมสร้างความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ตามศักยภาพที่มีอยู่อย่างเต็ม

ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะที่กำหนด โดยนำจุดแข็งและจุดที่ควรปรับปรุงที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา มาใช้ในการวางแผนพัฒนาการศึกษา พ.ศ. 2566-2570 ต่อไป (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1, 2566, หน้า 11-12)

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

2.4.1.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

ชยาภรณ์ จันโท (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ผลการวิจัยพบว่า 1. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความรู้ความสามารถทางการบริหาร รองลงมาคือ ด้านวิสัยทัศน์ และด้านภาวะผู้นำและความเป็นผู้นำทางวิชาการ และคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพยากรณ์การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 (Y) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยตัวแปรทั้ง 4 ร่วมกันพยากรณ์การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ได้ร้อยละ 72.7

วัฒนกร ต่อซอน (2560, หน้า 97) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลง องค์ประกอบย่อย คือ เป็นตัวแบบที่ดีในการดำเนินชีวิต เป็นผู้นำด้านการจัดระบบและเป็นผู้นำทาง วิชาการ เป็นนักคิด นักวางแผนเชิงรุก มีการวางแผนอย่างรอบคอบ และทำงานเป็นทีม สามารถ ปรับตัวเท่าทันความเปลี่ยนแปลงและทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ กล้าตัดสินใจและกล้าลงมือทำ สามารถ ปรับปรุงพัฒนารูปแบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีการสร้างและประสานภาคีเครือข่าย เพื่อความร่วมมือในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ 2) ด้านคุณธรรมนำสังคม มีองค์ประกอบย่อย คือ มีคุณธรรม จริยธรรมตามระบบธรรมาภิบาล มีความมุ่งมั่นและทุ่มเทอย่างจริงจัง เพื่อให้งานบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความสามารถวิเคราะห์ภาพอนาคต โดยจากข้อมูลทางการบริหารได้ เป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในสัญชาติญาณของตนเอง มีสำนึกในความรับผิดชอบต่อหน้าที่ 3) ด้านบุกเบิกอย่างสร้างสรรค์ มีองค์ประกอบย่อย คือ สามารถใช้สื่อเทคโนโลยีในศึกษาค้นคว้าหาความรู้ เรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ และเป็นผู้รักการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีการประสานงานเชื่อมโยง กลุ่มคนที่เหมาะสมและมีสัมมาคาวะ เป็นผู้ที่สามารถใช้คำพูดเชิงบวกในการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ รู้เท่าทันเหตุการณ์ในอนาคตได้ใกล้เคียงความเป็นจริงและมีทัศนะคติเชิงบวก สามารถตัดสินใจดำเนินการบริหารองค์กร

ให้เป็นในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสมได้ มีความกล้าที่จะเผชิญกับสถานการณ์ที่ยากลำบาก บำรุงขวัญและกำลังใจผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยหลักการเชิงบวก มีน้ำใจเอื้อเฟื้อ เสียสละแบ่งปัน ไม่มีจิตใจคับแคบเห็นแก่ตัว ชอบค้นหาสิ่งใหม่ ๆ ไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่ 4) ด้านวิสัยทัศน์ก้าวไกล มีองค์ประกอบย่อย คือ มีความพร้อมในการแข่งขันในทุกระดับ ผลักดันให้บุคลากรในโรงเรียนสร้างสรรค์งานให้มีคุณภาพและมาตรฐาน มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและคำนึงถึงประโยชน์ของนักเรียนเป็นหลัก มีบุคลิกภาพที่ดี สามารถบริหารความขัดแย้งระหว่างบุคคลและประสานประโยชน์ให้เกิดกับองค์กร สามารถมองเห็นภาพรวมในเชิงบริหารทั้งระบบ 5) ด้านแรงบันดาลใจ มีองค์ประกอบย่อย คือ มีความค้นหาความเข้าใจและปฏิบัติอย่างเข้าใจกับคนอื่น สามารนำองค์กรก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง เป็นนักสร้างแรงบันดาลใจ

ชิดกมล ยะสุรินทร์ (2562, หน้า 46) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) คุณลักษณะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 2 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 4) คุณลักษณะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 2 มีอำนาจพยากรณ์ได้ร้อยละ 42.50

ศวัสมน แป้นทิม (2562, หน้า 193) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการบริหารนวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ 2) คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านความสามารถในการสื่อสาร ด้านความก้าวหน้าทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา ด้านความสามารถในด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศและการสื่อสาร 3) คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ในสถานศึกษา คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการ การบริหารแบบมีส่วนร่วม การประสานงานที่ดี มีวิสัยทัศน์ ร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 50.50

สิริพร ราศรี (2564, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 มีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ที่มีประสบการณ์การบริหารสถานศึกษา ระดับการศึกษา และขนาดสถานศึกษาต่างกันมีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

แพรุ่ง สิโนรักษ์ (2565, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสูด คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ รองลงมา คือ ด้านภาวะผู้นำ และด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงาน 2) ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน 2.1) ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 2.2) ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงาน และด้านภาวะผู้นำ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านบุคลิกภาพไม่แตกต่างกัน

2.4.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู

พัทธนันท์ จรูญฐีรวัฒน์ (2563, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความต้องการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 มีความต้องการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ครูที่มีอายุและมีตำแหน่งวิทยฐานะแตกต่างกัน มีความต้องการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานแตกต่างกัน ในด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับ

ชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความต้องการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน และมีความต้องการใช้วิธีการพัฒนาโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความต้องการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

เอนก อมราพิทักษ์ (2564, หน้า 112) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจที่ส่งผลต่อสมรรถนะประจำสายงานของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ผลการวิจัยพบว่า 1) แรงจูงใจของข้าราชการครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านความต้องการความมั่นคงในตำแหน่งงานมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น 2) สมรรถนะประจำสายงานของข้าราชการครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น 3) แรงจูงใจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะประจำสายงานของข้าราชการครูในระดับค่อนข้างสูง (r_{xy} = .656) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) แรงจูงใจของข้าราชการครูด้านความต้องการความก้าวหน้าในงานอาชีพ (X_6) ด้านความต้องการมีสัมพันธภาพที่ดีในหน่วยงาน (X_3) และความต้องการได้รับมอบหมายงานที่ท้าทายหรือความรับผิดชอบที่สูงขึ้น (X_5) สามารถสร้างสมการพยากรณ์ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .672 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อำนาจพยากรณ์เท่ากับ ร้อยละ 45.20

มนัสวี ยาทองไชย (2565, หน้า 223) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก (r_{xy} =.930) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 6 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กิตติพงษ์ ด่างเกษี (2565, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะประจำสายงานของครูที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะประจำสายงานของครูกับความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อยู่ในระดับสูง (r_{xy} =. 876) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สมรรถนะประจำสายงานของครู จำนวน 5 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อรรถสิทธิ์ สิงห์คำ (2565, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 5 ด้าน พบว่า มีจำนวน 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูได้โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านการศึกษาและการสอน (X_4) และทักษะด้านเทคนิค (X_1) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านความคิดรวบยอด (X_3) โดยมีอำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 42.60 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ±0.156

2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.4.2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

Ferrari (2018, Abstract) ได้ศึกษา ผู้นำที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนแห่งศตวรรษที่ 21 คุณลักษณะ พฤติกรรม และการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนมีความสำคัญมากเพราะผู้บริหารเป็นผู้ขับเคลื่อนหลักในการเปลี่ยนแปลงเป็นผู้นำในการปรับปรุงโรงเรียนเพื่อพัฒนาและบ่มเพาะนักเรียนให้เป็นนักสร้างนวัตกรรมต่อไป บทบาทหน้าที่ของการรับรู้ของตนเองในฐานะผู้บริหารมีหน้าที่ในการสร้างชุมชนที่มีจุดมุ่งหมายที่เห็นได้จากการปฏิบัติของผู้บริหารที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้

Kimmons (2022, Abstract) ได้ศึกษา ผลกระทบของการรับรู้ของครูที่ส่งผลต่อคุณลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้คุณลักษณะของผู้นำเหล่านั้นส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองโดยมีครูที่เข้าร่วมจากโรงเรียนหกแห่งในเขตการศึกษาโดยวัดประสิทธิภาพอิงจากปัจจัยสามประการคือประสิทธิภาพในการมีส่วนร่วมประสิทธิภาพในการทำงานและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

Castro (2022, Abstract) ได้ศึกษา อิทธิพลของคุณลักษณะผู้อำนวยการโรงเรียนและทักษะความเป็นผู้นำในศตวรรษที่ 21 ที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของครู ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของครู คือ ความใจกว้าง มีแนวคิดใหม่ ๆ อยู่เสมอ มีจินตนาการ มีความกระตือรือร้น ทักษะความเป็นผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารมีอิทธิพลอย่างมากต่อการปฏิบัติงานของครู คือทักษะในการสื่อสาร เข้าถึงง่าย ให้ข้อมูลที่ชัดเจน รับฟังและชื่นชมแนวคิดและข้อเสนอแนะของครูผู้สอน

2.4.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะประจำสายงานของครู

Handayani (2020, Abstract) ได้ศึกษา การส่งเสริมสมรรถนะของครูโดยการพัฒนาการเรียนรู้ที่กำหนดโดยผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า สามารถสร้างแนวทางการเรียนรู้ที่กำหนด

โดยผู้เรียน สำหรับการศึกษาวิชาชีพครูในอินโดนีเซียเพื่อเป็นความพยายามที่จะปรับปรุงสมรรถนะของครู โดยองค์ประกอบที่จัดตั้งขึ้นของการศึกษานี้คือการเรียนรู้ที่กำหนดโดยผู้เรียน การสะท้อนอภิปัญญา การทำงานร่วมกัน และการพัฒนาความสามารถ องค์ประกอบเหล่านี้ได้รับการวิเคราะห์และจากนั้นรวมเข้ากับโมเดล TPE โดยได้รับการสนับสนุนจากเครื่องมือการเรียนรู้ออนไลน์ การพัฒนาขีดความสามารถเป็นเป้าหมายของแต่ละองค์ประกอบของการเรียนรู้ที่กำหนดโดยผู้เรียน ในแนวทางนี้ แต่ละองค์ประกอบหลักเหล่านี้จะนำไปสู่การพัฒนาความสามารถของผู้เข้าร่วมเป็นครูมืออาชีพแนวทางการเรียนรู้ที่กำหนดโดยผู้เรียน ในการศึกษานี้คาดว่าจะมีความสำคัญสำหรับการพัฒนาสมรรถนะของครูในอินโดนีเซีย

Ayranci (2021, Abstract) ได้ศึกษา ขอบเขตความสามารถของครู ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของครูมีความสัมพันธ์กับทักษะต่าง ๆ เช่น ความสามารถทางดิจิทัล การเรียนรู้ที่จะเรียนรู้ ความสามารถทางสังคมและพลเมือง และสำนึกในการริเริ่มและผู้ประกอบการ โดยขอบเขตความสามารถที่สำคัญที่สุดคือมิติความสามารถด้านดิจิทัล ดังนั้นจึงมีการเสนอให้กำหนดสมรรถนะการสอน ความรู้ และทักษะที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางดิจิทัลให้กับครู

ALAN (2022, Abstract) ได้ศึกษา การกำหนดสมรรถนะครูทั่วไป: วัดได้และสังเกตได้ตามกรอบสมรรถนะครู ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนากรอบความสามารถทั่วไปของครูที่สามารถวัดและสังเกตได้ การวิเคราะห์ทำให้ได้กรอบการทำงานที่ประกอบด้วยสมรรถนะหลัก 6 สมรรถนะ สมรรถนะย่อย 31 สมรรถนะ และตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพที่ระดับความสามารถ 4 ระดับ และมีเนื้อหาโครงสร้างและแนวทางกรอบสมรรถนะครูทั่วไปที่พัฒนาวิชาชีพของครู และใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการประเมินด้วยตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพที่วัดได้และสังเกตได้ ซึ่งอยู่ภายใต้สมรรถนะย่อยนอกจากนี้ยังสามารถใช้สำหรับการประเมินและรับรองหลักสูตรการศึกษาของ

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการไปตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ปีการศึกษา 2566 ซึ่งมีผู้บริหารสถานศึกษา 113 คน และครูผู้สอน 1,140 คน รวมประชากร 1,253 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ปีการศึกษา 2566 ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p.608; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 43) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 294 คน ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน

ที่	ขนาดโรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม
1	ขนาดเล็ก	50	362	412	12	85	97
2	ขนาดกลาง	50	593	643	12	139	151
3	ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ	13	185	198	3	43	46
รวมทั้งหมด		**113**	**1,140**	**1,253**	**27**	**267**	**294**

ที่มา: งานวางแผนอัตรากำลังข้าราชการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1, 2566 (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2566)

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 294 คน ซึ่งการได้มาของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) กำหนดขนาดโรงเรียนเป็นชั้น จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 27 คน และครูผู้สอน จำนวน 267 คน จากนั้นทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น กำหนดขนาดโรงเรียนเป็นชั้น โดยคำนวณเทียบบัญญัติไตรยางศ์ จำแนกได้เป็นผู้บริหาร จำนวน 27 คน และครูผู้สอน จำนวน 267 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ปีการศึกษา 2566 เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแนวตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำนวน 5 ด้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert, 1976, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด,2545 หน้า 103) ดังนี้

5 หมายถึง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำนวน 6 ด้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตรส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert, 1976, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด,2545 หน้า 103) ดังนี้

5 หมายถึง การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.3.1 ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน เพื่อนำมาวิเคราะห์และกำหนดเป็นกรอบในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

3.3.2 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเครื่องมือมีลักษณะเป็นแบบสอบถามข้อมูล โดยสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้ข้อเสนอแนะ

3.3.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด แล้วนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Validity) และความถูกต้องของเนื้อหา (Content) ความเหมาะสมของภาษาเพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ด้วยเทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตามวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตามวัตถุประสงค์

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

แล้วนำคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ตามสูตรโดยข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 – 1.00 มีค่าความเที่ยงตรงใช้ได้ จากนั้นนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำ

ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน จากนั้นเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.5 ขึ้นไป พบว่าแบบสอบถามฉบับนี้ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 – 1.00 สรุปว่าใช้ได้ทุกข้อ

3.3.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน

3.3.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้จากการทดลองให้ไปหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Person Product – Moment Correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation) โดยตัดข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (α - Coefficient) ต่ำกว่า 0.29 ออกไป นำข้อถามที่ใช้ได้ไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach's α-Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 117) โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.945 ผลการหาค่าคุณภาพของแบบสอบถามมีคุณภาพ ดังนี้

3.3.5.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .551 - .859 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .969

1) ค่าอำนาจจำแนกของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .552 - .771 และมีค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .857

2) ค่าอำนาจจำแนกของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านวิสัยทัศน์ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .606 - .833 และมีค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .909

3) ค่าอำนาจจำแนกของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านภาวะผู้นำ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .705 - .863 และมีค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .919

4) ค่าอำนาจจำแนกของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .656 - .824 และมีค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .893

5) ค่าอำนาจจำแนกของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านความคิดสร้างสรรค์ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .600 - .748 และมีค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .868

3.3.5.2 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .466 - .828 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .962

1) ค่าอำนาจจำแนกของการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .471 - .699 และมีค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .836

2) ค่าอำนาจจำแนกของการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน ด้านการพัฒนาผู้เรียน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .736 - .862 และมีค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .922

3) ค่าอำนาจจำแนกของการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .504 - .816 และมีค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .857

4) ค่าอำนาจจำแนกของการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .641 - .868 และมีค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .903

5) ค่าอำนาจจำแนกของการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน ด้านภาวะผู้นำครู มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .514 - .772 และมีค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .846

6) ค่าอำนาจจำแนกของการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .619 - .803 และมีค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .871

3.3.6 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้ความเห็นชอบแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขและจัดตีพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เพื่อขอเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.4.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามด้วย Google Form และสร้างลิงก์ตอบแบบสอบถามด้วย QR CODE พร้อมจัดส่งหนังสือขออนุญาตให้เก็บข้อมูลและแบบสอบถาม จำนวน 294 ฉบับ ไปยังโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบแบบสอบถามด้วยระบบออนไลน์ผ่าน Google Form และในกรณีที่ได้รับข้อมูลจาก Google Form ไม่ครบถ้วน ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยขอนัดวันเวลาในการเก็บแบบสอบถามจนได้ครบตามจำนวน และเก็บแบบสอบถามได้ครบถ้วน จำนวน 294 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.4.3 ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ ของแบบสอบถามแล้วนำไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

3.5.1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติแบบแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

3.5.2 การวิเคราะห์ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) รายข้อ รายด้าน และภาพรวม แปลความหมายตามเกณฑ์ดังนี้

3.5.2.1 การแปลความหมายระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 นำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์ ตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2554, หน้า 121) ดังนี้

4.51 ถึง 5.00 แสดงว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับ มากที่สุด

3.51 ถึง 4.50 แสดงว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับ มาก

2.51 ถึง 3.50 แสดงว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับ ปานกลาง

1.51 ถึง 2.50 แสดงว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับ น้อย

1.00 ถึง 1.50 แสดงว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3.5.2.2 การแปลความหมายระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน นำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์ ตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2554, หน้า 121) ดังนี้

4.51 ถึง 5.00 แสดงว่า การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน อยู่ในระดับ มากที่สุด

3.51 ถึง 4.50 แสดงว่า การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน อยู่ในระดับ มาก

2.51 ถึง 3.50 แสดงว่า การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน อยู่ในระดับ ปานกลาง

1.51 ถึง 2.50 แสดงว่า การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน อยู่ในระดับ น้อย

1.00 ถึง 1.50 แสดงว่า การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3.5.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) ดังนี้

3.5.3.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0 หมายถึง ตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กัน

3.5.3.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง -1 และ +1 หมายถึง ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันโดยที่ทิศทางของความสัมพันธ์พิจารณาจากเครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้ คือ ถ้าเป็นไปในทางบวก แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในลักษณะคล้อยตามกัน แต่ถ้ามีความสัมพันธ์ทางลบแสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในทางตรงกันข้ามกันหรือผกผันกัน หลังจากนั้นจึงจะทำการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยจะพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามเกณฑ์ต่อไปนี้ บุญใจ ศรีสถิตนรากูร (2550, หน้า 376 - 377)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.91 - 1.00 หมายความว่า มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.71 - 0.90 หมายความว่า มีความสัมพันธ์ระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.31 - 0.70 หมายความว่า มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.01 - 0.30 หมายความว่า มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0 หมายความว่า มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

3.5.4 การทดสอบภาวะร่วมเส้นตรงเชิงพหุ (Multicollinearity) ของตัวแปรพยากรณ์ด้วยการวิเคราะห์ค่าพิจารณาจากค่าความคงทนของการยอมรับ Tolerance และค่าปัจจัยการขยายตัวของความแปรปรวน Varian Inflation Factor (VIF) เพื่อทดสอบว่าตัวแปรอิสระทุกตัว จะไม่มีความสัมพันธ์กันเองสูง เพื่อป้องกันปัญหาความสัมพันธ์ภายในของตัวแปรพยากรณ์ ซึ่งกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายตามเกณฑ์ของ ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์ (2548, หน้า 182 - 183) ดังนี้

ค่า Tolerance มีค่ามากกว่า 0.1 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์มีความเป็นอิสระต่อกัน

ค่า Varian Inflation Factor (VIF) มีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์มีความเป็นอิสระต่อกัน

3.5.5 การวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อทำการคัดเลือกตัวแปรพยากรณ์ด้านที่มีอิทธิพลสูงสุดที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และหาความสามารถในการร่วมกันพยากรณ์การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนแล้วจึงนำตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางทางสถิติไปสร้างสมการพยากรณ์ทั้งในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิเคราะห์ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จึงได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนโดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

3.6.1 สถิติพื้นฐาน

3.6.1.1 ค่าความถี่ (Frequency)

3.6.1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

3.6.1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{x}$)

3.6.1.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : $S.D.$)

3.6.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

3.6.2.1 การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC)

3.6.2.2 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation)

3.6.2.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach’s Alpha Coefficient)

3.6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.6.3.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยใช้สถิติหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient)

3.6.3.2 วิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่ง การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย เรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
$S.D.$	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
df	แทน	ขั้นแห่งความเป็นอิสระ
SS	แทน	ผลรวมกำลังสองของคะแนน
$\mathbf{MS}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
r_{xy}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1
X_1	แทน	ด้านคุณธรรม จริยธรรม
X_2	แทน	ด้านวิสัยทัศน์
X_3	แทน	ด้านภาวะผู้นำ
X_4	แทน	ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
X_5	แทน	ด้านความคิดสร้างสรรค์

X_t	แทน	ภาพรวมของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
Y_1	แทน	ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
Y_2	แทน	ด้านการพัฒนาผู้เรียน
Y_3	แทน	ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน
Y_4	แทน	ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน
Y_5	แทน	ด้านภาวะผู้นำครู
Y_6	แทน	ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้
Y_t	แทน	ภาพรวมของการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์หรือประสิทธิภาพของอำนาจพยากรณ์
a	แทน	ค่าคงที่ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
b	แทน	สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
$S.E.$	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนคะแนนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ตัวแปรพยากรณ์
$S.E._{est}$	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของตัวแปรตัวพยากรณ์
Y'	แทน	คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนที่ได้จากการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
Z'	แทน	ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ได้จากสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน โดยการหาร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$)

2.1 การวิเคราะห์ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวม

2.2 การวิเคราะห์ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 รายด้าน

2.3 การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวม

2.4 การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 รายด้าน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำนวน 294 คน สามารถเก็บรวบรวมแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์กลับคืนมาได้ทั้งหมด จำนวน 294 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำนวน 294 คน ผลปรากฏดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	142	48.30
หญิง	152	51.70
รวม	**294**	**100.00**
2. ตำแหน่งหน้าที่		
ผู้บริหารสถานศึกษา	27	9.20
ครูผู้สอน	267	90.80
รวม	**294**	**100.00**
3. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	201	68.37
สูงกว่าปริญญาตรี	93	31.63
รวม	**294**	**100.00**
4. ประสบการณ์การทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	106	36.10
5 – 10 ปี	125	42.50
10 ปีขึ้นไป	63	21.40
รวม	**294**	**100.00**
5. ขนาดโรงเรียน		
ขนาดเล็ก	97	33.00
ขนาดกลาง	151	51.40
ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ	46	15.60
รวม	**294**	**100.00**

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 294 คน เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 51.70 และเป็นเพศชายจำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 48.30

เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน จำนวน 267 คน คิดเป็นร้อยละ 90.80 และเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 9.20

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 68.37 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 31.63

เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 5 - 10 ปี จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 42.50 รองลงมาคือ ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 36.10 และน้อยที่สุดคือ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 21.40

เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงเรียนกลาง จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 51.40 รองลงมาคือ ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 33.00 และน้อยที่สุดคือ ปฏิบัติงานในโรงเรียนใหญ่/ใหญ่พิเศษ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 15.60

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

2.1 ผลการวิเคราะห์ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวม ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวม

ด้าน	คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1	ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.26	0.451	มาก	1
2	ด้านวิสัยทัศน์	4.20	0.459	มาก	3
3	ด้านภาวะผู้นำ	4.17	0.466	มาก	4
4	ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	4.16	0.499	มาก	5
5	ด้านความคิดสร้างสรรค์	4.24	0.515	มาก	2
	รวม	**4.21**	**0.415**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.21, S.D. = 0.415) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X}$ = 4.26, S.D. = 0.451) รองลงมา คือ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X}$ = 4.24, S.D. = 0.515) ด้านวิสัยทัศน์ ($\bar{X}$ = 4.20, S.D. = 0.459) และด้านภาวะผู้นำ ($\bar{X}$ = 4.17, S.D. = 0.466) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ($\bar{X}$ = 4.16, S.D. = 0.499)

2.2 ผลการวิเคราะห์ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 รายด้าน ดังตารางที่ 4.3 – 4.7

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยรวมและรายข้อ

ด้านคุณธรรม จริยธรรม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1. ผู้บริหารประพฤติตนมีคุณธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีของบุคลากร	4.36	0.645	มาก	1
2. ผู้บริหารสามารถตัดสินใจในทางเลือกที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงหลักจริยธรรมอันดีงาม	4.34	0.670	มาก	2
3. ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละและอุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อโรงเรียนและส่วนรวม	4.18	0.602	มาก	6
4. ผู้บริหารปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณของผู้บริหารตามหลักวิชาชีพ	4.27	0.627	มาก	3
5. ผู้บริหารมอบหมายงานตรงกับความรู้ความสามารถเหมาะสมและมีความยุติธรรม	4.21	0.632	มาก	5
6. ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการจัดการเรียนการสอน	4.23	0.645	มาก	4
รวม	**4.26**	**0.451**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.26, S.D. = 0.451) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 1 ผู้บริหารประพฤติตนมีคุณธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีของบุคลากร ($\bar{X}$ = 4.36, S.D. = 0.645) รองลงมา คือ ข้อที่ 2 ผู้บริหารสามารถตัดสินใจในทางเลือกที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงหลักจริยธรรมอันดีงาม ($\bar{X}$ = 4.34, S.D. = 0.670) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 3 ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละและอุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อโรงเรียนและส่วนรวม ($\bar{X}$ = 4.18, S.D. = 0.602)

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านวิสัยทัศน์ โดยรวมและรายข้อ

ด้านวิสัยทัศน์	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1. ผู้บริหารกำหนดทิศทางในการบริหารสถาน ศึกษาได้ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้จริง	4.21	0.642	มาก	3
2. ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและนำเสนอวิสัยทัศน์สู่ชุมชน	4.19	0.671	มาก	4
3. ผู้บริหารมีการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ	4.14	0.662	มาก	5
4. ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามสถานการณ์	4.28	0.606	มาก	1
5. ผู้บริหารนำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษา	4.11	0.627	มาก	6
6. ผู้บริหารสร้างความเข้าใจและร่วมมือกับองค์กรดำเนินการตามวิสัยทัศน์ให้บรรลุตามเป้าหมาย	4.25	0.670	มาก	2
รวม	**4.20**	**0.459**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านวิสัยทัศน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.20, S.D. = 0.459) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 4 ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามสถานการณ์ ($\bar{X}$ = 4.28, S.D. = 0.606) รองลงมา คือ ข้อที่ 6 ผู้บริหารสร้างความเข้าใจและร่วมมือกับองค์กรดำเนินการตามวิสัยทัศน์ให้บรรลุตามเป้าหมาย($\bar{X}$ = 4.25, S.D. = 0.670) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 5 ผู้บริหารนำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.11, S.D. = 0.627)

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านภาวะผู้นำ โดยรวมและรายข้อ

ด้านภาวะผู้นำ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1. ผู้บริหารสามารถในการจูงใจให้ครูปฏิบัติงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ	4.13	0.591	มาก	4
2. ผู้บริหารสามารถโน้มน้าวให้ครูใช้ความสามารถในการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา	4.16	0.738	มาก	3
3. ผู้บริหารกล้าเผชิญปัญหาและการรับผิดชอบงานนั้นด้วยความมั่นใจ	4.25	0.680	มาก	1
4. ผู้บริหารสร้างแรงบันดาลใจให้องค์กรและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนสถานศึกษา	4.21	0.633	มาก	2
5. ผู้บริหารสามารถในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามสถานการณ์	4.12	0.590	มาก	5
รวม	**4.17**	**0.466**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านภาวะผู้นำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.17, S.D. = 0.466) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 3 ผู้บริหารกล้าเผชิญปัญหาและการรับผิดชอบงานนั้นด้วยความมั่นใจ ($\bar{X}$ = 4.25, S.D. = 0.680) รองลงมา คือ ข้อที่ 4 ผู้บริหารสร้างแรงบันดาลใจให้องค์กรและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.21, S.D. = 0.633) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 5 ผู้บริหารสามารถในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามสถานการณ์ ($\bar{X}$ = 4.12, S.D. = 0.590)

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีโดยรวมและรายข้อ

ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1. ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีมาบริหารจัดการข้อมูลช่วยในการตัดสินใจและวางแผนพัฒนาสถานศึกษา	4.12	0.613	มาก	4
2. ผู้บริหารนำเทคโนโลยีมาบริหารงานในสถานศึกษาเพื่อให้มีประสิทธิภาพและทันสมัยอยู่ตลอดเวลา	4.19	0.659	มาก	3
3. ผู้บริหารสร้างเครือข่ายข้อมูลระบบสาระสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหาร	4.07	0.673	มาก	5
4. ผู้บริหารสนับสนุนการนำเทคโนโลยีเพิ่มศักยภาพชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเรียนรู้ร่วมกัน	4.20	0.693	มาก	2
5. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ	4.24	0.611	มาก	1
รวม	**4.16**	**0.499**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.16, S.D. = 0.499) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 5 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ($\bar{X}$ = 4.24, S.D. = 0.611) รองลงมา คือ ข้อที่ 4 ผู้บริหารสนับสนุนการนำเทคโนโลยีเพิ่มศักยภาพชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเรียนรู้ร่วมกัน ($\bar{X}$ = 4.20, S.D. = 0.693) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 3 ผู้บริหารสร้างเครือข่ายข้อมูลระบบสาระสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหาร ($\bar{X}$ = 4.07, S.D. = 0.673)

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านความคิดสร้างสรรค์ โดยรวมและรายข้อ

ด้านความคิดสร้างสรรค์	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1. ผู้บริหารมีความสามารถในการคิดหลายทิศทาง คิดหาคำตอบได้อย่างคล่องแคล่วและรวดเร็ว	4.20	0.614	มาก	6
2. ผู้บริหารสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่เกิดจากความคิดริเริ่มเป็นผลงานที่แปลกใหม่	4.23	0.653	มาก	4
3. ผู้บริหารมีการปรับเปลี่ยนความคิดการบริหารงานตามสถานการณ์เพื่อความเหมาะสม	4.25	0.621	มาก	2
4. ผู้บริหารสามารถบูรณาการเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์	4.22	0.638	มาก	5
5. ผู้บริหารสนับสนุนและยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างอย่างสร้างสรรค์	4.25	0.688	มาก	3
6. ผู้บริหารส่งเสริมบุคคลในองค์กรให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และคิดนอกกรอบในการทำงาน	4.27	0.685	มาก	1
รวม	**4.24**	**0.515**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านความคิดสร้างสรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.24, S.D. = 0.515) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 6 ผู้บริหารส่งเสริมบุคคลในองค์กรให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และคิดนอกกรอบในการทำงาน ($\bar{X}$ = 4.27, S.D. = 0.685) รองลงมา คือ ข้อที่ 3 ผู้บริหารมีการปรับเปลี่ยนความคิดการบริหารงานตามสถานการณ์เพื่อความเหมาะสม ($\bar{X}$ = 4.25, S.D. = 0.621) และข้อที่ 5 ผู้บริหารสนับสนุนและยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X}$ = 4.25, S.D. = 0.688) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 1 ผู้บริหารมีความสามารถในการคิดหลายทิศทาง คิดหาคำตอบได้อย่างคล่องแคล่วและรวดเร็ว ($\bar{X}$ = 4.20, S.D. = 0.614)

2.3 การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวม ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวม

ด้าน	การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1	ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	4.29	0.512	มาก	3
2	ด้านการพัฒนาผู้เรียน	4.31	0.480	มาก	2
3	ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน	4.36	0.513	มาก	1
4	ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน	4.16	0.479	มาก	6
5	ด้านภาวะผู้นำครู	4.22	0.472	มาก	5
6	ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้	4.24	0.454	มาก	4
	รวม	**4.26**	**0.413**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.26, S.D. = 0.413) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ($\bar{X}$ = 4.36, S.D. = 0.513) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X}$ = 4.31, S.D. = 0.480) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.29, S.D. = 0.512) ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.24, S.D. = 0.454) และด้านภาวะผู้นำครู ($\bar{X}$ = 4.22, S.D. = 0.472) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X}$ = 4.16, S.D. = 0.479)

2.4 การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 รายด้าน ดังตารางที่ 4.9 – 4.14

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ

ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1. ครูได้มีส่วนร่วมสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวทางของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.30	0.638	มาก	4
2. ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายสอดคล้องกับวัยและความต้องการของผู้เรียน	4.33	0.636	มาก	2
3. ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีระบบ โดยมีองค์ประกอบที่สอดคล้องกัน	4.26	0.692	มาก	5
4. ครูใช้สื่อการเรียนรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.34	0.645	มาก	1
5. ครูออกแบบวิธีการวัดและประเมินผล อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้และผู้เรียน	4.31	0.641	มาก	3
6. ครูนำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้	4.24	0.655	มาก	6
รวม	**4.29**	**0.512**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.29, S.D. = 0.512) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 4 ครูใช้สื่อการเรียนรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.34, S.D. = 0.645) รองลงมา คือ ข้อที่ 2 ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย สอดคล้องกับวัยและความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X}$ = 4.33, S.D. = 0.636) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 6 ครูนำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.24, S.D. = 0.655)

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการพัฒนาผู้เรียน โดยรวมและรายข้อ

ด้านการพัฒนาผู้เรียน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1. ครูสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมได้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน	4.34	0.608	มาก	2
2. ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนดูแลตนเองด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต เพื่อการดำรงชีวิตที่ดี	4.26	0.623	มาก	5
3. ครูสอดแทรกความเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจในความเป็นไทยให้แก่ผู้เรียน	4.27	0.643	มาก	4
4. ครูจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตให้ผู้เรียนได้ฝึกแก้ปัญหาชีวิตประจำวันและการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข	4.32	0.662	มาก	3
5. ครูได้ดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ	4.37	0.620	มาก	1
รวม	**4.31**	**0.480**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน ด้านการพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.31, S.D. = 0.480) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 5 ครูได้ดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ($\bar{X}$ = 4.37, S.D. = 0.620) รองลงมา คือ ข้อที่ 1 ครูสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมได้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน ($\bar{X}$ = 4.34, S.D. = 0.608) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 2 ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนดูแลตนเองด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต เพื่อการดำรงชีวิตที่ดี ($\bar{X}$ = 4.26, S.D. = 0.623)

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยรวมและรายข้อ

ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1. ครูจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน และภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.30	0.612	มาก	5
2. ครูตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนให้พร้อมใช้และปลอดภัยอยู่เสมอ	4.34	0.625	มาก	4
3. ครูจัดทำข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเป็นรายบุคคลและเอกสารประจำชั้นเรียนอย่างถูกต้องครบถ้วน เป็นปัจจุบัน	4.27	0.682	มาก	6
4. ครูได้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ กติกา ข้อตกลงในชั้นเรียน	4.39	0.624	มาก	3
5. ครูแก้ปัญหาและพัฒนานักเรียนด้านระเบียบวินัยโดยการสร้างวินัยเชิงบวกในชั้นเรียน	4.43	0.601	มาก	1
6. ครูประเมินการกำกับดูแลชั้นเรียนและนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา	4.40	0.636	มาก	2
รวม	**4.36**	**0.513**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.36, S.D. = 0.513) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 5 ครูแก้ปัญหาและพัฒนานักเรียนด้านระเบียบวินัยโดยการสร้างวินัยเชิงบวกในชั้นเรียน ($\bar{X}$ = 4.43, S.D. = 0.601) รองลงมา คือ ข้อที่ 6 ครูประเมินการกำกับดูแลชั้นเรียนและนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา ($\bar{X}$ = 4.40, S.D. = 0.636) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 3 ครูจัดทำข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเป็นรายบุคคลและเอกสารประจำชั้นเรียนอย่างถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน ($\bar{X}$ = 4.27, S.D. = 0.682)

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยรวมและรายข้อ

ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1. ครูสำรวจปัญหาและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน เพื่อกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา	4.24	0.636	มาก	1
2. ครูวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย อุปสรรคและโอกาสความสำเร็จของการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน	4.16	0.649	มาก	3
3. ครูรวบรวม จำแนก และจัดกลุ่มของสภาพปัญหาของผู้เรียน และวิธีการแก้ไขปัญหาเพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้	4.15	0.611	มาก	4
4. ครูมีการประมวลผลหรือสรุปข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาในชั้นเรียนโดยใช้ข้อมูลรอบด้าน	4.21	0.641	มาก	2
5. ครูจัดทำแผนการวิจัยและดำเนินกระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบตามแผนดำเนินการวิจัยที่กำหนดไว้	4.07	0.614	มาก	6
6. ครูมีการตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของผลการวิจัยอย่างเป็นระบบ	4.11	0.625	มาก	5
รวม	**4.16**	**0.479**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.16, S.D. = 0.479) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 1 ครูสำรวจปัญหาและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน เพื่อกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา ($\bar{X}$ = 4.24, S.D. = 0.636) รองลงมา คือ ข้อที่ 4 ครูมีการประมวลผลหรือสรุปข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาในชั้นเรียนโดยใช้ข้อมูลรอบ

ด้าน ($\bar{X}$ = 4.21, S.D. = 0.641) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 5 ครูจัดทำแผนการวิจัยและดำเนินกระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบตามแผนดำเนินการวิจัยที่กำหนดไว้ ($\bar{X}$ = 4.07, S.D. = 0.641)

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านภาวะผู้นำครู โดยรวมและรายข้อ

ด้านภาวะผู้นำครู	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1. ครูเห็นคุณค่าให้ความสำคัญในความคิดเห็นหรือผลงานและให้เกียรติแก่ผู้อื่น	4.17	0.661	มาก	5
2. ครูมีปฏิสัมพันธ์ในการสนทนา มีบทบาท และมีส่วนร่วมในการสนทนาอย่างสร้างสรรค์กับผู้อื่น โดยมุ่งเน้นไปที่การเรียนรู้ของผู้เรียน	4.19	0.659	มาก	4
3. ครูให้ความสนใจต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นปัจจุบัน โดยมีการวางแผนที่เชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียน	4.24	0.630	มาก	2
4. ครูได้ปรับเปลี่ยนบทบาทและการปฏิบัติงานของตนเองให้เอื้อต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน	4.21	0.615	มาก	3
5. ครูเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเพื่อนครูและนักเรียนในทุก ๆ ด้าน	4.26	0.658	มาก	1
รวม	**4.22**	**0.472**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน ด้านภาวะผู้นำครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.22, S.D. = 0.472) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 5 ครูเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเพื่อนครูและนักเรียนในทุก ๆ ด้าน ($\bar{X}$ = 4.26, S.D. = 0.658) รองลงมา คือ ข้อที่ 3 ครูให้ความสนใจต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นปัจจุบัน โดยมีการวางแผนที่เชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียน ($\bar{X}$ = 4.24, S.D. = 0.630) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 1 ครูเห็นคุณค่าให้ความสำคัญในความคิดเห็นหรือผลงาน และให้เกียรติแก่ผู้อื่น ($\bar{X}$ = 4.17, S.D. = 0.661)

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ

ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1. ครูกำหนดแนวทางในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี และความร่วมมือกับชุมชน	4.18	0.602	มาก	5
2. ครูเห็นคุณค่าของการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้	4.27	0.627	มาก	2
3. ครูมีการประสานให้ชุมชนได้มีส่วนร่วม สนับสนุน ส่งเสริม ในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา	4.21	0.632	มาก	4
4. ครูให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน	4.23	0.645	มาก	3
5. ครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อการจัดการเรียนรู้	4.29	0.619	มาก	1
รวม	**4.24**	**0.454**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.24, S.D. = 0.454) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 5 ครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้าง ความสัมพันธ์และความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.29, S.D. = 0.619) รองลงมา คือ ข้อที่ 2 ครูเห็นคุณค่าของการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.27, S.D. = 0.627) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 1 ครูกำหนดแนวทางในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี และความร่วมมือกับชุมชน ($\bar{X}$ = 4.17, S.D. = 0.661)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5	Y_6	X_t	Y_t
X_1													
X_2	.706**												
X_3	.755**	.776**											
X_4	.613**	.630**	.637**										
X_5	.670**	.761**	.725**	.661**									
Y_1	.654**	.603**	.552**	.587**	.605**								
Y_2	.668**	.518**	.582**	.569**	.556**	.678**							
Y_3	.375**	.366**	.330**	.352**	.354**	.582**	.400**						
Y_4	.633**	.514**	.464**	.476**	.531**	.637**	.550**	.405**					
Y_5	.709**	.544**	.551**	.557**	.566**	.700**	.611**	.409**	.654**				
Y_6	.374**	.175**	.198**	.244**	.256**	.365**	.274**	.204**	.374**	.605**			
X_t	.857**	.889**	.893**	.820**	.884**	.691**	.665**	.409**	.602**	.672**	.287**		
Y_t	.744**	.598**	.587**	.610**	.628**	.873**	.769**	.675 **	.789**	.863**	.600**	.729**	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.15 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 (X_t) กับตัวแปรเกณฑ์ การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน (Y_t) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวม พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง (r_{XtYt} =.729) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวม (X_t) กับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนเป็นรายด้าน พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวม (X_t) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้(Y_1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ระดับสูง (r_{XtY1}=.691) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน ด้านภาวะผู้นำครู (Y_5) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ระดับสูง (r_{XtY5}=.672) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน ด้านการพัฒนาผู้เรียน (Y_2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ระดับสูง (r_{XtY2}=.665) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Y_4) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ระดับสูง (r_{XtY4}=.602) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน (Y_3) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง (r_{XtY3}=.409) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ (Y_6) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ระดับต่ำ (r_{XtY6}=.287)

จากผลการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวม มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงมีความสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

นอกจากนี้ยังพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์แต่ละตัว มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.613 - 0.776 ซึ่งตัวแปรพยากรณ์แต่ละคู่ มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์ความเป็นอิสระของตัวแปรพยากรณ์ด้วยค่าสถิติ Tolerance และ Variance Inflation Factor: VIF เพื่อ

ตรวจสอบว่าตัวแปรพยากรณ์แต่ละตัวมีความเป็นอิสระต่อกัน และไม่เกิดภาวะร่วมเส้นตรงเชิงพหุ (Multicollinearity)

ตารางที่ 4.16 แสดงผลการวิเคราะห์ความเป็นอิสระของตัวแปรพยากรณ์ ค่าสถิติ Tolerance และ Variance Inflation Factor: VIF

ด้าน	ตัวแปรพยากรณ์	Collinearity Statistics	
		Tolerance	VIF
1	ด้านคุณธรรม จริยธรรม	.374	2.672
2	ด้านวิสัยทัศน์	.299	3.341
3	ด้านภาวะผู้นำ	.291	3.441
4	ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	.489	2.045
5	ด้านความคิดสร้างสรรค์	.340	2.944

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 5 ด้าน มีค่า Tolerance ต่ำสุด คือ .291 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่ต้องมากกว่า 0.1 และค่า VIF มีค่าระหว่าง 2.045 – 3.441 ซึ่งมีค่าไม่เกิน 10 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์แต่ละตัวมีความเป็นอิสระต่อกัน จึงไม่เกิดภาวะร่วมเส้นตรงเชิงพหุ (Multicollinearity) ดังนั้นข้อมูลดังกล่าวสามารถนำไปวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณได้

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผลปรากฏดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวม

ตัวแปรพยากรณ์	R	R^2	*Adjusted* R^2	b	$S.E.$	β	t	Sig
ด้านคุณธรรม จริยธรรม (X_1)	.744	.554	.553	.437	.043	.529	10.108**	.000
ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (X_4)	.769	.592	.589	.139	.039	.186	3.587**	.000
ด้านความคิดสร้างสรรค์ (X_5)	.776	.602	.598	.109	.040	.151	2.740**	.007

a = 1.361 $S.E._{est}$ = ±.23605

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ตัวแปรคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 5 ด้าน พบว่า มี 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม (X_1) ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (X_4) และด้านความคิดสร้างสรรค์ (X_5)

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม (X_1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ เท่ากับ .529 รองลงมาคือ ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

(X_4) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ เท่ากับ .186 และด้านความคิดสร้างสรรค์ (X_5) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ เท่ากับ .151 ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวม ได้ร้อยละ 59.80 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ ±.23605 สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$Y_t' = 1.361 + .437X_1 + .139X_4 + .109X_5$$

$$Z_{Y_t'} = .529Z_1 + .186Z_4 + .151Z_5$$

จากผลการวิเคราะห์หาอำนาจพยากรณ์ของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า มีจำนวน 3 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และด้านความคิดสร้างสรรค์ ที่สามารถพยากรณ์การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน โดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงมีความสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อย่างน้อย 1 ด้าน มีอำนาจพยากรณ์การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 2) เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 4) เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 113 คน และครูผู้สอน 1,140 คน รวมทั้งสิ้น 1,253 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ปีการศึกษา 2566 ได้มาโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) กำหนดขนาดโรงเรียนเป็นชั้น โดยคำนวณเทียบบัญญัติไตรยางศ์ จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 27 คน และครูผู้สอน จำนวน 267 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 294 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 294 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นตัวแปรพยากรณ์ ได้จากการสังเคราะห์เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จากนักวิชาการ จำนวน 13 ท่าน ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านวิสัยทัศน์ 3) ด้านภาวะผู้นำ 4) ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และ 5) ด้านความคิดสร้างสรรค์ ตัวแปรเกณฑ์ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากกรอบการประเมินสมรรถนะประจำสายงานของครู สำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553 ประกอบด้วย 6 ด้าน 1) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2) ด้านการพัฒนาผู้เรียน 3) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน 4) ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5) ด้านภาวะผู้นำครู และ 6) ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแนวตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน ลักษณะแบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 มีลักษณะเป็นมาตรส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด คุณภาพแบบสอบถามฉบับนี้ พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .551 - .859 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .969 และการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .466 - .828 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .962

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้สถิติเชิงบรรยาย โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) และสถิติอนุมานค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อดูตัวแปรพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และนำตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางทางสถิติไปสร้างสมการพยากรณ์ทั้งในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 สรุปผลดังนี้

5.1.1 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน พบว่า

5.1.1.1 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม รองลงมา คือ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านวิสัยทัศน์ และด้านภาวะผู้นำ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารประพฤติตนมีคุณธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีของบุคลากร รองลงมาคือ ผู้บริหารสามารถตัดสินใจในทางเลือกที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงหลักจริยธรรมอันดีงาม และผู้บริหารปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณของผู้บริหารตามหลักวิชาชีพ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละและอุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อโรงเรียนและส่วนรวม

2) ด้านวิสัยทัศน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามสถานการณ์ รองลงมาคือ ผู้บริหารสร้างความเข้าใจและร่วมมือกับองค์กรดำเนินการตามวิสัยทัศน์ให้บรรลุตามเป้าหมาย และผู้บริหารกำหนดทิศทางในการบริหารสถานศึกษาได้ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้จริง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารนำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษา

3) ด้านภาวะผู้นำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารกล้าเผชิญปัญหาและการรับผิดชอบงานนั้นด้วยความมั่นใจ รองลงมาคือ ผู้บริหารสร้างแรงบันดาลใจให้องค์กรและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนสถานศึกษา และผู้บริหารสามารถโน้มน้าวให้ครูใช้ความสามารถในการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสามารถในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามสถานการณ์

4) ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ รองลงมาคือ ผู้บริหารสนับสนุนการนำเทคโนโลยีเพิ่มศักยภาพชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของ

โรงเรียนในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเรียนรู้ร่วมกัน และผู้บริหารนำเทคโนโลยีมาบริหารงานในสถานศึกษาเพื่อให้มีประสิทธิภาพและทันสมัยอยู่ตลอดเวลา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสร้างเครือข่ายข้อมูลระบบสาระสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหาร

5) ด้านความคิดสร้างสรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมบุคคลในองค์กรให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และคิดนอกกรอบในการทำงาน รองลงมาคือ ผู้บริหารมีการปรับเปลี่ยนความคิดการบริหารงานตามสถานการณ์เพื่อความเหมาะสม และผู้บริหารสนับสนุนและยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างอย่างสร้างสรรค์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารมีความสามารถในการคิดหลายทิศทาง คิดหาคำตอบได้อย่างคล่องแคล่วและรวดเร็ว

5.1.1.2 การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การบริหารจัดการชั้นเรียน รองลงมา คือ การพัฒนาผู้เรียน การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ และภาวะผู้นำครู ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

1) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ครูใช้สื่อการเรียนรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ รองลงมาคือ ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายสอดคล้องกับวัยและความต้องการของผู้เรียน และครูออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหากิจกรรมการเรียนรู้และผู้เรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ครูนำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้

2) ด้านการพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ครูได้ดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ รองลงมาคือ ครูสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมได้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน และครูจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตให้ผู้เรียนได้ฝึกแก้ปัญหาชีวิตประจำวันและการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนดูแลตนเองด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิตเพื่อการดำรงชีวิตที่ดี

3) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ครูแก้ปัญหาและพัฒนานักเรียนด้านระเบียบวินัยโดยการสร้างวินัยเชิงบวกในชั้นเรียน รองลงมาคือ ครูประเมินการกำกับดูแลชั้นเรียนและนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา และครูได้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ กติกา ข้อตกลงในชั้นเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ครูจัดทำข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเป็นรายบุคคลและเอกสารประจำชั้นเรียนอย่างถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน

4) ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ครูสำรวจปัญหาและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเพื่อกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา รองลงมาคือ ครูมีการประมวลผลหรือสรุปข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาในชั้นเรียนโดยใช้ข้อมูลรอบด้าน และครูวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย อุปสรรคและโอกาสความสำเร็จของการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ครูจัดทำแผนการวิจัยและดำเนินกระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบตามแผนดำเนินการวิจัยที่กำหนดไว้

5) ด้านภาวะผู้นำครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ครูเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเพื่อนครูและนักเรียนในทุก ๆ ด้าน รองลงมาคือ ครูให้ความสนใจต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นปัจจุบัน โดยมีการวางแผนที่เชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียน และครูได้ปรับเปลี่ยนบทบาทและการปฏิบัติงานของตนเองให้เอื้อต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ครูเห็นคุณค่าให้ความสำคัญในความคิดเห็นหรือผลงานและให้เกียรติแก่ผู้อื่น

6) ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ รองลงมาคือ ครูเห็นคุณค่าของการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ และครูให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ครูกำหนดแนวทางในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและความร่วมมือกับชุมชน

5.1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง (r_{XtYt} =.729) อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 5 ด้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.1.3 ตัวแปรคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม (X_1) ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (X_4) และด้านความคิดสร้างสรรค์ (X_5) ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม (X_1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ เท่ากับ .529 รองลงมาคือ ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (X_4) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ เท่ากับ .186 และด้านความคิดสร้างสรรค์ (X_5) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ เท่ากับ .151 ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวม ได้ร้อยละ 59.80 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ ±.23605

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยขอนำเสนอการอภิปรายผลในประเด็นสำคัญดังนี้

5.2.1 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

5.2.1.1 จากผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านภาวะผู้นำ และด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการทำงานจนนำไปสู่ความเข้าใจถึงความสำคัญเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมากขึ้น สามารถประพฤติตนอยู่ในหลักศีลธรรมอันดีงาม มีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก มีการบูรณาการในการนำหลักการบริหารสมัยใหม่เข้ามาเป็นกลยุทธ์ในการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความสามารถในการใช้เทคโนโลยีมาบริหารงานในสถานศึกษาให้ทันสมัยและเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ดังที่สอดคล้องกับแนวคิดของ โยธิน นิลคช (2561, หน้า 414) ได้

สรุปว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ที่มุ่งเน้นการขับเคลื่อนการพัฒนาองค์กรให้ทันกับโลกที่เปลี่ยนแปลงไปในแง่มุมต่าง ๆ ในอนาคต คุณภาพของการเรียนการสอนขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียน ดังนั้นทักษะการจัดการที่มีประสิทธิภาพจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับคุณลักษณะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สิ่งสำคัญคือผู้บริหารต้องมีคุณสมบัติความเป็นผู้นำความสามารถในการนำการเปลี่ยนแปลง และความสามารถในการใช้ทักษะการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความสามารถด้านวิชาการ การสื่อสารและเทคโนโลยี ผู้บริหารควรเป็นผู้ริเริ่ม และการสร้างแรงบันดาลใจในเชิงบวก และเป็นแบบอย่างที่ดีในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศวัสมน แป้นทิม (2562, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตติกาล ลำอิน (2563, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรูของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรูของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา สุดหนองบัว (2564, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูสหวิทยาเขตวิทยปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ เขต 6 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูสหวิทยาเขตวิทยปราการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภัสสร ผะแดนนอก (2564, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ของครูที่มีต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ แพรุ่ง สิโนรักษ์ (2565, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสูด คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ

5.2.1.2 จากผลการวิเคราะห์การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการพัฒนาผู้เรียน ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านภาวะผู้นำครู และด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนได้เข้ารับการอบรมและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ในเรื่องของวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเทคนิควิธีในการบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน อีกทั้งมีการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนหรือแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดในชั้นเรียน เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียน รวมไปถึงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามบริบทของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ จึงเป็นผลให้การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูอยู่ในระดับมาก ดังที่สอดคล้องกับเลขาธิการสภาการศึกษา (2553, หน้า 25) ได้กล่าวว่า สมรรถนะประจำสายงานของครูถือเป็นเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการศึกษาและยกระดับความสามารถ ใน การสอนของครูให้บรรลุผลสำเร็จโดยกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของครูให้ชัดเจน เน้นที่การจัดการหลักสูตรและการอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทและร่วมกันสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยใช้ประโยชน์จากความร่วมมือของชุมชนในการบริหารจัดการและสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาติ ชาญไชย (2563, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะประจำสายงานของครูกับบทบาทของครูผู้สอนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่มที่ 6 สังกัดสำนักบริหารงานศึกษาพิเศษ ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารการศึกษาพิเศษโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญประกาย สุขสังข์ (2563, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานครูในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพสมรรถนะประจำสายงานครูในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยด้านการพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ดาการจัดการเรียนรู สวนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอนก อมราพิทักษ์ (2565, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจที่ส่งผลต่อสมรรถนะประจำสายงานของข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะประจำสายงานของข้าราชการครูโดยภาพรวมอยู่ใน

ระดับมาก ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น และด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติพงษ์ ด่างเกษี (2565, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะประจำสายงานของครูที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับสมรรถนะประจำสายงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถสิทธิ์ สิงห์คำ (2565, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

5.2.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง (r_{XtYt} =.729) ส่วนคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 5 ด้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย ข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารที่มีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่เป็นคุณลักษณะสำคัญที่ผู้บริหารพึงมีในยุคปัจจุบัน ได้มีบทบาทสำคัญและส่งเสริมครูผู้สอนมีการพัฒนาการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงาน ทำให้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ภายใต้การพัฒนาตนเองตามกรอบการยกระดับสมรรถนะประจำสายงานของครูอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการสื่อสารการปฏิบัติงานให้ครูผู้สอนให้ชัดเจนและมีความเข้าใจตรงกัน และร่วมกันขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ต่อไป สอดคล้องกับแนวคิดของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 7 มาตรา 52 ซึ่งมีเนื้อหาสาระสำคัญให้มีการส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา จะทำให้มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้มากขึ้น และนักเรียนจะได้รับประโยชน์ทางอ้อมคือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑารัตน์ ชุมประดิษฐ์ (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหาร

สถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแกน เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาและสมรรถนะครู พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์ชนก ตัณฑะเตมีย์ (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาและสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ วาริน แซ่ตู (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาและสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่และสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในศตวรรษที่ 21 พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สร้อยทิพย์ แก้วตา (2565, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่และสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.512 - 0.812 ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.2.3 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 5 ด้าน พบว่ามีตัวแปร 3 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และด้านความคิดสร้างสรรค์ ที่สามารถพยากรณ์การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีคุณธรรมที่ดีในจิตใจและมีจริยธรรมที่ได้ประพฤติปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งคุณธรรม จริยธรรม ถือเป็นคุณลักษณะที่สำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ผลักดันให้การดำเนินการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงหลักคุณธรรม จริยธรรมในการบริหาร มีการบริหารงานด้วย

ความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส มีความยุติธรรม ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งอุทิศตนในหน้าที่และไม่แสวงหาผลประโยชน์ให้ตนเองในทั้งทางตรงและทางอ้อมเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ พร้อมทั้งนำความรู้ทางด้านเทคโนโลยีมาช่วยในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ สามารถสื่อสารและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลภายในและภายนอกโรงเรียนได้อย่างรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์ นอกจากนี้ผู้บริหารมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการคิดวิธีการใหม่และแนวทางใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารสถานศึกษา นอกจากนี้ผู้บริหารยังเปิดกว้างและยินดีรับฟังแนวคิดใหม่ ๆ จากครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความคิดเห็นต่าง เพื่อประยุกต์ความคิดเห็นและร่วมกันแก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ และร่วมกันขับเคลื่อนสถานศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เมื่อพิจารณารายด้านทั้ง 3 ด้าน พบว่า

1. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านคุณธรรม จริยธรรมที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีคุณธรรม จริยธรรมมากกว่าตำแหน่งอื่น เนื่องจากต้องผลักดันให้การดำเนินการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ บริหารงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส มีความยุติธรรม ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ย่อมเป็นที่น่าเคารพนับถือจากผู้ใต้บังคับบัญชาและบุคคลทั่วไป ซึ่งอุทิศตนในหน้าที่และไม่แสวงหาผลประโยชน์ให้ตนเองในทั้งทางตรงและทางอ้อมเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนมีการส่งเสริมและสนับสนุนคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษาให้ดีและมีคุณภาพ โดยมีความสำคัญสอดคล้องกับแนวคิดของ สิทธิณี ประภัศร (2564, หน้า 52) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารต้องตั้งมั่นอยู่บนพื้นฐานของความดี มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา โปร่งใส ยุติธรรม และยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร รักและศรัทธาในวิชาชีพ เป็นแบบอย่างที่ดีในการประพฤติปฏิบัติตน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ได้รับความเคารพศรัทธาจากบุคลากรในโรงเรียนและชุมชน สอดคล้องกับแนวคิดของ กุลจิรา รักษนคร (2563, หน้า 213) ได้กล่าวว่า สำหรับในการบริหารจัดการในสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความซื่อสัตย์ โปร่งใส และรับผิดชอบทำหน้าที่ วางตัวเป็นกลางทางการเมือง เป็นแบบอย่างที่ดี มีจิตสำนึกในหน้าที่ มีจิตสาธารณะ และมีจิตสำนึกที่ดี เพื่อให้มีเกียรติและได้รับความเคารพจากผู้ ใต้บังคับบัญชาและประชาชนทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์ชนก ตัณฑะเตมีย์ (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า มีจำนวน 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์สมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ได้โดยมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ความฉลาด คุณธรรมจริยธรรมในการบริหาร และภาวะผู้นำ ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 35.20

2. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการนำความรู้ทางด้านเทคโนโลยีมาใช้เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ สามารถสื่อสารและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลภายในและภายนอกโรงเรียนได้อย่างรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์ นอกจากนี้ผู้บริหารมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ให้มีประสิทธิภาพ โดยมีความสำคัญสอดคล้องกับแนวคิดของ ฐิตานันท์ เตจา (2564, หน้า 216) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สามารถใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสาร เพื่อการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่ออำนวยความสะดวกแก่บุคลากรทางการศึกษา รวมไปถึงส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์และบูรณาการเทคโนโลยีนวัตกรรมไปสู่เป้าหมายไดเป็นอยางดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ มณฑาทิพย์ นามนุ (2561, หน้า 56) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความสามารถในการใช้เครื่องมือสื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี ที่ได้ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ เพื่อการสื่อสารการเผยแพร่ข้อมูล การ ประชาสัมพันธ์ การจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ และการสร้างชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ถือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการพัฒนาสถานศึกษาที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศวัสมน แป้นทิม (2562, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า มีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการ การบริหารแบบมีส่วนร่วม การประสานงานที่ดี ด้านการบริหารนวัตกรรมและเทคโนโลยี สามารถร่วมกันพยากรณ์คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 50.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านความคิดสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการคิดวิธีการใหม่และแนวทางใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารสถานศึกษา มีการบูรณาการเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์ให้เกิดการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ผู้บริหารยังเปิดกว้างและยินดีรับฟังแนวคิดใหม่ ๆ จาก

ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาที่คิดต่าง เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ โดยมีความสำคัญสอดคล้องกับแนวคิดของ บุศรา ปุณริบูรณ์ (2563, หน้า 15) ได้กล่าวว่า ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงให้เห็นถึงความรู้และความสามารถในการคิดในทิศทางที่แตกต่างจนนำไปสู่วิธีคิดใหม่ ๆ และนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร ผู้บริหารสามารถมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ และได้รับการกระตุ้นจากสิ่งใหม่ๆ จนนำไปสู่ความคิดใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง โดยบูรณาการและเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิม แล้วพัฒนาหรือปรับปรุงเป็นรูปแบบหรือวิธีการใหม่เพื่อพัฒนาต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จินตนา ดีดวงพันธ์ (2565, หน้า 11) ได้กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถในการคิดหลายทิศทาง นำไปสู่กระบวนการคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง และเป็นประโยชน์ต่อองค์กรหรือสังคม โดยอาศัยการคิดแบบยืดหยุ่นและการบูรณาการความรู้และประสบการณ์เดิม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติพิชญ์ มั่งสุข (2563, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า มีจำนวน 5 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์สมรรถนะของครูในโรงเรียน คือ ด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านภาวะผู้นำ และด้านความคิดสร้างสรรค์ สามารถร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จังหวัดระยอง โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 54.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านภาวะผู้นำ และด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และจากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีค่าเฉลี่ยมากอยู่ในลำดับสุดท้าย คือ ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จึง

ควรดำเนินการพัฒนาด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีให้มีค่าเฉลี่ยสูงขึ้น เพื่อนำความสามารถนี้มาปรับใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของการศึกษาในยุคปัจจุบัน

2. ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการพัฒนาผู้เรียน ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านภาวะผู้นำครู และด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน และจากผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน ที่มีค่าเฉลี่ยมากอยู่ในลำดับสุดท้าย คือ ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ควรส่งเสริมครูผู้สอนในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนหรือแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาต่อไป

3. ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน พบว่ามี 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนได้ โดยตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม รองลงมาคือ ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และด้านความคิดสร้างสรรค์ ตามลำดับ ดังนั้น ควรมีการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 3 ด้าน ให้อยู่ในระดับมากที่สุดเพื่อส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอนำเสนอแนวปฏิบัติ ดังนี้

1. ควรศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เพื่อพัฒนาและปรับปรุงคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ต่อไป

2. ควรศึกษาความสามารถในการใช้เทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

3. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 และเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาค บังคับ พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวง ศึกษาธิการ.

กฤษณพงษ์ ศรีทรัพย์. (2565). *คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร.

กิตติพงษ์ ด่างเกษี. (2565). *สมรรถนะประจำสายงานของครูที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

กิตติพิชญ์ มั่งสุข. (2563). *คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จังหวัดระยอง*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏ ราชนครินทร์.

กุลจิรา รักษนคร. (2563). “คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21”. *Journal of Modern Learning Development*, 5 (3), 328-344.

แก้วมณี โสพิน. (2563). *คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงคของขาราชการครู ในเครือขาย พันธปญญา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2*. สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย หาดใหญ่.

ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 (4 ตุลาคม 2556). *ราชกจิจานุเบกษา เล่มที่ 130 ตอนพิเศษ 130 ง.* หน้า 65-71.

คนึงนิตย์ กิจวิธี. (2560). *การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหา บัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรี อยุธยา.

จินตนา ดีดวงพันธ์. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

จุฑารัตน์ ชุ่มประดิษฐ์. (2557). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ฉัตรณรงค์ศักดิ์ สุธรรมดี และจินตกานต์ สุธรรมดี. (2560). “กรอบแนวคิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ขององค์การในศตวรรษที่ 21”. *Journal of Yala Rajabhat University*, 12 (ฉบับพิเศษ), 168-184.

ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์. (2548). *การใช้ SPSS เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล*. (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 5). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://www.watpon.in.th/spss/. (10 เมษายน 2567).

เฉลิมเกียรติ สุ่มเงิน. (2562). *การศึกษาคุณลักษณะและแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ชัยยนต์ เพาพาน. (2558). “ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21”. ใน *รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติครุศาสตร์ ครั้งที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน: ทิศทางใหม่ในศตวรรษที่ 21.* กาฬสินธุ์: มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์.

ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2560). *การบริหารการศึกษาและทรัพยากรทางการศึกษา.* กรุงเทพฯ: สถาบันเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ.

ชยาภรณ์ จันโท. (2560). “การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา”. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต*, 13 (1), 304-320.

ชิดกมล ยะสุรินทร์. (2562). “คุณลักษณะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2”. *e-Journal of Education Studies Burapha University*, 1 (5), 35-50.

ชีวสาธน์ กิ่งแก้ว. (2561). คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏราช-นครินทร์.

ชุติมา สุทธิวารี. (2560). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ชูชัย สมิทธิไกร. (2556). *การสรรหา การคัดเลือก และการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ฐิตานันท์ เตจา. (2564). “การศึกษาคุณลักษณะผูบริหารมืออาชีพของศูนยการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสระบุรี”. *Journal of Philosophical Vision*, 26 (1), 213-221.

ณภัทสรณ์ นรกิจ. (2564). “คุณลักษณะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนเครือข่ายที่ 34 สำนักงานเขตมีนบุรี สังกัดกรุงเทพมหานคร”. *Journal of RoiKaensarn Academi,* 6 (1), 55-69.

ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2547). *มารู้จัก Competency กันเถอะ.* กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็นเตอร์.

ธนัสสรณ์ พลอยทับทิม. (2559). *การศึกษาสภาพและแนวการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือตอนล่าง.* [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก https://research.psru.ac.th/files/res_che2553/resche_files/969_CUnit2.pdf. (20 มิถุนายน 2566).

ธวัชชัย ทัพคำภา. (2563). *คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ธีระ รุญเจริญ. (2550). *ความเป็นผู้บริหารในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา.* กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.

นฤมล ศรียาเทพ. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองพัทลุง.* วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

บุญใจ ศรีสถิตย์นรากูร. (2550). *ระเบียบวิธีการวิจัย: แนวทางปฏิบัติสู่ความสำเร็จ.* กรุงเทพฯ: ยูแอนด์ไอ อินเตอร์มีเดีย.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น.* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น.* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1.* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

บุศรา ปุณริบูรณ์. (2563). *องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ปนัดดา สาริคา. (2565). *สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ประภัสรา จรุงศิลป์. (2561). *ความคาดหวังของครูต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด*. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

ประภัสสร ผะแดนนอก. (2564). “คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตจตุรวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2”. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*, 7(1), 199-214.

ปวีณา ศรีนาราง. (2560). *คุณลักษณะของผูบริหารสถานศึกษาที่สงผลตอประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

ปอรรัชม์ ศรีนามะ. (2562). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสำนักงานเขตหลักสี่ สังกัดกรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

ปิยนุช แสงนาค. (2559). สมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุคส์พับลิเคชั่นส์.

พระครูวิจิตรปัญญาภรณ์, ผศ.ดร. (2562). *ภาวะผู้นำเชิงพุทธในองค์การทางการศึกษา.* มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

พลสัณห์ โพธิ์ศรีทอง. (2549). *บนเส้นทางที่สร้างสรรค์.* กรุงเทพฯ: เอส แอนด์ จี กราฟฟิค.

พัทธนันท์ จรูญฐีรวัฒน์. (2563). การศึกษาความต้องการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

พิมพ์ชนก ตัณฑะเตมีย์. (2560). คุ"ณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร". *วารสารสังคมศาสตร์วิจัย*, 8 (2), 65-85.

เพ็ญประกาย สุขสังข์. (2563). สภาพและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานครูในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2. ใน *วารสารงานประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม*, นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

แพรุ่ง สิโนรักษ์. (2565). "คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4". *Journal of Nakhonratchasima College*, 1 (2), 39-51.

มณฑาทิพย์ นามมุ. (2561). *ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

มนัสวี ยาทองไชย. (2565). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต,* สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ยุวเรศ ประดู่. (2564). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎรธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

โยธิน นิลคช. (2561). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21*. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://58.181.147.25/ojsjournal/index.php/miniconference/article/view/1634 (20 เมษายน 2567).

รัชภูมิ พระพรม. (2562). *ความจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต*, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนครพนม.

รัตติกาล ลำอิน. (2562). “คุณลักษณะของผูบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรูของครูผูสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1”. *วารสารการบริหารและพัฒนา วิทยาลัยพิชญบัณฑิต*, 3(1-2), 67-76.

รุ่ง แก้วแดง. (2553). *ปฏิวัติการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.

เลิศณรงค์ นามวงศ์ชัย. (2562). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมืออาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

วนิดา ภูวนารถนุรักษ์. (2552). *สมรรถนะครูไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง

วรรญา สิงห์ทอง. (2559). *การศึกษาสภาพและแนวทางพัฒนาสมรรถนะครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1*. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก https://research.psru.ac.th/files/res_che2553/resche_ files/ 967_ CUnit5.pdf. (20 มิถุนายน 2566).

วัฒนกร ต่อซอน. (2561). *คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2*. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต*, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

วาริน แซ่ตู. (2562). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดสมุทรปราการ*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

วาสนา สุดหนองบัว. (2564). “คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูสหวิทยาเขตวิทยปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ เขต 6”. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 6 (4), 162-175.

วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.

ศวัสมน แป้นทิม. (2562). *คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

ศิริลักษณ์ มีจันโท. (2560). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

สรรเพชญ ไตรยงค์. (2564). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ*. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต*, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สมชาติ ชาญไชย. (2563). “ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะประจำสายงานของครูกับบทบาทของครูผู้สอนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่มที่ 6 สังกัดสำนักบริหารงานศึกษาพิเศษ”. *วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ*, 13(1), 85-98.

สัมมา รธนิธย์. (2560). *หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.

สายชล มัตถะปะโท. (2564). “ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5”. *Journal of MCU Ubon Review*, 6(3), 55-68.

สาริศา เจนเขว้า และ เสวียน เจนเขว้า. (2560). “การเป็นนักบริหารมืออาชีพในยุคการศึกษา 4.0”. *Journal of Nakhonratchasima College*, 11(3), 267-276.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1. (2566). *แผนปฏิบัติการปีงบประมาณ 2566*. เลย: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553), *คู่มือการประเมินสมรรถนะครูสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2546). *แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559).* กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2548). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา.* กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2548). *พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547*. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2549). *รวมกฎหมายกฎระเบียบการบริหารงานบุคคลด้านกฎหมายของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา.* กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางศึกษา.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.). (2547). *ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง หลักสูตรการบริหารงาน:การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่*. กรงเทพฯ: สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.). (2548). *คู่มือสมรรถนะราชการพลเรือนไทย.* กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.). (2556). *คู่มือการกำหนดสมรรถนะ ในราชการพลเรือน: คู่มือสมรรถนะหลัก.* กรุงเทพฯ: ประชุมช่าง.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.). (2559). *การคิดเชิงสร้างสรรค์.* [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก https://www.ocsc.go.th/sites/default/files/document/ocsc-2017-eb13.pdf. (14 กรกฎาคม 2566).

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2546). *พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). *ข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา.* กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579.* กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *คู่มือประเมินสมรรถนะครู.* (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สร้อยทิพย์ แก้วตา. (2565). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร.

สิทธิณี ประภัศร. (2564). *คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

สิริพร ราศรี. (2564). “คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7”. ใน *รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติวิทยาลัยนครราชสีมา ครั้งที่ 8 ประจำปี พ.ศ. 2564*. นครราชสีมา: วิทยาลัยนครราชสีมา.

สุเทพ พงศ์ศรีรัตน์. (2548). *ภาวะผู้นำ ทฤษฎีและปฏิบัติ.* กรุงเทพฯ: บุคส์ลิงค์.

สุรัตน์ ดวงชาทม. (2558). “บัญญัติ 10 ประการ...สู่การเป็นนักบริหารมืออาชีพ”. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ*, 12(3), 6 - 9.

อดิศร ศรีเมืองบุญ. (2563). “คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4”. *วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด*, 9(2), 551-560.

อรรถสิทธิ์ สิงห์คำ. (2565). *ทักษะทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

อิ่มทิพย์ อาจปักษา. (2562). *คุณลักษณะที่พึงประสงคของผูบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.

อุมาพร ธรรมประเสริฐ. (2562). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1*. วิทยานิพนธครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏหมูบ้านจอมบึง.

เอนก อมราพิทักษ์. (2564). “แรงจูงใจที่ส่งผลต่อสมรรถนะประจำสายงานของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16”. *Journal of Pibulsongkram Rajabhat University*, 15(1), 104-116.

2. ภาษาอังกฤษ

Bilge Bağci Ayranci. (2021). “Competence Areas” as a New Notion Instead of Teacher Competencies. *The Asian Institute of Research Education Quarterly Reviews*, 4(1), 1-14.

Brown, K. (2014). *Interactive Contemporary Art. London: I. b. Tauris Teaching and learning*. New York: Author Available.

Bülent ALAN. (2022). “Determining Generic Teacher Competencies: A Measurable and Observable Teacher Competency Framework”. *International Journal of Psychology and Educational Studies,* 9(2), 308-331.

Cronbach. (1990). *Essentials of psychological testing.* (5thed.). New York: Harper & Row.

Daft, R. L. (1999). *Leadership theory and practice.* Fort Worth: Tax Dryden Press.

Dubrin, A. J. (2007). *Leadership: Research Findings Practice and Skills*. Boston, MA: Houghton Miffin.

Francis O. Ejimofor. (2007). Principals' Transformational Leadership Skills and Their Teachers' Job Satisfaction in Nigeria. *A Dissertation*, Cleveland State University.

Gerly B. De Castro. (2022). "Influence of School Principal's Attributes and 21st-Century Leadership Skills on Teachers' Performance". *Journal of Humanities and Social Sciences,* 4(2), 52-63.

Gwendolyn Bays Kimmons. (2022). *The Effects of Teacher Perceptions of Principal Leadership Attributes on Teacher Efficacy*. A Dissertation, Doctor of Education Degree, Union University.

Jennifer Ferrari. (2018). *Leading Effective Change in School of the 21ST Century: The Attributes, Behaviors, and Practices of Effective School Principals*. A Dissertation, Doctor of Education Degree, Loyola University Chicago.

McClelland, David C. (1975). *A Competency model for human resource management specialists to be used in the delivery of the human resource management cycle.* Boston: Mcber.

Silvia Mariah Handayani. (2020). "Developing a heutagogy approach to promoting Teacher competencies in Indonesia:. *Journal of Educational Science*, 16 (3), 939-951.

Toastmaster. (2013). *Must have leadership skills for the 21st century*. [online]. Retrieved 31 July, 2023. From: http://westsidetoastmasters.com/article Reference/must have leadership.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ บางวิเศษ

วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาการบริหารการศึกษา

ตำแหน่ง ประธานประจำหลักสูตรการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดินาภรณ์ นันที

วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาการบริหารการศึกษา

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสงค์ หัสรินทร์

วุฒิการศึกษา พุทธบริหารการศึกษา (พธ.ด.) สาขาการบริหารการศึกษา

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เลย

4. ดร.อรุณี ราชพัฒน์

วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาการบริหารการศึกษา

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาโคก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

5. นางกัญญาณัฐ สิมสวัสดิ์

วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเลย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย ๔๒๐๐๐
โทร. ๐-๔๒๘๓-๐๔๓๔

ที่ อว ๗๙๑๘/ ว๔๕๐

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร ผศ.ดร.สุชาติ บางวิเศษ ประธานสาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบโครงร่างงานวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวโศจิรัตน์ อาจแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑ โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โพดาพล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์และเจริญพรขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร, ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร ๐๔๒ ๘๑๔๖๑๖
นางสาวโศจิรัตน์ อาจแก้ว ผู้วิจัย
โทร ๐๖๓ ๗๕๗๖๓๖๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย ๔๒๐๐๐
โทร. ๐-๔๒๘๓-๐๔๓๔

ที่ อว ๗๙๑๘/ ว๔๕๐

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร ผศ.ดร.ศักดินาภรณ์ นันที อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบโครงร่างงานวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวโศจิรัตน์ อาจแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โพดาพล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์และเจริญพรขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร, ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร ๐๔๒ ๘๑๔๖๑๖
นางสาวโศจิรัตน์ อาจแก้ว ผู้วิจัย
โทร ๐๖๓ ๗๕๗๖๓๖๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย ๔๒๐๐๐
โทร. ๐-๔๒๘๓-๐๔๓๔

ที่ อว ๗๙๑๘/ ว๔๕๐

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร ผศ.ดร.ประสงค์ หัสรินทร์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา วิทยาลัยสงฆ์เลย

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบโครงร่างงานวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวโศจิรัตน์ อาจแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โพดาพล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์และเจริญพรขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร, ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร ๐๔๒ ๘๑๔๖๑๖
นางสาวโศจิรัตน์ อาจแก้ว ผู้วิจัย
โทร ๐๖๓ ๗๕๗๖๓๖๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย ๔๒๐๐๐
โทร. ๐-๔๒๘๓-๐๔๓๔

ที่ อว ๗๙๑๘/ ว๔๕๐

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร ดร.อรุณี ราชพัฒน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาโคก

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบโครงร่างงานวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวโศจิรัตน์ อาจแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑ โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โพดาพล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์และเจริญพรขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร, ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร ๐๔๒ ๘๑๔๖๑๖
นางสาวโศจิรัตน์ อาจแก้ว ผู้วิจัย
โทร ๐๖๓ ๗๕๗๖๓๖๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย ๔๒๐๐๐
โทร. ๐-๔๒๘๓-๐๔๓๔

ที่ อว ๗๙๑๘/ ว๔๕๐

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร นางกัญญาณัฐ สิมสวัสดิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเลย

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบโครงร่างงานวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวโศจิรัตน์ อาจแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑ โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โพดาพล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์และเจริญพรขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร, ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร ๐๔๒ ๘๑๔๖๑๖
นางสาวโศจิรัตน์ อาจแก้ว ผู้วิจัย
โทร ๐๖๓ ๗๕๗๖๓๖๕

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย ๔๒๐๐๐
โทร. ๐-๔๒๘๓-๐๔๓๔

ที่ อว ๗๙๑๘/ว๔๕๖

๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร นายเดช ปาจรียานนท์ ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองเลย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑๐ ชุด

ด้วย นางสาวโศจิรัตน์ อาจแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑ โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โพดาพล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวโศจิรัตน์ อาจแก้ว นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอนในสถานศึกษาของท่าน เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณาและขอขอบคุณมาในครั้งนี้

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร, ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร ๐๔๒ ๘๑๔๖๑๖
นางสาวโศจิรัตน์ อาจแก้ว ผู้วิจัย
โทร ๐๖๓ ๗๕๗๖๓๖๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย ๔๒๐๐๐
โทร. ๐-๔๒๘๓-๐๔๓๔

ที่ อว ๗๙๑๘/ว ๔๕๖

๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร นางปิยะวดี สุริยฉาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเพียซำพุวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑๐ ชุด

ด้วย นางสาวโศจิรัตน์ อาจแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑ โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โพดาพล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวโศจิรัตน์ อาจแก้ว นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอนในสถานศึกษาของท่าน เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณาและขอขอบคุณมาในครั้งนี้

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร, ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร ๐๔๒ ๘๑๔๖๑๖
นางสาวโศจิรัตน์ อาจแก้ว ผู้วิจัย
โทร ๐๖๓ ๗๕๗๖๓๖๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย ๔๒๐๐๐
โทร. ๐-๔๒๘๓-๐๔๓๔

ที่ อว ๗๙๑๘/ ว๔๕๗

๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร นายณรงค์ศักดิ์ พิมพ์สุวรรณ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองดอกบัว

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๕ ชุด

ด้วย นางสาวโศจิรัตน์ อาจแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑ โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โพดาพล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวโศจิรัตน์ อาจแก้ว นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอนในสถานศึกษาของท่าน เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณาและขอขอบคุณมาในครั้งนี้

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร, ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร ๐๔๒ ๘๑๔๖๑๖
นางสาวโศจิรัตน์ อาจแก้ว ผู้วิจัย
โทร ๐๖๓ ๗๕๗๖๓๖๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย ๔๒๐๐๐
โทร. ๐-๔๒๘๓-๐๔๓๔

ที่ อว ๗๙๑๘/ ว ๔๙๖

๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร นายโยธิน จันทร์สว่าง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหัวฝาย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๕ ชุด

ด้วย นางสาวโศจิรัตน์ อาจแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑ โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โพดาพล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวโศจิรัตน์ อาจแก้ว นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอนในสถานศึกษาของท่าน เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณาและขอขอบคุณมาในครั้งนี้

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร, ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร ๐๔๒ ๘๑๔๖๑๖
นางสาวโศจิรัตน์ อาจแก้ว ผู้วิจัย
โทร ๐๖๓ ๗๕๗๖๓๖๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง
๖๙ ถนนวิสุทธิเทพ ตำบลกุดป่อง
อำเภอเมือง จังหวัดเลย ๔๒๐๐๐
โทร. ๐-๔๒๘๓-๐๔๓๔ โทรสาร. ๐-๔๒๘๓-๐๖๘๖
www.slc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๘/ว ๔๗๑

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร นางชฎากรณ์ บรรเลงรมย์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ชุด

ด้วย นางสาวโศจิรัตน์ อาจแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑ (CHARACTERISTICS OF 21ST CENTURY SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING FUNCTIONAL COMPETENCY OF TEACHERS IN SCHOOLS UNDER PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE LOEI 1)" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โพดาพล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกหน่วยงานของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการทำวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน อนุญาตให้ นางสาวโศจิรัตน์ อาจแก้ว เข้าเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อประโยชน์ต่อการทำวิจัย ซึ่งจะนำไปสู่การจัดทำข้อมูลที่สมบูร์แบบในรูปเล่มวิทยานิพนธ์ต่อไป รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณาและขอขอบคุณมาในครั้งนี้

ขอเจริญพร

(พระมหาชิเชียร ธมฺมวชิโร, ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐๔๒ ๘๑๔๖๑๖
นางสาวโศจิรัตน์ อาจแก้ว ผู้วิจัย
โทร ๐๖๓ ๗๕๗๖๓๖๕

ภาคผนวก ง
แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามวัดระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ	คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม									
1	ผู้บริหารประพฤติตนมีคุณธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีของบุคลากร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	ผู้บริหารสามารถตัดสินใจในทางเลือกที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงหลักจริยธรรมอันดีงาม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละและอุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อโรงเรียน และส่วนรวม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	ผู้บริหารปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณของผู้บริหารตามหลักวิชาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	ผู้บริหารมอบหมายงานตรงกับความรู้ความสามารถเหมาะสมและมีความยุติธรรม	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
6	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. ด้านวิสัยทัศน์									
7	ผู้บริหารกำหนดกรอบทิศทางในการบริหารสถานศึกษาได้ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้จริง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและนำเสนอวิสัยทัศน์สู่ชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	ผู้บริหารมีการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อ	คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
10	ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามสถานการณ์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11	ผู้บริหารนำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	ผู้บริหารสร้างความเข้าใจและร่วมมือกับองค์กรดำเนินการตามวิสัยทัศน์ให้บรรลุตามเป้าหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. ด้านภาวะผู้นำ									
13	ผู้บริหารสามารถสร้างแรงจูงใจให้ครูปฏิบัติงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	ผู้บริหารสามารถโน้มน้าวให้ครูใช้ความสามารถในการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	ผู้บริหารกล้าเผชิญปัญหาและการรับผิดชอบงานนั้นด้วยความมั่นใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16	ผู้บริหารสร้างแรงบันดาลใจให้องค์กรและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17	ผู้บริหารสามารถในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามสถานการณ์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี									
18	ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีมาบริหารจัดการข้อมูลช่วยในการตัดสินใจและวางแผนพัฒนาสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19	ผู้บริหารนำเทคโนโลยีมาบริหารงานในสถานศึกษาเพื่อให้มีประสิทธิภาพและทันสมัยอยู่ตลอดเวลา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อ	คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
20	ผู้บริหารสร้างเครือข่ายข้อมูลระบบสาระสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหาร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
21	ผู้บริหารสนับสนุนการนำเทคโนโลยีเพิ่มศักยภาพชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเรียนรู้ร่วมกัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. ด้านความคิดสร้างสรรค์									
23	ผู้บริหารมีความสามารถในการคิดหลายทิศทาง คิดหาคำตอบได้อย่างคล่องแคล่วและรวดเร็ว	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
24	ผู้บริหารสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่เกิดจากความคิดริเริ่มเป็นผลงานที่แปลกใหม่	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
25	ผู้บริหารมีการปรับเปลี่ยนความคิดการบริหารงานตามสถานการณ์เพื่อความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
26	ผู้บริหารสามารถบูรณาการเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
27	ผู้บริหารให้การสนับสนุนและยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างอย่างสร้างสรรค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
28	ผู้บริหารส่งเสริมบุคคลในองค์กรให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และคิดนอกกรอบในการทำงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
1. ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้									
29	ครูได้มีส่วนร่วมสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวทางของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
30	ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย สอดคล้องกับวัยและความต้องการของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
31	ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีระบบ โดยมีองค์ประกอบที่สอดคล้องกัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
32	ครูใช้สื่อการเรียนรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
33	ครูออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหากิจกรรมการเรียนรู้และผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
34	ครูนำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. ด้านการพัฒนาผู้เรียน									
35	ครูสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมได้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
36	ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนดูแลตนเองด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต เพื่อการดำรงชีวิตที่ดี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
37	ครูสอดแทรกความเป็นประชาธิปไตยความภูมิใจในความเป็นไทยให้แก่ผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
38	ครูจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตให้ผู้เรียนได้ฝึกแก้ปัญหาชีวิตประจำวันและการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
39	ครูได้ดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน									
40	ครูจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน และภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
41	ครูตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนให้พร้อมใช้และปลอดภัยอยู่เสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
42	ครูจัดทำข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเป็นรายบุคคลและเอกสารประจำชั้นเรียนอย่างถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
43	ครูได้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎกติกา ข้อตกลงในชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
44	ครูแก้ปัญหาและพัฒนานักเรียนด้านระเบียบวินัยโดยการสร้างวินัยเชิงบวกในชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
45	ครูประเมินการกำกับดูแลชั้นเรียนและนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน									
46	ครูสำรวจปัญหาและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเพื่อกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
47	ครูวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย อุปสรรคและโอกาสความสำเร็จของการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
48	ครูรวบรวม จำแนก และจัดกลุ่มของสภาพปัญหาของผู้เรียน และวิธีการแก้ไขปัญหาเพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
49	ครูมีการประมวลผลหรือสรุปข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาในชั้นเรียนโดยใช้ข้อมูลรอบด้าน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
50	ครูจัดทำแผนการวิจัยและดำเนินกระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบตามแผนดำเนินการวิจัยที่กำหนดไว้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
51	ครูมีการตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของผลการวิจัยอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. ด้านภาวะผู้นำครู									
52	ครูเห็นคุณค่าให้ความสำคัญในความคิดเห็นหรือผลงาน และให้เกียรติแก่ผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
53	ครูมีปฏิสัมพันธ์ในการสนทนา มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการสนทนาอย่างสร้างสรรค์กับผู้อื่น โดยมุ่งเน้นไปที่การเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
54	ครูให้ความสนใจต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นปัจจุบัน โดยมีการวางแผนที่เชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
55	ครูได้ปรับเปลี่ยนบทบาทและการปฏิบัติงานของตนเองให้เอื้อต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
56	ครูเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเพื่อนครูและนักเรียนในทุก ๆ ด้าน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
6. ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้									
57	ครูกำหนดแนวทางในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี และความร่วมมือกับชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
58	ครูเห็นคุณค่าของการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
59	ครูมีการประสานให้ชุมชนได้มีส่วนร่วม สนับสนุน ส่งเสริม ในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
60	ครูให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
61	ครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก จ
แบบสอบถามที่เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บข้อมูลในการวิจัย เรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

2. ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

3. ข้อมูลที่ท่านตอบในแบบสอบถามนี้จะเก็บเป็นความลับ ไม่มีผลต่อตัวของท่านแต่ประการใด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องจึงขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตอบแบบสอบถามตามเป็นจริงเพื่อให้ผลการวิจัยถูกต้องและเชื่อถือได้

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านผู้ตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี และขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวโศจิรัตน์ อาจแก้ว
นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

( ) ชาย

( ) หญิง

2.ตำแหน่งหน้าที่

( ) ผู้บริหารสถานศึกษา

( ) ครูผู้สอน

3. ระดับการศึกษา

( ) ปริญญาตรี

( ) สูงกว่าปริญญาตรี

4. ประสบการณ์ในการทำงาน

( ) ต่ำกว่า 5 ปี

( ) 5 – 10 ปี

( ) 10 ปีขึ้นไป

5. ขนาดโรงเรียน

( ) ขนาดเล็ก

( ) ขนาดกลาง

( ) ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ

ตอนที่ 2 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

คำชี้แจง โปรดอ่านแบบสอบถามแต่ละข้ออย่างชัดเจนแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียว โดยพิจารณาความหมายของตัวเลข ระดับความคิดเห็นตามเกณฑ์ ดังนี้

5 หมายถึง ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก
3 หมายถึง ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับปานกลาง
2 หมายถึง ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อย
1 หมายถึง ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านคุณธรรม จริยธรรม						
1	ผู้บริหารประพฤติตนมีคุณธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีของบุคลากร					
2	ผู้บริหารสามารถตัดสินใจในทางเลือกที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงหลักจริยธรรมอันดีงาม					
3	ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละและอุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อโรงเรียนและส่วนรวม					
4	ผู้บริหารปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณของผู้บริหารตามหลักวิชาชีพ					
5	ผู้บริหารมอบหมายงานตรงกับความรู้ความสามารถเหมาะสมและมีความยุติธรรม					
6	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการจัดการเรียนการสอน					
ด้านวิสัยทัศน์						
7	ผู้บริหารกำหนดทิศทางในการบริหารสถานศึกษาได้ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้จริง					
8	ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและนำเสนอวิสัยทัศน์สู่ชุมชน					

ข้อ	คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
9	ผู้บริหารมีการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ					
10	ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามสถานการณ์					
11	ผู้บริหารนำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษา					
12	ผู้บริหารสร้างความเข้าใจและร่วมมือกับองค์กรดำเนินการตามวิสัยทัศน์ให้บรรลุตามเป้าหมาย					
ด้านภาวะผู้นำ						
13	ผู้บริหารสามารถในการจูงใจให้ครูปฏิบัติงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ					
14	ผู้บริหารสามารถโน้มน้าวให้ครูใช้ความสามารถในการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา					
15	ผู้บริหารกล้าเผชิญปัญหาและการรับผิดชอบงานนั้นด้วยความมั่นใจ					
16	ผู้บริหารสร้างแรงบันดาลใจให้องค์กรและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนสถานศึกษา					
17	ผู้บริหารสามารถในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามสถานการณ์					
ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี						
18	ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีมาบริหารจัดการข้อมูลช่วยในการตัดสินใจและวางแผนพัฒนาสถานศึกษา					
19	ผู้บริหารนำเทคโนโลยีมาบริหารงานในสถานศึกษาเพื่อให้มีประสิทธิภาพและทันสมัยอยู่ตลอดเวลา					
20	ผู้บริหารสร้างเครือข่ายข้อมูลระบบสาระสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหาร					
21	ผู้บริหารสนับสนุนการนำเทคโนโลยีเพิ่มศักยภาพชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเรียนรู้ร่วมกัน					

ข้อ	คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
22	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ					
ด้านความคิดสร้างสรรค์						
23	ผู้บริหารมีความสามารถในการคิดหลายทิศทาง คิดหาคำตอบได้อย่างคล่องแคล่วและรวดเร็ว					
24	ผู้บริหารสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่เกิดจากความคิดริเริ่มเป็นผลงานที่แปลกใหม่					
25	ผู้บริหารมีการปรับเปลี่ยนความคิดการบริหารงานตามสถานการณ์เพื่อความเหมาะสม					
26	ผู้บริหารสามารถบูรณาการเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์					
27	ผู้บริหารสนับสนุนและยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างอย่างสร้างสรรค์					
28	ผู้บริหารส่งเสริมบุคคลในองค์กรให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และคิดนอกกรอบในการทำงาน					

ตอนที่ 3 การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

คำชี้แจง โปรดอ่านแบบสอบถามแต่ละข้ออย่างชัดเจนแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียว โดยพิจารณาความหมายของตัวเลข ระดับความคิดเห็นตามเกณฑ์ ดังนี้

5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้						
29	ครูได้มีส่วนร่วมสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามแนวทางของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
30	ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย สอดคล้องกับวัยและความต้องการของผู้เรียน					
31	ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีระบบ โดยมีองค์ประกอบที่สอดคล้องกัน					
32	ครูใช้สื่อการเรียนรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้					
33	ครูออกแบบวิธีการวัดและประเมินผล อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้และผู้เรียน					

ข้อ	การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
34	ครูนำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้					
ด้านการพัฒนาผู้เรียน						
35	ครูสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมได้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน					
36	ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนดูแลตนเองด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต เพื่อการดำรงชีวิตที่ดี					
37	ครูสอดแทรกความเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจในความเป็นไทยให้แก่ผู้เรียน					
38	ครูจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตให้ผู้เรียนได้ฝึกแก้ปัญหาชีวิตประจำวันและการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข					
39	ครูได้ดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ					
ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน						
40	ครูจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน และภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้					
41	ครูตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนให้พร้อมใช้และปลอดภัยอยู่เสมอ					
42	ครูจัดทำข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเป็นรายบุคคลและเอกสารประจำชั้นเรียนอย่างถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน					
43	ครูได้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ กติกา ข้อตกลงในชั้นเรียน					
44	ครูแก้ปัญหาและพัฒนานักเรียนด้านระเบียบวินัยโดยการสร้างวินัยเชิงบวกในชั้นเรียน					
45	ครูประเมินการกำกับดูแลชั้นเรียนและนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา					

ข้อ	การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน						
46	ครูสำรวจปัญหาและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเพื่อกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา					
47	ครูวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย อุปสรรคและโอกาสความสำเร็จของการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน					
48	ครูรวบรวม จำแนก และจัดกลุ่มของสภาพปัญหาของผู้เรียนและวิธีการแก้ไขปัญหาเพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้					
49	ครูมีการประมวลผลหรือสรุปข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาในชั้นเรียนโดยใช้ข้อมูลรอบด้าน					
50	ครูจัดทำแผนการวิจัยและดำเนินกระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบตามแผนดำเนินการวิจัยที่กำหนดไว้					
51	ครูมีการตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของผลการวิจัยอย่างเป็นระบบ					
ด้านภาวะผู้นำครู						
52	ครูเห็นคุณค่าให้ความสำคัญในความคิดเห็นหรือผลงาน และให้เกียรติแก่ผู้อื่น					
53	ครูมีปฏิสัมพันธ์ในการสนทนา มีบทบาท และมีส่วนร่วมในการสนทนาอย่างสร้างสรรค์กับผู้อื่น โดยมุ่งเน้นไปที่การเรียนรู้ของผู้เรียน					
54	ครูให้ความสนใจต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นปัจจุบัน โดยมีการวางแผนที่เชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียน					
55	ครูได้ปรับเปลี่ยนบทบาทและการปฏิบัติงานของตนเองให้เอื้อต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน					
56	ครูเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเพื่อนครูและนักเรียนในทุก ๆ ด้าน					
ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้						
57	ครูกำหนดแนวทางในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี และความร่วมมือกับชุมชน					

ข้อ	การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
58	ครูเห็นคุณค่าของการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้					
59	ครูมีการประสานให้ชุมชนได้มีส่วนร่วม สนับสนุน ส่งเสริม ในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา					
60	ครูให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน					
61	ครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้าง ความสัมพันธ์และความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อการจัดการเรียนรู้					

ภาคผนวก ฉ
ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่น
ของแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	1	.731
ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .857	2	.552
	3	.654
	4	.568
ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r)	5	.611
มีค่าอยู่ระหว่าง .552 - .771	6	.771
2. ด้านวิสัยทัศน์	1	.733
ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .909	2	.825
	3	.766
	4	.606
ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r)	5	.833
มีค่าอยู่ระหว่าง .606 - .833	6	.737
3. ด้านภาวะผู้นำ	1	.863
ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .919	2	.705
	3	.743
ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r)	4	.863
มีค่าอยู่ระหว่าง .705 - .863	5	.790
4. ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	1	.743
ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .893	2	.741
	3	.824
ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r)	4	.746
มีค่าอยู่ระหว่าง .656 - .824	5	.656

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)
5. ด้านความคิดสร้างสรรค์	1	.748
ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .868	2	.638
	3	.669
	4	.655
ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r)	5	.600
มีค่าอยู่ระหว่าง .600 - .748	6	.704
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เท่ากับ .969 มีค่าจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .551 - .859		

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่น
ของแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงาน
ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงาน ของครูในโรงเรียน	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1. ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	1	0.582
ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .836	2	0.659
	3	0.679
	4	0.609
ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r)	5	0.699
มีค่าอยู่ระหว่าง .471 - .699	6	0.471
2. ด้านการพัฒนาผู้เรียน	1	0.808
ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .922	2	0.862
	3	0.789
ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r)	4	0.736
มีค่าอยู่ระหว่าง .736 - .862	5	0.789

การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)
3. ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .857 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r) มีค่าอยู่ระหว่าง .504 - .816	1	0.753
	2	0.504
	3	0.609
	4	0.816
	5	0.659
	6	0.562
4. ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .893 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r) มีค่าอยู่ระหว่าง .656 - .824	1	0.650
	2	0.729
	3	0.743
	4	0.868
	5	0.786
	6	0.641
5. ด้านภาวะผู้นำครู ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .846 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r) มีค่าอยู่ระหว่าง .514 - .772	1	0.514
	2	0.772
	3	0.657
	4	0.599
	5	0.743
6. ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .871 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r) มีค่าอยู่ระหว่าง .619 - .803	1	0.718
	2	0.803
	3	0.691
	4	0.619
	5	0.674
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน เท่ากับ .962 มีค่าจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .466 - .828		

ภาคผนวก ช
ตัวอย่างการวิเคราะห์ผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

Reliability

ตัวแปรพยากรณ์ (รายด้าน)

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded[a]	0	0.0
	Total	30	100.0
a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.			

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
0.857	6

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
A1	23.27	3.375	0.731	0.817
A2	23.27	3.651	0.552	0.850
A3	23.30	3.459	0.654	0.832
A4	23.30	3.597	0.568	0.848
A5	23.30	3.528	0.611	0.840
A6	23.23	3.357	0.771	0.811

ตัวแปรพยากรณ์ (รายด้าน)

2. ด้านวิสัยทัศน์

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
0.909	6

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
B1	23.23	4.116	0.733	0.895
B2	23.20	4.028	0.825	0.883
B3	23.33	3.954	0.766	0.890
B4	23.33	4.230	0.606	0.914
B5	23.30	3.872	0.833	0.880
B6	23.27	4.064	0.737	0.894

ตัวแปรพยากรณ์ (รายด้าน)

3. ด้านภาวะผู้นำ

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
0.919	5

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
C1	18.93	2.409	0.863	0.887
C2	18.90	2.645	0.705	0.918
C3	18.93	2.547	0.743	0.911
C4	18.93	2.409	0.863	0.887
C5	18.97	2.447	0.790	0.902

ตัวแปรพยากรณ์ (รายด้าน)

4. ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
0.893	5

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
D1	18.97	2.447	0.743	0.869
D2	19.00	2.414	0.741	0.870
D3	18.93	2.202	0.824	0.850
D4	18.87	2.602	0.746	0.870
D5	18.90	2.645	0.656	0.888

ตัวแปรพยากรณ์ (รายด้าน)

5. ด้านความคิดสร้างสรรค์

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
0.868	6

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
E1	23.57	3.220	0.748	0.831
E2	23.60	3.352	0.638	0.851
E3	23.67	3.264	0.669	0.846
E4	23.43	3.564	0.655	0.849
E5	23.43	3.426	0.600	0.858
E6	23.47	3.430	0.704	0.840

ตัวแปรพยากรณ์ (โดยรวม)

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
0.969	28

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
A1	126.77	88.323	0.633	0.969
A2	126.77	88.668	0.593	0.969
A3	126.80	88.097	0.643	0.969
A4	126.80	88.510	0.597	0.969
A5	126.80	87.890	0.666	0.968
A6	126.73	87.789	0.715	0.968
B1	126.73	87.375	0.765	0.968
B2	126.70	87.252	0.809	0.967
B3	126.83	87.247	0.726	0.968
B4	126.83	88.420	0.596	0.969
B5	126.80	87.269	0.737	0.968
B6	126.77	87.013	0.784	0.968
C1	126.70	87.734	0.750	0.968
C2	126.67	87.678	0.793	0.968
C3	126.70	87.459	0.784	0.968
C4	126.70	87.666	0.758	0.968
C5	126.73	87.099	0.797	0.967
D1	126.73	87.582	0.740	0.968
D2	126.77	86.944	0.792	0.967
D3	126.70	86.424	0.781	0.968
D4	126.63	87.551	0.859	0.967
D5	126.67	88.368	0.705	0.968
E1	126.77	87.357	0.744	0.968
E2	126.80	88.924	0.551	0.969
E3	126.87	87.706	0.667	0.968
E4	126.63	89.137	0.645	0.968
E5	126.63	87.689	0.698	0.968
E6	126.67	87.609	0.802	0.968

ตัวแปรเกณฑ์ (รายด้าน)

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded[a]	0	0.0
	Total	30	100.0
a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.			

1. ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
0.836	6

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
F1	23.60	3.007	0.582	0.819
F2	23.53	3.154	0.659	0.801
F3	23.57	3.082	0.679	0.796
F4	23.53	3.223	0.609	0.810
F5	23.50	3.155	0.699	0.794
F6	23.60	3.352	0.471	0.838

ตัวแปรเกณฑ์ (รายด้าน)

2. ด้านการพัฒนาผู้เรียน

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
0.922	5

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
G1	18.73	2.754	0.808	0.902
G2	18.73	2.685	0.862	0.890
G3	18.67	2.851	0.789	0.905
G4	18.67	2.920	0.736	0.915
G5	18.67	2.851	0.789	0.905

ตัวแปรเกณฑ์ (รายด้าน)

3. ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
0.857	6

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
H1	23.50	3.086	0.753	0.814
H2	23.63	3.275	0.504	0.860
H3	23.53	3.223	0.609	0.839
H4	23.53	2.947	0.816	0.801
H5	23.53	3.154	0.659	0.830
H6	23.60	3.214	0.562	0.849

ตัวแปรเกณฑ์ (รายด้าน)

4. ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
0.903	6

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
I1	22.20	4.717	0.650	0.898
I2	22.43	4.599	0.729	0.887
I3	22.40	4.317	0.743	0.885
I4	22.30	4.286	0.868	0.866
I5	22.37	4.447	0.786	0.878
I6	22.30	4.700	0.641	0.899

ตัวแปรเกณฑ์ (รายด้าน)

5. ด้านภาวะผู้นำครู

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
0.846	5

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
J1	18.67	2.506	0.514	0.850
J2	18.63	2.240	0.772	0.784
J3	18.73	2.271	0.657	0.814
J4	18.77	2.323	0.599	0.830
J5	18.67	2.230	0.743	0.790

ตัวแปรเกณฑ์ (รายด้าน)

6. ด้านภาวะผู้นำครู

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
0.871	5

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
K1	18.80	2.303	0.718	0.840
K2	18.87	2.120	0.803	0.817
K3	18.77	2.392	0.691	0.847
K4	18.93	2.271	0.619	0.865
K5	18.90	2.231	0.674	0.850

ตัวแปรเกณฑ์ (โดยรวม)

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
0.962	33

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
F1	148.97	104.999	0.490	0.962
F2	148.90	105.059	0.600	0.961
F3	148.93	104.961	0.588	0.961
F4	148.90	105.403	0.562	0.961
F5	148.87	103.982	0.755	0.960
F6	148.97	104.171	0.653	0.961
G1	149.00	103.310	0.727	0.960
G2	149.00	102.690	0.791	0.960
G3	148.93	102.754	0.828	0.959
G4	148.93	103.995	0.692	0.960
G5	148.93	103.099	0.790	0.960

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
H1	148.87	103.982	0.755	0.960
H2	149.00	105.172	0.535	0.961
H3	148.90	105.059	0.600	0.961
H4	148.90	104.645	0.646	0.961
H5	148.90	105.059	0.600	0.961
H6	148.97	105.964	0.466	0.962
I1	149.03	103.068	0.739	0.960
I2	149.27	105.720	0.479	0.962
I3	149.23	103.289	0.628	0.961
I4	149.13	104.464	0.584	0.961
I5	149.20	104.166	0.619	0.961
I6	149.13	105.292	0.502	0.962
J1	148.93	103.513	0.745	0.960
J2	148.90	104.093	0.708	0.960
J3	149.00	105.517	0.500	0.962
J4	149.03	105.482	0.495	0.962
J5	148.93	103.789	0.715	0.960

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
K1	148.87	104.740	0.666	0.960
K2	148.93	103.375	0.760	0.960
K3	148.83	103.799	0.824	0.960
K4	149.00	103.034	0.755	0.960
K5	148.97	104.378	0.631	0.961
K1	148.87	104.740	0.666	0.960

Correlations

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5	Y_6	X_t	Y_t
X_1													
X_2	.706**												
X_3	.755**	.776**											
X_4	.613**	.630**	.637**										
X_5	.670**	.761**	.725**	.661**									
Y_1	.654**	.603**	.552**	.587**	.605**								
Y_2	.668**	.518**	.582**	.569**	.556**	.678**							
Y_3	.375**	.366**	.330**	.352**	.354**	.582**	.400**						
Y_4	.633**	.514**	.464**	.476**	.531**	.637**	.550**	.405**					
Y_5	.709**	.544**	.551**	.557**	.566**	.700**	.611**	.409**	.654**				
Y_6	.374**	.175**	.198**	.244**	.256**	.365**	.274**	.204**	.374**	.605**			
X_t	.857**	.889**	.893**	.820**	.884**	.691**	.665**	.409**	.602**	.672**	.287**		
Y_t	.744**	.598**	.587**	.610**	.628**	.873**	.769**	.675 **	.789**	.863**	.600**	.729**	

**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed

ผลการทดสอบภาวะร่วมเส้นตรงเชิงพหุ (Multicollinearity)

Coefficients[a]

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	Constant	1.390	.143		9.749	.000		
	X1	.478	.050	.580	9.610	.000	.374	2.672
	X2	.019	.055	.023	.338	.735	.299	3.341
	X3	-.104	.055	-.131	-1.908	.057	.291	3.441
	X4	.151	.039	.202	3.830	.000	.489	2.045
	X5	.133	.046	.184	2.901	.004	.340	2.944

a. Dependent Variable: Y

ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์
คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อ
การปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวม (Y_t)

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.744[a]	.554	.553	.24911
2	.769[b]	.592	.589	.23868
3	.776[c]	.602	.598	.23605

a. Predictors: (Constant), X1

b. Predictors: (Constant), X1, X4

c. Predictors: (Constant), X1, X4, X5

Coefficients[a]

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients		
		B	Std. Error	Beta	t	Sig.
1	(Constant)	1.644	.138		11.889	.000
	X1	.614	.032	.744	19.050	.000
2	(Constant)	1.411	.140		10.086	.000
	X1	.489	.039	.593	12.518	.000
	X4	.184	.035	.247	5.203	.000
3	(Constant)	1.361	.140		9.753	.000
	X1	.437	.043	.529	10.108	.000
	X4	.139	.039	.186	3.587	.000
	X5	.109	.040	.151	2.740	.007

a. Dependent Variable: Y

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	:	นางสาวโศจิรัตน์ อาจแก้ว
วัน เดือน ปีเกิด	:	วันที่ 21 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2541
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	:	75/8 ถนนศรีจันทร์ ตำบลกุดป่อง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย รหัสไปรษณีย์ 42000
ตำแหน่งปัจจุบัน	:	ครู
สถานที่ทำงาน	:	โรงเรียนบ้านหนองดอกบัว ตำบลน้ำสวย อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย รหัสไปรษณีย์ 42000 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1
ประวัติการศึกษา	:	พ.ศ. 2551 ระดับประถมศึกษา โรงเรียนเมืองเลย อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย
	:	พ.ศ. 2557 ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนเลยพิทยาคม อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย
	:	พ.ศ. 2562 ระดับปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
ประวัติการทำงาน	:	พ.ศ. 2563 ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านหนองดอกบัว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1
	:	พ.ศ. 2565 ครู โรงเรียนบ้านหนองดอกบัว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1